Olli Nuutinen

suomea suomeksi

soome keel soome keeles • finnisch auf finnisch • fins in het fins • el finés a través del finés • finn finnül • finsk på finsk • finnska á finnsku • finsk på finsk • il finlandese in finlandese • finnish in finnish • finska på finska • le finnois par le finnois • Финский язык по-фински • フィンランド語をフィンランド語で

1

SKS

SUOMEA SUOMEKSI I

OLLI NUUTINEN

SUOMEA SUOMEKSI I

SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SEURA • HELSINKI

Suomalaisen Kirjallisuuden
Seuran Toimituksia 338

18., tarkistettu painos
Piirokset: Juha Tanttu
Taitto: Maarit Inbarin taiton pohjalta
Merika Pyörökivi / Graafinen huone

© Olli Nuutisen perikunta

www.finlit.fi

ISBN 978-951-717-737-5
ISSN 0355-1768

Saarijärven Offset
Saarijärvi 2008

SISÄLLYS

Alkusanat 7
ABC Kirjoitus ja ääntäminen 9
1. *Mikä tämä on? Tämä on... Tämä ei ole... Onko tämä...? Eikö tämä ole...?* 18
2. *Minä olen, sinä olet, hän on. Minä en ole, sinä et ole, hän ei ole* 22
3. Adessiivi. Inessiivi. Vokaaliharmonia. Konsonanttivaihtelu 25
4. Monikon nominatiivi. *Me olemme, te olette, he ovat. Me emme ole, te ette ole, he eivät ole.* Verbi *olla* imperfektissä 31
5. Genetiivi 37
6. Lukusanat. Partitiivi 43
7. *Minulla on.* Relatiivipronomini *joka* 49
8. Verbin persoonapäätteet. Verbit *puhua* ja *sanoa*. *Suomalainen – suomeksi – Suomesta* 55
9. Verbityypit 63
10. Ainesanat. Partitiivi 68
11. Objekti 73
12. Lisää objektista 78
13. Lukuteksti 84
14. Imperatiivi 88
15. Paikallissijat: inessiivi, elatiivi, illatiivi, adessiivi, ablatiivi, allatiivi .. 93
16. *-ma-/-mä-* (*syömässä, syömästä, syömään* jne.) 99
17. Verbaalisubstantiivi *-minen* 108
18. Verbityyppi *valita*: *valitsen*. Yksipersoonaiset verbit 113
19. Imperfekti 118
20. Negatiivinen imperfekti 124
21. Perfekti ja pluskvamperfekti 131
22. Translatiivi. Järjestysluvut 136
23. Essiivi 141
24. Monikko 146
25. Monikon illatiivi 150
26. Monikon partitiivi 154
27. Monikon genetiivi 160
XYZ Kertausta. Konsonanttivaihtelu 164

Suomea suomeksi 1

Sanastot ilmestyneet seuraavilla kielillä:

englanti
espanja
hollanti
islanti
italia
japani
norja
ranska
ruotsi
saksa
tanska
unkari
venäjä
viro

Opetushallituksen julkaisemia:

arabia
farsi
kiina
kroatia
kurdi
romania
somali
tamil

Monisteina:

kreikka
vietnam

ALKUSANAT

Oppikirja Suomea suomeksi 1–2 on saanut alkunsa Kööpenhaminassa vuosina 1970–1975. Toimiessani siellä suomen kielen lehtorina Kööpenhaminan yliopistossa ja suomen kielen opettajana Folkeuniversitetissa aloin suunnitella kielen opetukseen soveltuvaa omaa materiaalia. Päämääränäni oli saada aikaan aikuisopiskelijoille sopiva oppikirja, joka johdattaisi opiskelijan mahdollisimman helposti rakenteeltaan ja sanastoltaan äidinkielestä ja totutuista eurooppalaisista kielistä poikkeavaan suomen kieleen. Toiveenani oli saada aikaan oppimateriaali, joka selittäisi itse itsensä, niin että monien opiskelijoiden pelkäämää »kielioppia», ts. teoreettisesti esitettyjä sääntöjä termeineen tarvittaisiin mahdollisimman vähän. Kielen rakenne esitettäisiin teoreettisesti ja systemaattisesti erikseen erillisenä kielioppina, jota voitaisiin käyttää kertaus- ja hakuteoksena.

Tätä oppikirjaa laatiessani olen pitänyt tärkeänä sitä, että kielimateriaali on sillä tavalla järjestetty, että aikaisemmin opittu mahdollisimman hyvin tukee uutta opittavaa asiaa. Tämä ei koske yksinomaan sanastoa, vaan myös hyvin suuressa määrin muoto-oppia. On erittäin tärkeää, missä järjestyksessä asiat opitaan.

Kirjan tekstit ovat varsinkin alussa suureksi osaksi lyhyitä, helposti mieleen painuvia keskusteluja. Kirjoitetun kielen omaisiin pitempiin ja raskaampiin lauserakenteisiin ja lauseiden yhdistelemiseen siirrytään vähitellen. Sanasto on keskeistä jokapäiväisessä elämässä tarvittavaa sanastoa.

Suomen kieli poikkeaa rakenteeltaan ja sanastoltaan melkoisesti muista pohjoismaisista kielistä. Yhtäläisyyksiä kuitenkin on, enemmän kuin usein tullaan ajatelleeksi. Suomessa on runsaasti skandinaavisia lainasanoja ja syntaksiltaankin se on lähestynyt skandinaavisia kieliä. Suomeen on niin ikään tullut runsaasti käännöslainoja, ts. sanontoja ja sanoja on käännetty suoraan ruotsista. Olen pyrkinyt varsinkin alussa käyttämään hyväksi näitä yhtäläisyyksiä. Vaikeammat »suomalaisuudet», esimerkiksi erilaiset lauseenvastikekonstruktiot, on jätetty myöhempään vaiheeseen.

Oppikirja Suomea suomeksi 1–2 on yksikielinen. Sen sanastot ilmestyvät ruotsin, norjan, tanskan ja islannin kielellä sekä myös englanniksi. Olen pyrkinyt laatimaan tekstit sellaisiksi, että opettaja voisi mahdollisimman paljon käyttää luokkatilanteissa opetettavaa kieltä. Kieliopilliset selitykset ovat niin ikään suomeksi. Ne on esitetty niin yksinkertaisesti, että niiden omaksuminen suomeksi ei tuottane vaikeuksia. Kirjan yksikielisyys mahdollistaa myös sen, että sitä voivat käyttää muutkin kuin skandinaavisten kielten puhujat.

Oppikurssiin kuuluvat harjoitukset on tarkoitettu tehtäviksi kotona ja tarkistettaviksi tunnilla yhdessä opettajan kanssa. Alussa olevat ääntämisharjoitukset ovat vain kielen ääntämisjärjestelmään johdattavia, eivät systemaattisia drillejä. Ne johdattavat myös aivan keskeisimpään sanastoon, joka sitten toistuu jo ensimmäisissä kappaleissa. Ääntämistä voidaan parhaiten harjoitella kielistudiossa, missä sellainen on käytettävissä. Oppikurssiin tulee myöhemmin liittymään erillinen sekä kielistudiossa että tuntiharjoittelussa käytettäväksi sopiva harjoituskirja.

Mikäli opetukseen on käytettävissä kaksi kaksoistuntia viikossa, oppikurssi Suomea suomeksi 1–2 voidaan käydä läpi kahdessa lukukaudessa. Tänä aikana saavutetaan suomen kielen perusrakenteen tuntemus ja noin parintuhannen sanan keskeinen sanavarasto.

Lähes samanaikaisesti tämän kirjan kanssa ilmestyy dos. Fred Karlssonin suomen kielen kielioppi Finsk grammatik. Tämä systemaattinen suomen

kielen äänne-, muoto- ja lauseopin yleisesitys on tarkoitettu käytettäväksi tämän kirjan yhteydessä kertaus- ja hakuteoksena. Monet kieliopilliset seikat esitetään pedagogisista syistä oppikirjassa vähitellen, ei kieliopinomaisina kokonaisuuksina. Kokonaisuudet on helppo löytää yhtenäisestä kieliopista. Pedagogisista syistä eräät tämän kirjan jaottelut poikkeavat hiukan systemaattisen kieliopin jaotteluista.

Suomea suomeksi 1–2 oppikurssin ja Fred Karlssonin kieliopin julkaisemisen on tehnyt mahdolliseksi Pohjoismaisen kulttuurirahaston hankkeelle vuonna 1976 myöntämä tuki. Se on mahdollistanut kirjan ilmestymisen neljällä pohjoismaisella kielellä. Toivottavasti tämän oppikirjan ilmestyminen tulee helpottamaan muiden pohjoismaalaisten suomen kieleen ja Suomen kulttuuriin sisälle pääsemistä.

Olen kiitollinen kaikille kollegoilleni ja työtovereilleni, joiden kanssa käymistäni keskusteluista minulle on ollut suurta hyötyä tämän kirjan valmistelemisessa. Olen kiitollinen kirjan koekäytöstä saamastani palautteesta paitsi opettajille myös kaikille niille oppilaille, jotka ovat sen avulla koekaniineina suomea opiskelleet ja tehneet hyödyllisiä huomautuksia. Tällä tavalla olen saanut arvokasta kokemusta siitä, mikä on vaikeaa ja mikä on helppoa, mikä koetaan hauskaksi ja mikä ikäväksi.

Erityisesti kiitän kollegaani Eila Hämäläistä, joka on seurannut työn kaikkia vaiheita ja lukenut käsikirjoituksen ennen sen painoon menoa. – Mahdollisista virheistä vastaan tietenkin itse.

Helsingissä toukokuussa 1977
Olli Nuutinen

Toisen painoksen alkusanat

Toiseen painokseen on tehty jonkin verran korjauksia ja muutoksia. Muutokset eivät kuitenkaan ole kovin suuria, niin että molempia painoksia voidaan käyttää rinnakkain. Suurimmat muutokset koskevat harjoituksia; eräitä harjoituksia on poistettu kokonaan. Kirjaan liittyy nyt olennaisena osana vuonna 1978 ilmestynyt Eila Hämäläisen kielistudio- ja tuntiharjoituskirja Suomen harjoituksia I, jonka harjoitusten avulla vahvistetaan kirjan teksteissä opittuja kielioppi- ja sanastoasioita. Harjoitukset ovat saatavissa myös kielistudionauhoina ja kasetteina.

Olen kiitollinen kaikille kollegoilleni ja oppilailleni, jotka ovat tehneet hyödyllisiä huomautuksia ensimmäiseen painokseen jääneistä huomaamattomuuksista ja virheistä. Erityinen kiitos kuuluu vt. apul. prof. Laila Lehikoiselle, joka on ystävällisesti tarkistanut koko kirjan tekstit ja harjoitukset ja jonka kanssa olen voinut keskustella kaikista muutoksista.

Helsingissä syyskuussa 1979
Olli Nuutinen

Yhdeksännen painoksen alkusanat

Oppikirjan yhdeksättä painosta on ajantasaistettu ja sen painoasua on uusittu. Tekstejä ja harjoituksia on muutettu jonkin verran. Kun kirjaan liittyviä sanastoja on nyt ilmestynyt noin kahdellakymmenellä kielellä, on muutoksissa pidetty silmällä sitä, että niihin ei ole tarvinnut tehdä lisäyksiä tai muutoksia. Uuteen painokseen on lisätty harjoituksia, mutta perusteellisemman harjoittelun kannalta olennainen on edelleenkin kirjaan liittyvä Eila Hämäläisen harjoituskirja Suomen harjoituksia 1.

Helsingissä elokuussa 1992
Olli Nuutinen

ABC

Kirjoitus
ja ääntäminen

1. Aakkoset

a	aa	**p**	pee
(**b**	bee)	(**q**	kuu)
(**c**	see)	**r**	är
d	dee	**s**	äs
e	ee	**t**	tee
(**f**	äf)	**u**	uu
(**g**	gee)	**v**	vee
h	hoo	(**w**	kaksois-vee)
i	ii	(**x**	äks)
j	jii	**y**	yy
k	koo	(**z**	tset)
l	äl	(**å**	ruotsalainen oo)
m	äm	**ä**	ää
n	än	**ö**	öö
o	oo		

2. Vokaalit

a	Saana	sana	**u**	tuuli	tuli
	Aalto	Alko		Uuno	uni
	saari	Sari		suuri	suru
e	Eeva	Esa	**y**	Lyyli	Lyly
	Leena	Pena		syy	syvä
	Eero	ero		Tyyne	tylsä
i	Tiina	tina	**ä**	ääni	älä
	viisas	iso		väärä	väri
	viini	nimi		sää	sävel
o	Rooma	oma	**ö**	Töölö	hölmö
	kloori	Pori		söötti	söpö
	Joonas	jono		Öölanti	jörö

Diftongit:

ai	Aino	**öi**	söin	**äy**	käydä
	Laila		öitä		täytyy
	Maija		töissä		väylä
ei	Eila	**au**	Aune	**öy**	löyly
	Seija		Tauno		pöytä
	Eino		Rauha		köyhä
oi	Oili	**eu**	Eurooppa	**ie**	pieni
	Toivo		seura		mies
	Oiva		leuka		hieno
ui	Tuija	**iu**	viulu	**uo**	Suomi
	kuiva		liukas		Ruotsi
	muija		hiukan		tuo
yi	hyi	**ou**	Outi	**yö**	yötyö
	lyijy		joulu		vyö
	ryijy		koulu		syödä
äi	Väinö				
	päivä				
	äiti				

Muut vokaalikombinaatiot:

ea	oikea	**äe**	näen
eä	pimeä	**oe**	koe
oa	sanoa	**öe**	säilöessä
öä	hölmöä	**ie**	lasien
ia	asia	**ue**	luen
iä	etsiä	**ye**	kääntyessä
ua	asua	**io**	ansiot
yä	kysyä	**iö**	häiriö
ae	haen	**äö**	näön

3. Konsonantit

k	kukka	kuka	**m**	Mimmi	Sami
	akka	Aku		Emma	Simo
	Mikko	Mika		kumma	kumi
p	Lappi	lepo	**n**	Anna	Anu
	pappi	papu		Onni	poni
	Vappu	apu		Minna	minä
t	Matti	sata	**ng/nk**	Helsingissä	Helsinki
	tatti	täti		kaupungit	kaupunki
	Jatta	Heta		henget	henki
l	Olli	oli	**d**	sade	
	tulli	tuli		kadut	
	Elli	eli		sydän	

r	Harri	hara	**h**	paha
	Aarre	Tero		raha
	Mirri	meri		Johanna
s	Essi	Esa	**j**	raja
	pussi	Pasi		Maija
	kissa	kesä		pojat
			v	kuva
				laiva
				rouva

Konsonantti + konsonantti:

Pertti	parta	juhla
kurssi	virsi	kahdeksan
Sirppa	Sirpa	kahvi
arkki	arki	koski
Ilppo	Ilpo	Kuhmo
pultti	pelto	lahja
palkka	pelko	lahna
valssi	Elsa	lahti
lamppu	Lempi	lapsi
Antti	antaa	lasti
rankka	lanka	metsä
Anssi	Ansa	ohra
		urho
		vanha

4. Tavut ja paino

ký-vää húo-men-ta
áp-pel-siìni
ý-li/ó-pis-to

Á-lek-sàn-te-rin/katu
mú-siik-ki/pa-raa-ti
é-pä-kòh-te-lì-ai-suus

Ääntämisharjoituksia

Numerot:

0	nolla
1	yksi
2	kaksi
3	kolme
4	neljä
5	viisi
6	kuusi
7	seitsemän
8	kahdeksan
9	yhdeksän
10	kymmenen
11	yksitoista
12	kaksitoista
13	kolmetoista
	jne. = ja niin edelleen
20	kaksikymmentä
21	kaksikymmentäyksi
	jne.
30	kolmekymmentä
40	neljäkymmentä
	jne.

100	sata
101	satayksi
	jne.
200	kaksisataa
300	kolmesataa
	jne.
1000	tuhat
1001	tuhatyksi
	jne.
2000	kaksituhatta
3000	kolmetuhatta
	jne.
1 000 000	miljoona
2 000 000	kaksimiljoonaa
	jne.

Sanoja:

kyllä	nyt	täällä
ei		tuolla
ehkä	heti	kotona
	aina	
mikä?, mitä?		eilen
kuka?	paljon	tänään
missä?	vähän	huomenna
miksi?	liian vähän	
milloin?		
kuinka?	hyvä	kaunis
	huono, paha	ruma
ei mikään, ei mitään	pieni	
ei kukaan	iso, suuri	tämä
ei missään	vanha	tuo
ei milloinkaan	uusi	se

Lainasanoja:

appelsiini
apteekki
auto
baari
banaani
bussi
deodorantti
disko
elefantti
energia
filmi
fraasi
gramma
halli
idiootti
jazz-musiikki
kaakao
kahvi
kamera
lakritsa
labyrintti
metri
neutraali
normaali
osteri
pankki
posti
radio
reportteri
salaatti
sampoo
sekki
sitruuna
sokeri
suklaa
tee
televisio
tomaatti
tupakka
WC (= veesee)
viini

Nimiä:

Aili
Aino
Annikki
Anu
Arja
Aune
Elina
Heli
Helmi
Hilkka
Inkeri
Jaana
Kaarina
Kaija
Kati
Katri
Kirsi
Kirsti
Kyllikki
Leena
Liisa
Maija
Mari
Marja
Marjatta
Merja
Mervi
Minna
Mirja
Orvokki
Outi
Pirjo
Pirkko
Päivi
Raija
Raili
Riikka
Riitta
Ritva
Sari
Seija
Sinikka
Sirkka
Tarja
Tellervo
Terttu
Toini
Tuula
Tuulikki
Tyyne
Vappu
Varpu
Virpi

Ahti
Antti
Eero
Eino
Erkki
Esko
Hannu
Heikki
Ilkka
Ilmari
Jaakko
Jani
Janne
Jari
Jarmo
Joonas
Jorma
Jouko
Jouni
Juha
Jukka

Jussi
Jyrki
Kalle
Kari
Kimmo
Lauri
Markku
Martti
Matti
Mauno
Mika
Mikko
Onni
Osmo
Paavo
Pekka
Pentti
Raimo
Reijo
Risto
Roope
Seppo
Simo
Tapio
Timo
Tuomo
Urho
Veikko
Ville
Väinö
Yrjö

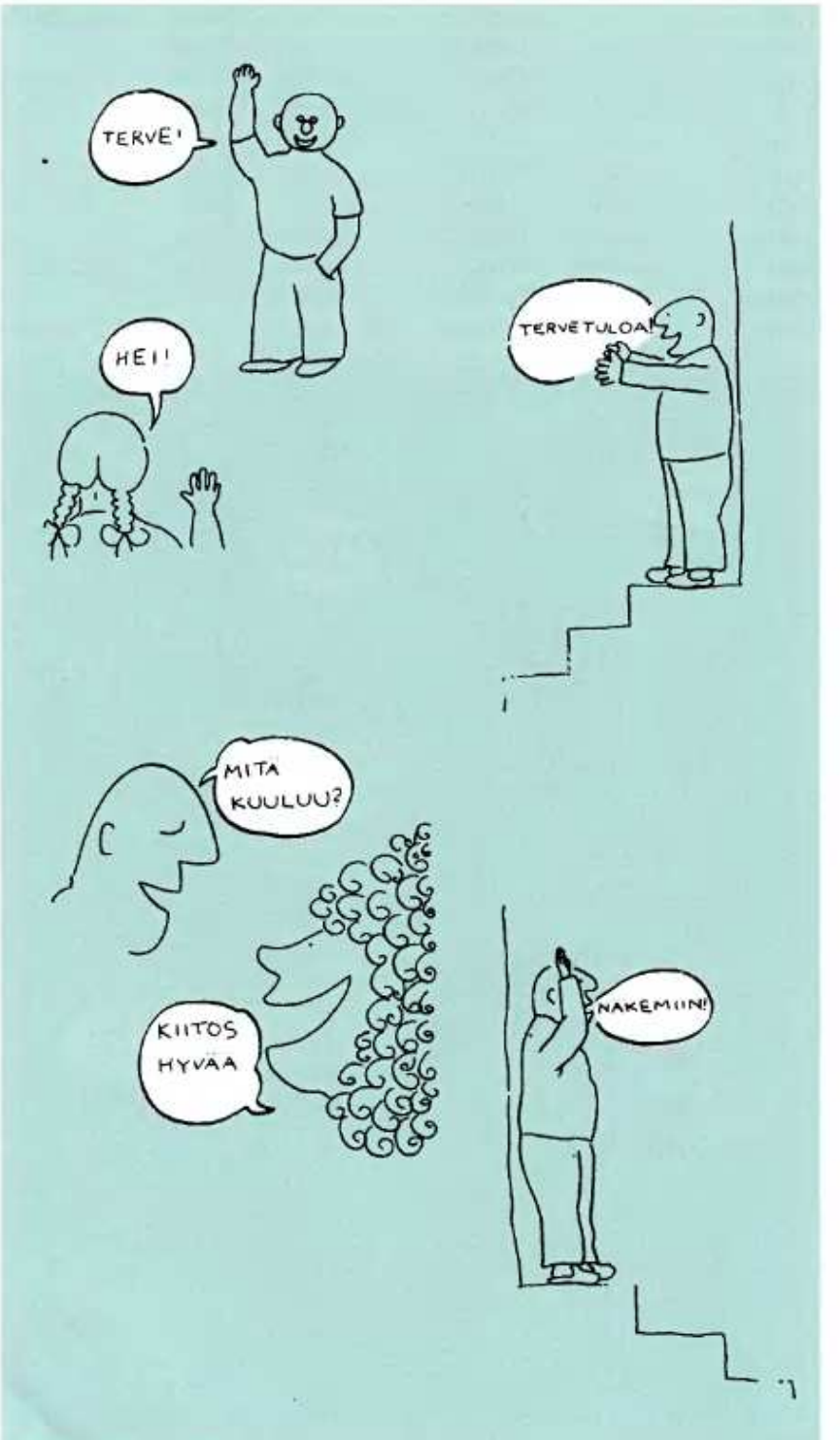
TERVE!
HEI!
TERVETULOA!
MITÄ KUULUU?
KIITOS HYVÄÄ
NÄKEMIIN!

KIITOS
EI KESTÄ
ANTEEKSII
EI SE MITAAN
HEI HEI
KIPPIS
SKOOL
OLKAA HYVÄ
KIITOS
EI KIITOS
OLE HYVÄ

1

Ensimmäinen kappale

Tämä Tuo Se	on...	Onko	tämä tuo se	...?
Tämä Tuo Se	ei ole...	Eikö	tämä tuo se	ole...?

1. *Mikä?*

Tämä on kirja.

Tämä on kissa.

– Mikä tuo on?
– Se on musta kissa.

2. *Millainen? = Minkälainen?*

Tämä kirja on pieni, mutta
tuo kirja ei ole pieni.
Se on iso.

Tämä pieni kissa on musta, mutta
tuo iso kissa ei ole musta.
Se on valkoinen.

3.

Tämä on kuva.

Tämä on sana.

Tämä kirja on kuvakirja

ja tämä kirja on sanakirja.

4.

- Mikä Suomi on?
- Se on maa.
- Mikä Helsinki on?
- Se on kaupunki.
- Mikä maa tuo ☞ on?
- Se on Ruotsi.
- Mikä kaupunki tuo ☞ on?
- Se on Tukholma.

5.

Tämä kaupunki on Helsinki.
Helsinki on suuri kaupunki.

Tämä kaupunki ei ole Helsinki.
Se on Porvoo. Porvoo ei ole
suuri kaupunki.

Tämä on kartta.
Tämä maa on Suomi.

Tämä on myös kartta.
Tämä maa on Norja.

6.

- Tämä pieni sanakirja ei ole hyvä. Se on huono. Millainen (= minkälainen) tuo iso sanakirja on?
- Se on hyvä.

7.

- Millainen (= minkälainen) kaupunki Savonlinna on?
- Se on pieni kaupunki. Se ei ole iso.
- Millainen (= minkälainen) Turku on?
- Se on hyvin mukava vanha kaupunki.
- Onko Lahti vanha kaupunki?
- Ei. Se ei ole vanha. Se on melko uusi kaupunki.
- Onko se suuri?
- On. Se on melko iso.
- Onko se kiva kaupunki?
- Kyllä! Se on hyvin mukava kaupunki.

8.

- Tuo ☞ on iso kissa.
- Onko se kissa? Eikö se ole tiikeri?
- Ei. Tiikeri ei ole musta.

- Tuo on tiikeri.
- Niin on. Mutta tämä on kissa.

- Tuo pieni kissa on kiva.
- Niin on. Ja tuo iso musta kissa on myös hyvin mukava.

Harjoitukset

A Tee kysymys

Malli: Tämä maa on Ruotsi *Onko tämä maa Ruotsi* ?

1. Tämä kartta on hyvä _____?
2. Tuo on kissa _____?
3. Tämä kaupunki ei ole Oslo _____?
4. Tämä kissa ei ole mukava _____?
5. Porvoo on pieni kaupunki _____?
6. Porvoo ei ole iso _____?

B Täydennä: Mikä? Millainen? (Minkälainen?)

1. – _____ Savonlinna on?
   – Se on kaupunki.

2. – _____ kaupunki se on?
   – Se on melko pieni kaupunki.

3. – _____ tuo on?
   – Se on tiikeri.

4. – _____ tiikeri on?
   – Se on iso kissa.

5. – _____ se on?
   – Se on hyvin iso.

2 Toinen kappale

(Minä)	olen...	(Minä)	en ole...
(Sinä)	olet...	(Sinä)	et ole...
Hän	on...	Hän	ei ole...
Olenko	(minä)...?	Enkö	(minä) ole...?
Oletko	(sinä)...?	Etkö	(sinä) ole...?
Onko	hän...?	Eikö	hän ole...?

1. *Kuka?*

Tämä tyttö on Liisa.
Hän on oikein kiva tyttö.

Tämä poika on Jussi.
Hän on hyvin mukava poika.

2.

- Anteeksi, mutta kuka sinä olet?
- Minä olen Seppo Savolainen. Entä sinä itse? Kuka sinä olet?
- Minä olen Hilkka Hämäläinen.
- Ahaa. Sinä olet Hilkka Hämäläinen. Mutta kuka tuo tyttö on?
- Hän on Päivi Pohjalainen. Ja tuo poika on Kimmo Karjalainen.
- Vai niin.

3.

- Anteeksi, mutta oletko sinä Lauri Lappalainen?
- Olen. Minä olen Lauri Lappalainen.
- Kiva. Minä olen Kimmo Karjalainen.
- Ai jaha. Sinä olet Kimmo Karjalainen. Tuo poika on sitten varmasti Seppo Savolainen.
- Niin on.

4.

- Hei Seppo! Täällä on Jussi.
- Terve! Mutta minä en ole Seppo. Minä olen Kalle. Seppo ei ole nyt kotona. Hän on ulkona.
- Ahaa. Kiitos!
- Ei kestä.
- Hei!
- Hei!

5.

- Hyvää päivää.
- Päivää.
- Onko Seppo Savolainen kotona?
- Ei. Hän ei ole nyt kotona. Hän on ulkona.
- Ahaa. Kiitos. Ja näkemiin.
- Näkemiin.

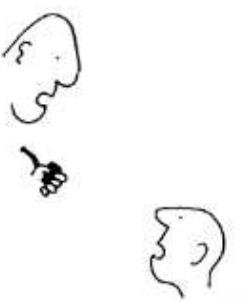

6.

- Anteeksi, onko Seppo Savolainen täällä?
- Ei. Hän ei ole täällä nyt. Hän on kotona.
- Hän ei ole kotona. Hän on ulkona.
- Eikö hän ole kotona? No sitten hän on varmasti tuolla.

7.

- Anteeksi, mutta oletko sinä Seppo Savolainen?
- En. Minä en ole Seppo Savolainen. Minä olen Jussi Suomela. Seppo Savolainen on tuolla . Päivi Pohjalainen on myös siellä.

8.

– Onko Seppo täällä?
– Ei, hän ei ole täällä. Hän on tuolla ☞. Päivi on myös siellä.

Huomatkaa:

tämä – täällä tuo – tuolla se – siellä

Harjoitukset

A Sano negatiivisesti

1. Minä olen nyt kotona. _____

_____

2. Tuo pieni musta kissa on aina ulkona. _____

_____

3. Sinä olet usein poissa. _____

_____

B Vastaa a) positiivisesti ja b) negatiivisesti

1. Oletko sinä Pekka?

   a) _____

   b) _____

2. Onko Leena tuolla?

   a) _____

   b) _____

3. Olenko minä mukava?

   a) _____

   b) _____

3

Kolmas
kappale

Adessiivi

-lla / -llä

Inessiivi

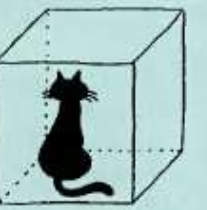

-ssa / ssä

1. Missä?

Tämä on tuoli.
Tuolilla on kassi.

Missä kassi on?
Se on tuolilla.

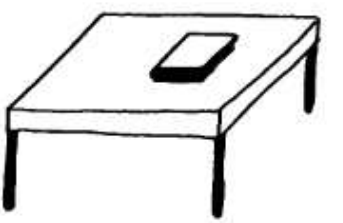

Tämä on pöytä.
Pöy**d**ällä on kirja.

Missä kirja on?
Se on pöy**d**ällä.

Tämä on kassi.
Kassissa on kirja.

Missä kirja on?
Se on kassissa.

Tämä on metsä.
Metsässä on talo.

Missä talo on?
Talo on metsässä.

Tämä kaupunki on
Helsinki.
Helsingissä on iso
yliopisto.

Tämä on tie.
Tiellä on pieni poika.

Huomatkaa vokaaliharmonia:

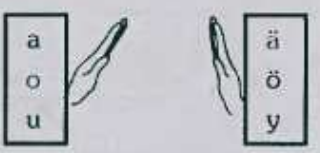

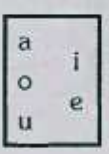

- ssa
- lla

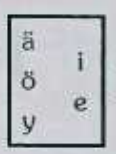

- ssä
- llä

- ssä
- llä

kassi ssa
tuoli lla

metsä ssä
pöydä llä

Helsingi ssä
tie llä

2.

Tämä on kirkko.
Minä olen kirkossa.

Tämä on kauppa.
Minä olen kaupassa.

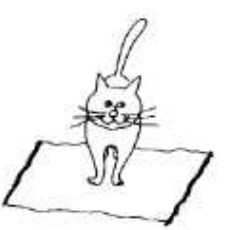

Tämä on matto.
Kissa on matolla.

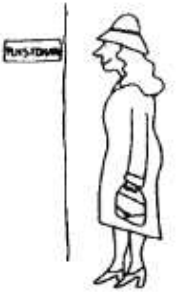

Tämä on rouva Mäkinen.
Hän on Puistokadulla.
(katu)

Tämä on herra Jokinen.
Hän on Turussa.
(Turku)

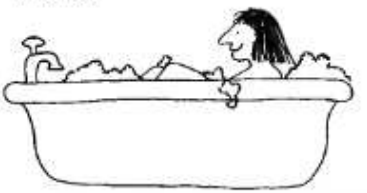

Tämä on neiti Virtanen.
Hän on kylvyssä.
(kylpy)

Huomatkaa konsonanttivaihtelu (vahva aste ja heikko aste):

kk – k	**pp – p**	**tt – t**
k – -	**p – v**	**t – d**

3. *Eurooppa*

- Tässä on kartta.
- Missä Suomi on?
- Se on tuossa.
- Onko tuo kaupunki Helsinki?
- Ei. Helsinki ei ole siinä.
  Se on tässä.

Huomatkaa:

tämä	tässä	täällä
tuo	tuossa	tuolla
se	siinä	siellä

4.

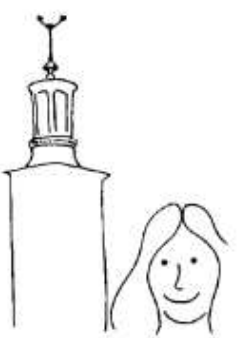

- Missä maassa Liisa on tässä?
- Suomessa.
- Missä kaupungissa?
- Helsingissä.

- Missä maassa Liisa on tässä?
- Hän on Ruotsissa.
- Oikein. Missä kaupungissa?
- Tukholmassa.

- Missä maassa Liisa on tässä?
- Oslossa.
- Niin. Hän on Oslossa. Mutta Oslo ei ole maa. Missä maassa?
- Norjassa.

- Missä maassa Liisa on tässä?
- Nyt hän on Tanskassa. Tuo kaupunki on Kööpenhamina.
- Väärin, Liisa on kyllä Tanskassa, mutta ei Kööpenhaminassa. Tuo kirkko ei ole Kööpenhaminassa. Se on Århusissa.

- Missä maassa Liisa on tässä?
- Siinä hän on Islannissa. Reykjavikissa.

- Tässä Liisa ei ole Skandinaviassa. Missä maassa hän on?
- Tuo katu on Nevski prospekt. Se on hyvin suuri katu Pietarissa. Pietari on vanha iso kaupunki Venäjällä. Liisa on Venäjällä.

5.

- Anteeksi, mikä katu tämä on?
- Tämä on Puistokatu.
- Millä kadulla posti on?
- Se on Museokadulla.
- Kiitos. – Mikä tuo iso talo on?
- Se on kirjasto.
- Vai niin. – Kiitos ja näkemiin!
- Näkemiin.

Huomatkaa:

- **nk – ng:** Helsin**ki** – Helsin**g**issä; kaupun**ki** – kaupun**g**issa.
  nt – nn: Islan**ti** – Islan**n**issa.
- Reykjavik – Reykjavik*i*ssa, Nevski prospekt – Nevski prospekt*i*lla.
- Venäjä – Venäj*ällä*
- Mikä maa? – Missä maassa? Mikä katu? – Millä kadulla?

Harjoitukset

A Vastaa

1. Missä Jyväskylä on? _____
2. Missä Lund on? _____
3. Missä Oslo on? _____
4. Missä Reykjavik on? _____
5. Missä Kööpenhamina on? _____
6. Missä Moskova on? _____
7. Missä Suomi on? _____
8. Missä Egypti on? (Afrikka) _____
9. Missä Japani on? (Aasia) _____
10. Missä USA on? (Amerikka) _____

B Missä?

Malli: (kirja – kassi) – Kirja on kassissa.

1. (Tyttö – kirkko) _____
2. (Museo – Kauppakatu) _____
3. (Sanakirja – pöytä) _____
4. (Pieni poika – kylpy) _____

4 Neljäs kappale

Yksikkö:		Monikko:	
■ *Kuka on ...?*		*Ketkä ovat ...?*	
(minä)	ole n ...	(me)	ole mme ...
(sinä)	ole t ...	(te, Te)	ole tte ...
hän	on ...	he	o vat ...
(minä)	e n ole ...	(me)	e mme ole ...
(sinä)	e t ole ...	(te, Te)	e tte ole ...
hän	ei ole ...	he	ei vät ole ...
Mikä on ...?		*Mitkä ovat ...?*	
tämä, tuo, se	on ... / ei ole ...	nämä, nuo, ne	o vat ... / ei vät ole ...
Kissa on...		Kissat ovat...	

Monikossa on nominatiivissa -t : kissa – kissa t , talo – talo t .
Huomatkaa konsonanttivaihtelu: pöytä – pöydä t , kylpy – kylvy t ja niin edelleen (= jne).

■ Verbi *olla* imperfektissä:

(minä) oli n	(me) oli mme
(sinä) oli t	(te, Te) oli tte
hän oli	he oli vat

1.

- Missä te olette työssä?
- Me olemme työssä postissa.
- Entä Te, missä Te olette työssä?
- Minä olen työssä suuressa tavaratalossa. Antti ja Sinikka Jokela ovat työssä samassa tavaratalossa.
- Ketkä ovat työssä kirjastossa?
- Me kaksi.

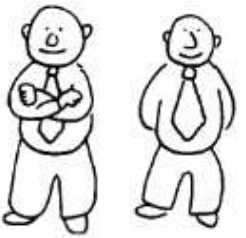

Nämä tytöt ovat Hilkka Hämäläinen ja Päivi Pohjalainen. He ovat työssä pienessä kukkakaupassa Kirkkokadulla. Nuo ☞ pojat ovat Seppo Savolainen ja Kimmo Karjalainen. He ovat molemmat työssä pankissa, mutta he eivät ole työssä samassa konttorissa. Seppo on työssä Lauttasaaressa ja Kimmo Munkkiniemessä.

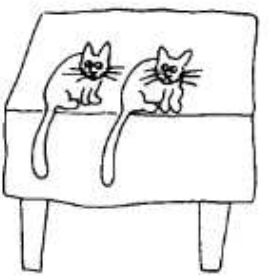

Nämä pienet kivat kissat ovat pöydällä. Ne ovat usein pöydällä tai ikkunalla. Ne ovat aina kotona.

Nuo ☞ isot mustat kissat ovat aina metsässä. Ne eivät ole milloinkaan kotona.

2.

- Missä kaikki sanakirjat ovat? Ne ovat tavallisesti tällä isolla pöydällä, mutta nyt ne eivät ole täällä.
- Mitkä sanakirjat?
- Kaikki. Pienet ja isot.
- Jos ne eivät ole sillä isolla pöydällä, niin ne ovat tuolla hyllyllä.
- Millä hyllyllä?
- Tuolla pienellä hyllyllä.

Huomatkaa:

- Mikä hylly?
  Mikä talo?

  Tämä hylly. Tämä talo.
  Tuo hylly. Tuo talo.

  Se hylly. Se talo.

  Pieni hylly. Pieni talo.

- Mi t kä hylly t?
  Mi t kä talo t?

  Nämä hylly t. Nämä talo t.
  Nuo hylly t. Nuo talo t.
  Ne hylly t. Ne talo t.

  Piene t hylly t. Piene t talo t.

  Mi llä hylly llä?

  Tä llä hylly llä.
  Tuo lla hylly llä.

  Si llä hylly llä.

  Piene llä hylly llä.

  Mi ssä talo ssa?

  Tä ssä; talo ssa.
  Tuo ssa talo ssa.

  Siinä talo ssa.

  Piene ssä talo ssa.

- **i – e**: pieni – pienet pienellä, pienessä jne.
  Jos nominatiivissa on **-i**, niin vartalossa on joskus **-e-**: niemi – nieme-, pieni – piene-, saari – saare-, Suomi – Suome-, suuri – suure-. Usein kuitenkin myös vartalossa on **-i-**. kaupunki – kaupungi-, neiti – neidi-. pankki – panki-, Ruotsi – Ruotsi- jne.

- **-st-** ei ole astevaihtelussa: kirjasto – kirjastossa, posti – postissa, puisto – puistossa.

3.

- Mitkä ovat viikonpäivät?
- Ne ovat maanantai, tiistai, keskiviikko, torstai, perjantai, lauantai ja sunnuntai.
- Mikä päivä tänään on?
- Tänään on keskiviikko. Eilen oli siis tiistai.
- Niin oli. Ja huomenna on tietenkin torstai.

4.

- Milloin sinä olit Porvoossa?
- Keskiviikkona.
- Entä torstaina? Missä sinä olit torstaina?
- Silloin minä olin Lahdessa. – Entä sinä itse? Missä sinä olit eilen?
- Turussa. Me olimme siellä kaikki.
- Niinkö? Ketkä kaikki?
- Liisa ja Pekka ja Seppo ja minä.
- Sinä olet hyvin vähän kotona Helsingissä. Sinä olet harvoin kotona.
- Sinä olet myös paljon poissa. Toissapäivänä sinä olit Porvoossa ja eilen sinä olit Lahdessa. Milloin sinä olet kotona?
- Esimerkiksi huomenna. Olen tavallisesti täällä Helsingissä lauantaina ja sunnuntaina.

5.

- Oletteko te kotona huomenna?
- Emme. (Emme ole.)
- Entä ylihuomenna?
- Olemme. (Kyllä.)
- Ovatko Liisa ja Pekka kotona nyt?
- Eivät. He eivät ole nyt kotona.
- Ovatko he kotona huomenna?
- Ovat. He ovat kotona huomenna.

6.

- Satu Jokinen.
- Täällä Mikko Mäkinen, hyvää päivää.
- Päivää.
- Onko herra Jokinen tavattavissa.
- Ei. Hän ei ole täällä nyt. Hän on Turussa. Mutta hän on tavattavissa huomenna.
- Jaha. Kiitoksia paljon. Ja kuulemiin.
- Eipä kestä. Kuulemiin.

Huomatkaa:

- *Milloin?*
  Toissapäivänä ← eilen ← tänään → huomenna → ylihuomenna.
  (Essivi:) - na - nä: maanantai na, tiistai na jne.

- Huom! keskiviikko na.

Harjoitukset

A *Malli*: Iso kissa on metsässä. *Isot kissat ovat metsässä.*

1. Pieni tyttö on puistossa. _____
2. Tuo poika oli kirjastossa eilen. _____
3. Tämä vanha rouva on aina sunnuntaina kirkossa. _____
4. Minä olin eilen poissa. _____
5. Kuka on työssä sunnuntaina? _____
6. Sama kirja on aina pöydällä. _____
7. Musta kissa on harvoin ulkona. _____
8. Missä sinä olit toissapäivänä? _____

B Vastaa a) positiivisesti, b) negatiivisesti

1. Oletko sinä Jouko? a) _____
   b) _____
2. Onko Liisa kylvyssä? a) _____
   b) _____

3. Ovatko Riitta ja Pentti ulkona? a) _____

b) _____

4. Olemmeko me sunnuntaina kotona? a) _____

b) _____

5. Oletteko Te työssä pankissa? a) _____

b) _____

6 Oletteko te huomenna Lahdessa? a) _____

b) _____

7 Olenko minä vanha? a) _____

b) _____

C Täydennä: siinä – siellä

1. Tuolla tuolilla on iso musta kassi. _____ on sanakirja.

2. Jussi on Kuopiossa. Hän on työssä _____.

3. Kalle ja Leena ovat tuolla. _____ on myös Päivi.

D Täydennä

1. Kahvila Kupponen on _____
tämä talo

2. _____ on myös toinen pieni kahvila.
Tämä katu

3. _____ hotelli Polaris on?
Mikä katu

4. Hotelli Polaris! Se ei ole _____!
tämä kaupunki

5. _____ se sitten on?
Mikä kaupunki

6. Se on Oulussa. _____ on myös hotelli Lapponia.
Se

5 Viides kappale

Genetiivi

Mikä? – Minkä? Kuka – Kenen?

Genetiivin pääte on - **n**.

Samat konsonanttivaihtelut kuin inessiivissä ja adessiivissa ja monikon nominatiivissa (**kk – k, pp – p** jne.).
Myös vokaalivaihtelu **i – e** (pieni – piene-).

1.

- Mikä on Suomen pääkaupunki?
- Helsinki.
- Mitkä ovat Suomen naapurimaat?
- Ne ovat Ruotsi, Norja, Viro (Eesti) ja Venäjä.
- Mikä on Ruotsin pääkaupunki?
- Tukholma.
- Mikä on Venäjän pääkaupunki?
- Moskova.
- Mikä on Viron pääkaupunki?
- Tallinna.
- Minkä maan pääkaupunki on Reykjavik?
- Islannin.

2.

- Mikä on tämän pienen maan pääkaupunki?
- Kööpenhamina.
- Mikä on sen pääkatu?
- Strøget.
- Mikä on tuon pienen saaren nimi?
- Fyn.

3.

- Kenen nuo sanakirjat ovat?
- Minun.
- Mutta tuo pieni punainen sanakirja ei ole sinun! Se on Sadun.
- Niin. Se on totta. Se ei ole minun. Se on hänen.

4.

- Tuo musta kissa on varmasti teidän.
- Ei ole. Se ei ole meidän.
- Kenen kissa se sitten on?
- Se on ehkä Marjatan ja Veikon.
- Niin. Ehkä se on heidän.

Huomatkaa:

■

Mikä maa?	*Mi n kä maa n?*
tämä maa	tämä n maa n
tuo maa	tuo n maa n
se maa	se n maa n
pieni maa	piene n maa n

■

Kuka?	*Kenen?*
minä	minu n
sinä	sinu n
hän	häne n
me	mei dän
te	tei dän
he	hei dän

■ Sanajärjestys:

Tavallisesti subjekti – predikaatti; esim. *Mikä tämä on? Missä Liisa on?* Mutta jos on genetiiviattribuutti, niin silloin on usein predikaatti – subjekti; esim. *Mikä on Suomen pääkaupunki? Mitkä ovat Suomen naapurimaat?*

5.

- Kenen tuo punainen kynä on?
- Se on minun.
- Entä tuo sininen kynä, kenen se on?
- Sekin on minun.
- Onko tuo punainen kynä sinun?
- Ei.
- Entä tuo sininen?
- Ei sekään.

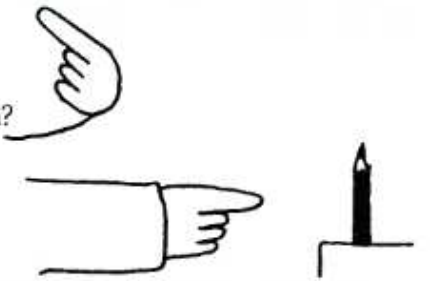

6.

- Savonlinna on kiva kaupunki.
- Niin Porvookin!
- Savonlinna ei ole liian suuri kaupunki.
- Ei Porvookaan!

7.

- Hyvää päivää.
- Päivää.
- Onko herra Rantanen kotona?
- Ei. Hän ei ole nyt kotona. Hän on työssä.
- Entä rouva Rantanen? Onko hän kotona?
- Hänkään ei ole kotona. Hänkin on työssä.

8.

- Anteeksi, oletteko Te rouva Saarela?
- Olen. Minä olen Kaarina Saarela.
- No sitten tämä kissa on Teidän, eikö niin?
- Kyllä. Kiitos. Se on minun. Missä se oli?
- Se oli tuolla puistossa tuon ison puun luona.
- Niinkö? Sielläkö se oli? Oikein paljon kiitoksia!
- Eipä kestä. Näkemiin!
- Näkemiin!

9.

- Onko Turku Suomen pääkaupunki?
- Ei, vaan Helsinki.
- Onko siellä yliopisto?
- On.

- Pekka on tänään Turussa.
- Eikö hän ole Porvoossa tänään?
- Ei, vaan Turussa.
- Oletko ihan varma? Eikö nyt ole keskiviikko?
- Ei. Nyt on torstai.
- Ei ole. Nyt on keskiviikko. Sinä olet väärässä.
- En ole. Sinä itse olet väärässä. Minä olen oikeassa.
- Tässä on kalenteri. Nyt on keskiviikko ja Pekka on Porvoossa!
- Se on totta. No sitten hän on Porvoossa.

10.

- Jaakko Järvinen on Lahdessa tänään.
- Ei hän ole Lahdessa vaan Turussa. Olet väärässä.

11.

- Tänään on kaunis ilma.
- Niin on. Mutta eilen oli ruma ilma.
- Niin oli.

12.

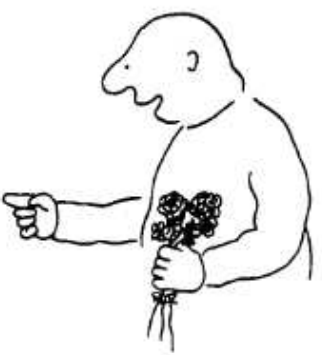

- Jaha, kenen vuoro sitten on?
- Minun. Yks...
- Ei Teidän, vaan minun.
- Anteeksi, mutta minä...
- Yksi kaunis punainen ruusu. Tai hetkinen... niin... ehkä yksi pieni valkoinen ja yksi iso punainen... tai ehkä pieni punainen ja iso valkoinen... tai ehkä... tuo iso punainen ei ole kaunis... hmm... ehkä tuo tuossa on hyvä...
- Anteeksi, mikä?
- Tuo toinen punainen ruusu, ei tämä iso... tai hetkinen... sekin on niin huono ja vanha...
- Tämä tässä on oikein kaunis.
- Niin on. Mutta... ehkä... jaa... hmm... Ehkä kuitenkin tuo toinen...
- Tämäkö?
- Niin. Tai hetkinen...
- Anteeksi, mutta...
- Jaa. Mutta tuo tuossa, tuo on oikein kaunis. Ja tuokin on kaunis... Hetkinen... En ole ihan varma...

Huomatkaa:

- -ko/-kö

olen ko	(minä)...?		en kö	(minä)	ole...?
olet ko	(sinä)...?		et kö	(sinä)	ole...?
on ko	hän...?		et kö	hän	ole...?
olemme ko	(me)...?		emme kö	(me)	ole...?
olette ko	(te, Te)...?		ette kö	(te, Te)	ole...?
ovat ko	he...?		eivät kö	he	ole...?

Niin kö? Ei kö niin? Puistossa ko? Siellä kö?

- Sanajärjestys:
Tavallisesti: *Liisa ei ole kotona. Tänään ei ole perjantai.* Mutta jos on reaktio »sinä olet väärässä!», niin: *Ei Liisa ole kotona! Ei tänään ole perjantai!*

- Jos on predikaatti + -ko/-kö (esim. *on ko olet ko* jne.), niin vastauksessa on a) sama verbi (esim. *on, olen* jne.) tai b) *kyllä* tai c) puhekielessä *joo*.
Jos – ko/-kö on esim. substantiivissa, niin vastaus on *niin*. Esim. *Liisa ko?* – Niin. *Huomenna ko?* – Niin. Puhekielessä *joo*.
Huomatkaa myös: *Tämä ruusu on kaunis.* (Ei kysymys.) – *Niin on.*

Harjoitukset

A Täydennä

1. _____ pääkaupunki on Reykjavik.
Islanti

2. _____ nimi on Kaunissaari.
Tuo suuri saari

3. _____ nimi on Matti.
Tämä pieni poika

4. _____ luona on iso tuoli.
Pöytä

5. Naantali on _____ luona.
Turku

B Vastaa kysymyksiin

1. Oletteko Te herra Vuorinen? _____
2. Tekö olette neiti Mäkinen? _____
3. Te olette Väinö Lampi, eikö niin? _____
4. Oletko sinä varmasti huomenna kotona? _____

C -kin – -kaan/-kään

Malli: (Savonlinna – Porvoo) Savonlinna on kiva kaupunki *Niin Porvookin.*

1. (Liisa – Pekka) Liisa on Ruotsissa. _____
2. (Minä – minä) Minä en ole Jarmo. _____
3. (Tämä – tämä) Tämä kissa ei ole musta. _____
4. (Nämä – nämä) Nämä sanakirjat ovat Teidän. _____
5. (Nuo – nämä) Nuo sanakirjat eivät ole minun. _____
6. (Me – me) Me emme ole kotona huomenna. _____
7. (Tämä – tämä) Tämän kissan nimi on Mirri. _____
8. (Tuo – tämä) Tuo kynä ei ole minun. _____
9. (Minä – minä) Minä en ole varma. _____
10. (Jorma – Jukka) Jorma ei ole täällä. _____

D *Malli:* Eila ei ole kotona. *Eikö hän ole kotona* ?!

1. Me emme ole työssä. _____ ?!
2. Mikko ja Matti eivät ole ulkona. _____ ?!
3. Sinä et ole oikeassa. _____ ?!
4. Minä en ole Erkki. _____ ?!
5. Minä en ole herra Virtanen. _____ ?!

6 Kuudes kappale

Lukusanat

0	nolla
1	yksi
2	kaksi
3	kolme
4	neljä
5	viisi
6	kuusi
7	seitsemän
8	kahdeksan
9	yhdeksän
10	kymmenen
11	yksitoista
12	kaksitoista
13	kolmetoista
.	jne.
.	
20	kaksikymmentä
21	kaksikymmentäyksi
22	kaksikymmentäkaksi
.	jne.
.	
30	kolmekymmentä
40	neljäkymmentä
50	viisikymmentä
.	jne.
.	

1/2 = puoli
1 1/2 = puolitoista, yksi ja puoli

100	sata
101	satayksi
102	satakaksi
.	jne.
.	
200	kaksisataa
201	kaksisataayksi
202	kaksisataakaksi
.	jne.
.	
300	kolmesataa
400	neljäsataa
.	jne.
.	
1000	tuhat
1001	tuhatyksi
1002	tuhatkaksi
.	jne.
.	
2000	kaksituhatta
3000	kolmetuhatta
.	jne.
.	
1 000 000	miljoona
2 000 000	kaksi miljoonaa
.	jne.
.	
1 000 000 000	miljardi
2 000 000 000	kaksi miljardia
	jne.

■ Partitiivi

Lukusanan (2, 3, 4 jne.) jälkeen on partitiivi.
Partitiivin pääte on:

-a/-ä — yhden vokaalin jälkeen; esim.
yksi talo – kaksi talo a
yksi päivä – kaksi päivä ä

-ta/-tä — konsonantin tai kahden vokaalin, pitkän vokaalin tai diftongin jälkeen; esim.
yksi mies – kolme mies tä
yksi radio – neljä radio ta
yksi puu – viisi puu ta
yksi tie – kuusi tie tä

-tta/-ttä — jos nominatiivissa on -e; esim.
yksi kappale – kaksi kappale tta
yksi pääte – kaksi pääte ttä

Partitiivissa siis: nominatiivi + -a/ä, -ta/-tä, -tta/-ttä.
Joskus partitiivi on poikkeuksellinen. Esim. *pieni – pien tä, punainen – punais ta, uusi – uut ta*. Tässä kirjassa on sanastossa aina myös partitiivi.

Muut sijat tavallisesti: genetiivin vartalo + päätteet; esim.
kaupunki – kaupungi/ n -ssa -t jne.
mies – miehe/ n -llä -t jne.
saari – saare/ n -lla -t jne.

Tässä kirjassa on sanastossa aina myös genetiivi, koska genetiivin vartalo on tärkeä.

1.

Suomen raha (rahayksikkö) on markka.
Yksi markka on sata penniä.

Ruotsin raha on kruunu.
Yksi kruunu on sata äyriä.

Tanskan, Norjan ja Islannin raha on myös kruunu ja Viron raha on myös kruunu. Yksi Viron kruunu on sata senttiä.
Venäjän raha on rupla. Yksi rupla on sata kopeekkaa. Englannin raha on punta, Ranskan raha on frangi, USA:n raha on dollari.

2. *Kuinka paljon? = Paljonko?*

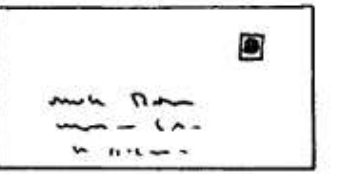

Postimerkki maksaa markan.
Kaksi postimerkkiä maksaa kaksi markkaa.
Tämä postimerkki maksaa markka kahdeksankymmentä penniä.
Postikortti maksaa neljä markkaa viisikymmentä penniä.

- Kuinka paljon tämä sanakirja maksaa?
- Se maksaa satayhdeksänkymmentä markkaa.
- Entä tuo iso sanakirja, paljonko se maksaa?
- Anteeksi, mikä?
- Tuo iso punainen sanakirja tuolla.
- Tämäkö?
- Niin.
- Hetkinen... Tämä maksaa kaksisataakuusikymmentäviisi markkaa viisikymmentä penniä. Tämä on melko kallis.
- Niin on.
- Mutta tämä on tietysti myös hyvä.
- Se on totta. Se on hyvä. Mutta vaikka tämä toinen sanakirja on halpa, se on myös melko hyvä.
- Niin on. Mutta se on vanha. Tämä toinen on uusi. Siksi se maksaa niin paljon.

---

3. *Mikä? – Mitä?*

- Anteeksi, mitä tämä kynä maksaa?
- Kolmetoista markkaa.
- Entä nuo kynät, paljonko ne maksavat?
- Nekin ovat kolmetoista markkaa kappale. Tuo punainen kynä on halpa. Se maksaa vain kahdeksan markkaa kaksikymmentä penniä. Se on vähän.
- Mikä tuon sanakirjan hinta on?
- Kolmesataakaksikymmentä markkaa.
- Se on hirveän kallis!
- Niin on.
- Miksi se on niin kallis?
- Koska (= siksi että) se on ihan uusi. Se on oikein hyvä sanakirja.

Huomatkaa:

- *Kirja maksaa... Kirjat maksavat...* Mutta: *Kaksi kirjaa maksaa...*
  Jos on lukusana, niin predikaatti on yksikössä.

- Yksi postimerkki maksaa markan.
  Kaksi postimerkkiä maksaa kaksi markkaa.
  Tämä postimerkki maksaa kaksi markkaa viisikymmentä penniä.

4.

- Kuinka paljon (= paljonko? = mitä?) kello on?
- Se on yksi.
- Onko se tasan yksi?
- Ei. Se on kaksi ja puoli minuuttia yli yksi.
- Kiitos.
- Eipä kestä.

5.

- Paljonko kello on?
- Puoli viisi.
- Onko se jo niin paljon! Oletko varma, että tuo kello on oikeassa?
- Olen. Tämä on oikein hyvä kello ja se on aina oikeassa. Se ei ole koskaan väärässä.
- Mutta tuo kirkon tornin kello on vasta viisitoista yli neljä.
- Se on varmasti väärässä.

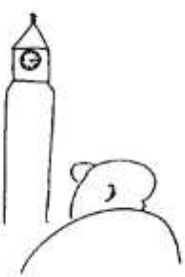

6.

- Mitä kello on?
- Se on viisi minuuttia vaille kahdeksan.
- Ihanko totta! Joko se on niin paljon?
- Ihan totta. Kello on jo melkein kahdeksan.

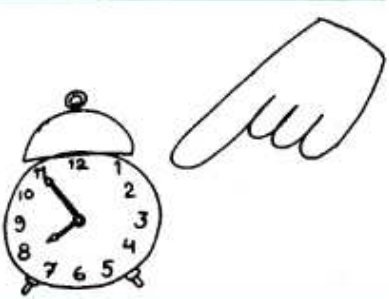

7.

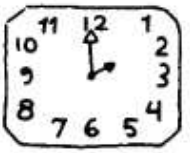

Kello on kaksi.

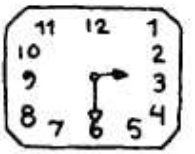

Kello on puoli kolme.

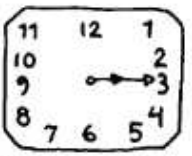

Kello on viisitoista (minuuttia) yli kolme.

Kello on kaksikymmentä (minuuttia) vaille neljä.

Huomatkaa: *jo – vasta*

Kello on *jo* kahdeksan! Niin paljon!
Kello on *vasta* kahdeksan! Niin vähän!
Onko kello *jo* kahdeksan? – *Joko* kello on kahdeksan?

8. *Kuinka monta? = Montako?*

Yksi tunti on kuusikymmentä minuuttia.
Yksi minuutti on kuusikymmentä sekuntia.

- Kuinka monta minuuttia on tunnissa?
- Kuusikymmentä.
- Kuinka monta sekuntia on minuutissa?
- Myös kuusikymmentä.
- Kuinka monta sekuntia on tunnissa?
- Jos tunnissa on kuusikymmentä minuuttia ja minuutissa on kuusikymmentä sekuntia, niin tunnissa on kolmesataakahdeksankymmentä sekuntia.
- Anteeksi, kuinka?
- Kolmesataakahdeksankymmentä.
- Mitä? Kolmesataakahdeksankymmentä! Kuusikymmentä kertaa kuusikymmentä, eikö se ole kolmesataakuusikymmentä eikä kolmesataakahdeksankymmentä?
- No niin tietenkin. Anteeksi. – Jaa, mutta eikö se ole kolmetuhattakuusisataa eikä kolmesataakuusikymmentä!

Huomatkaa:

Partitiivi myös silloin, jos on *monta, pari* tai *puoli: monta tunti a, pari tunti a, puoli tunti a*.

Harjoitukset

A Täydennä

1. Yhdeksän kertaa yhdeksän on _____
2. Viisikymmentäneljä miinus neljäkymmentäkaksi on _____
   _____
3. Yhdeksäntoista plus kuusitoista on _____
   _____
4. Seitsemänkymmentäkaksi kertaa viisisataayhdeksänkymmentäneljä on _____
   _____
5. Satakahdeksantoista kertaa tuhatkuusisataakuusikymmentäkuusi on _____
   _____

B Täydennä

Malli: Yksi tunti – Kaksi _____ *tuntia* _____

1. Yksi kiva kaupunki – Kaksi _____
2. Yksi pieni maa – Kaksi _____
3. Yksi valkoinen kissa – Kaksi _____
4. Yksi kaunis ruusu – Kaksi _____
5. Yksi vanha rouva – Kaksi _____
6. Yksi iso puu – Kaksi _____
7. Yksi pitkä tie – Kaksi _____
8. Yksi uusi kappale – Kaksi _____
9. Yksi hyvä televisio – Kaksi _____
10. Yksi sininen auto – Kaksi _____

C Mitä kello on?

7

Seitsemäs
kappale

Kenellä on? – Millä on?

minu lla on... -lla / -llä on...
sinu lla on...
häne llä on...
mei llä on...
tei llä, Tei llä on...
hei llä on...

Negatiivisesti: minu lla ei ole..., sinu lla ei ole... jne.

Kysymykset: onko minu lla...?, onko sinu lla...? jne.
eikö minu lla ole...?, eikö sinu lla ole...?
jne.

1.

- Hei, pikku Anni!
- Hei!
- Sinulla on kiva kissa.
- Niin on. Se on oikein mukava.
- Mikä sen nimi on?
- Mirri.
- Se on hauska nimi. – Sinulla on myös koira, eikö olekin?
- On. Se on musta ja sen nimi on Musti. Ja sitten minulla on vielä papukaija.
- Vai niin. Jannellakin on papukaija.
- Niin on. Onko sinullakin papukaija?
- Ei ole. Minulla ei ole papukaijaa.
- Onko sinulla kissa?
- Ei. Minulla ei ole kissaa.
- No onko sinulla koira?
- Ei. Minulla ei ole koiraakaan.
- No mitä sinulla sitten on?
- Minulla on monta hyvää ystävää.
- Niin minullakin!

2.

- Minulla on uusi kamera. Tämä on oikein hyvä.
- Se on varmasti myös hyvin kallis.
- On. Melko kallis. – Millainen kamera sinulla on?
- Minulla ei ole omaa kameraa. Tämä kamera ei ole minun. Tämä on Eskon.

3.

- Kuinka paljon rahaa sinulla on?
- Hetkinen... Minulla on hyvin vähän rahaa. Minulla on vain seitsemäntoista markkaa. Paljonko sinulla on?
- Minullakaan ei ole paljon. Vain kaksikymmentäviisi markkaa.
- Se on yhteensä neljäkymmentäkaksi markkaa. Se on liian vähän. Se ei ole tarpeeksi. Teatteriliput maksavat viisikymmentä markkaa kappale.
- Pekalla on aina paljon rahaa. Ehkä hänellä on nytkin.
- Onko Pekka täällä?
- On. Hän oli äsken tuolla tuon suuren pöydän luona. Hän ei ole siellä nyt, mutta hän on täällä jossakin.

4.

- Onko sinulla sanakirja mukana?
- Ei. Se on kotona.
- Kenellä on sanakirja? Onko Teillä, herra Karhu?
- Ei. Ikävä kyllä minulla ei myöskään ole sanakirjaa. Mutta tuolla ovat Heikki ja Kaija Virtanen. Heillä on varmasti sanakirja.
- Anteeksi, onko teillä sanakirja mukana?
- On. Meillä on sanakirja. Olkaa hyvä!

5.

- Minulla on kiire.
- Sinulla on aina kiire.
- Niin on. Minulla on hirveän paljon työtä.
- Mutta sitten sinulla on varmasti myös paljon rahaa.
- Ei ole. Minulla ei ole aikaa eikä minulla ole rahaa, mutta minulla on liikaa työtä.
- Niin minullakin joskus, mutta onneksi ei aina. Esimerkiksi nyt minulla on paljon aikaa. Minulla ei ole kiire.

6.

- Minulla on nälkä.
- Niinkö? Minulla on kassissa pari omenaa. Ole hyvä.
- Kiva. Kiitos.
- Onko sinulla myös jano?
- Ei. Minulla ei ole jano.

7.

- Minulla on paha olla.
- Niinkö? Onko sinulla kylmä?
- On vähän.
- Sinä olet varmasti sairas. Minulla ei ole kylmä. Minulla on lämmin.

8.

- Millainen ilma ulkona on?
- Siellä on oikein kaunis ja lämmin ilma. Myös täällä sisällä on kuuma. Eikö Teillä ole kuuma?
- On.
- Eilen oli niin ruma ja ikävä ilma.
- Niin oli. Kun olin ulkona koiran kanssa eilen, oli hirveän kylmä. Minulla oli hirveän kylmä.

Huomatkaa:

- Jos on *-lla/-llä ei ole* (siis negatiivinen lause), niin on tavallisesti partitiivi:
  Liisa lla on kissa. – Liisa lla ei ole kissa a.
  Peka lla on auto. – Peka lla ei ole auto a.

  Huomatkaa kuitenkin: *-lla/-llä on jano, kiire, kuuma, nälkä – -lla/-llä ei ole jano, kiire, kuuma, nälkä* jne. (siis nominatiivi myös negatiivisessa lauseessa).

- Huomatkaa myös partitiivi: *-lla/-llä on aikaa, -lla/-llä on rahaa.*

- Huomatkaa partitiivi: *Paljon aika a, raha a; vähän aika a, raha a.*

9. *Joka*

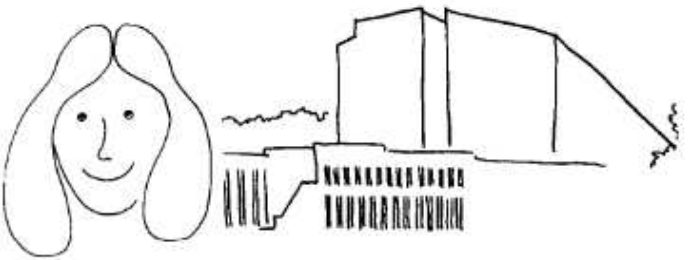

(Tässä kuvassa on Liisa.)
(Se) tyttö, joka on tässä kuvassa, on Liisa.

(Oikealla on Finlandia-talo.)
(Se) talo, joka on oikealla, on Finlandia-talo.

(Tässä kuvassa on Agricolan kirkon torni.)
(Se) kirkko, jonka torni on tässä, on Agricolan kirkko.

(Vasemmalla ovat yliopisto ja yliopiston kirjasto.)
(Ne) talot, jotka ovat vasemmalla, ovat yliopisto ja yliopiston kirjasto.

(Havis Amandan patsas on Kauppatorilla.)
(Se) tori, jolla Havis Amandan patsas on, on Kauppatori.

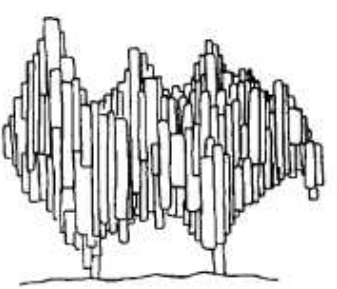

(Sibelius-monumentti on Sibelius-puistossa.)
(Se) puisto, jossa Sibelius-monumentti on, on Sibelius-puisto.

Harjoitukset

A *Malli*: Sinulla on kissa. *Onko sinulla kissa?*

1. Jyrkillä on uusi kello. _____

2. Teillä on kallis kynä. _____

3. Maijalla ja Pekalla on paljon rahaa. _____

_____

4. Heillä on myös papukaija. _____

_____

5. Sinulla on kiva koira. _____

_____

B Vastaa a) positiivisesti, b) negatiivisesti

1. Onko sinulla auto? a) _____

   b) _____

2. Onko Teillä kylmä? a) _____

   b) _____

3. Onko Liisalla koira? a) _____

   b) _____

4. Onko teillä aikaa? a) _____

   b) _____

5. Onko sinulla työtä? a) _____

   b) _____

6. Onko Teillä liikaa rahaa? a) _____

   b) _____

7. Onko Liisalla ja Pekalla kiire? a) _____

   b) _____

8. Onko minulla monta ystävää? a) _____

   b) _____

C Täydennä: *joka*

1. Se katu, _____ Finlandia-talo on, on Mannerheimintie.
2. Tytöllä, _____ on tuolla, on pieni musta kissa.
3. Tuo kello, _____ on tuolla kirkon tornissa, on väärässä.
4. Kassi, _____ kirjat ovat, on minun.
5. Tuo tyttö, _____ on kiire, on Liisa.
6. Se pieni kissa, _____ nimi on Mirri, on Annin.
7. Nuo sanakirjat, _____ ovat tuolla hyllyllä, ovat Pekan.

8 Kahdeksas kappale

	puhu a		
(minä)	puhu n	(me)	puhu mme
(sinä)	puhu t	(te, Te)	puhu tte
hän	puhu u	he	puhu vat
(minä)	e n puhu	(me)	e mme puhu
(sinä)	e t puhu	(te, Te)	e tte puhu
hän	ei puhu	he	ei vät puhu
	sano a		
(minä)	sano n	(me	sano mme
(sinä)	sano t	(te, Te)	sano tte
hän	sano o	he	sano vat
(minä)	e n sano	(me)	e mme sano
(sinä)	e t sano	(te, Te)	e tte sano
hän	ei sano	he	ei vät sano

Huomatkaa korrekti ääntämys: *Minä en puhu suomea* → *»minä en puhu[s] suomea»*, *Liisa ei puhu ranskaa* → *»Liisa ei puhu[r] ranskaa»*, *me emme puhu japania* → *»me emme puhu[j] japania»* jne.

1.

- Hei, tuolla on Jussi. Hänellä on papukaija!
- Niin on. Entä sitten? Tavallinen papukaija.
- Se ei ole tavallinen papukaija. Se puhuu.
- Kaikki papukaijat puhuvat.
- Eivät kaikki papukaijat puhu. Mutta tämä puhuu.
- Mitä se sanoo?
- Terve, Jussi, mitä kuuluu?
- Mitä muuta se sanoo?
- Ei muuta.
- Vain pari sanaa! Niin vähän.
- Neljä sanaa on jo paljon. Papukaijat eivät tavallisesti puhu paljon.

2.

- Puhutteko Te suomea?
- Puhun.
- Entä ruotsia?
- Kyllä. Puhun sitäkin. Puhun myös englantia ja venäjää sekä vähän saksaa.

3.

- Anteeksi, puhutteko Te englantia?
- En. Valitettavasti en puhu englantia. Mutta puhutteko Te saksaa?
- En. Ikävä kyllä en puhu saksaa.
- Mutta Te puhutte suomea!
- Vain hyvin vähän. Vain pari sanaa. Puhun hyvin huonosti.
- Te puhutte oikein hyvin.
- Suomi on hyvin vaikea kieli.
- Onko se niin vaikea? Miksi se on vaikea kieli?
- Suomen kielioppi on vaikea. Ja sanat myös.
- Mikä kieli sitten on helppo?
- Englanti.
- Se ei ole totta. Englanti on hyvin vaikea kieli.

Suomi on maa, mutta suomi on kieli, Englanti on maa, mutta englanti on kieli, Puola on maa, mutta puola on kieli jne.

4.

- Maria puhuu unkaria ja sinä puhut suomea. Te ette puhu samaa kieltä. Mitä kieltä te puhutte kotona?
- Englantia. Maria puhuu hyvin vähän suomea ja minä en puhu unkaria. Maria puhuu myös saksaa hyvin, mutta minä puhun sitä hyvin huonosti. Englanti on kieli, jota me molemmat puhumme melko hyvin.

Huomatkaa:

Mikä kieli? Tämä / Tuo / Se } kieli.

Mitä kieltä? Tätä / Tuota / Sitä } kieltä.

Tyttö, joka on tuolla, on Liisa.
Kieli, jota hän puhuu, on suomi.

5. Translatiivi: -ksi

Finland on suomeksi Suomi. Viro on viroksi Eesti. Ruotsi on ruotsiksi Sverige. Norja on norjaksi Norge. Islanti on islanniksi Island. Tanska on tanskaksi Danmark. Saksa on saksaksi Deutschland. Ranska on ranskaksi La France. Englanti on englanniksi England. Italia on italiaksi Italia. Neuvostoliitto oli venäjäksi Sovetskij Sojuz. Venäjä on venäjäksi Rossija.

6. -lainen/-läinen

Seppo on suomalainen. Hän puhuu suomea.
Rolf on ruotsalainen. Hän puhuu ruotsia.
Nora on norjalainen. Hän puhuu norjaa.
Ivar on islantilainen. Hän puhuu islantia.
Tove on tanskalainen. Hän puhuu tanskaa.
Vera on venäläinen. Hän puhuu venäjää.
Sabine on saksalainen. Hän puhuu saksaa.
René on ranskalainen. Hän puhuu ranskaa.
Elisabeth on englantilainen. Hän puhuu englantia.
Vello on virolainen. Hän puhuu viroa.

7. Elatiivi: -sta /-stä

- Mistä sinä olet kotoisin?
- Ruotsista. Olen ruotsalainen.
- Ai niinkö. Mistä kaupungista?
- Lundista. – Entä sinä itse. Mistä sinä olet?
- Minä olen suomalainen, Oulusta.
- Vai niin. Puhuvatko Oulussa monet ihmiset ruotsia?
- Eivät. Vain melko harvat puhuvat ruotsia. Minulla on kyllä pari hyvää ystävää, jotka puhuvat ruotsia.
- Puhutko sinä itse ruotsia?
- Melko huonosti. Mutta sinä puhut suomea hyvin!
- Lundissa, josta minä olen kotoisin, on kielikoulu, jossa on aina myös suomen kielen kurssi.
- Ai jaa.

8.

- Oletko sinä ruotsalainen?
- En, vaan norjalainen.
- Oslostako sinä olet?
- En, vaan Bergenistä.

9.

- Oletko sinä ruotsalainen vai tanskalainen?
- En ole ruotsalainen enkä tanskalainen vaan islantilainen.
- Niinkö? Oletko sinä Reykjavikista?
- Olen.

10.

- Kenen tuo kamera on?
- Minun.
- Ahaa. Se on oikein hyvä kamera. Ja tietenkin kallis.
- Niin on. Se on japanilainen.
- Niinkö? Eikö se ole saksalainen?
- Ei, vaan japanilainen.
- Ai jaa.

11.

- Mitä Stockholm on suomeksi?
- Tukholma.
- Entä Hamburg?
- Hampuri.

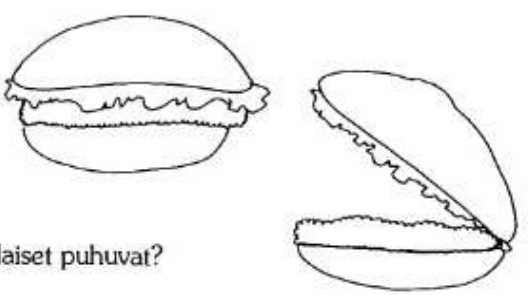

12.

- Mitä kieltä hampurilaiset puhuvat?
- Saksaa.
- Niinkö? Puhuvatko hampurilaiset?

13.

Kuinka monta ihmistä tässä luokassa on nyt?
Kuinka monta naista ja kuinka monta miestä?
Kuinka monta suomalaista?
Kuinka monta ulkomaalaista?

Suomessa ihmiset puhuvat yleensä suomea. Kaikki suomalaiset eivät kuitenkaan puhu suomea. Suomessa on noin 300 000 suomenruotsalaista, jotka puhuvat ruotsia. Monet puhuvat sekä suomea että ruotsia. Suomessa on myös noin 5000 saamelaista (eli lappalaista), jotka puhuvat saamea (eli lappia).

14.

- Puhutteko te kotona suomea vai ruotsia?
- Me puhumme tavallisesti suomea. Tai joskus myös ruotsia.
- Mitä kieltä virolaiset puhuvat?
- Virolaiset (eli eestiläiset) puhuvat viroa (eli eestiä).

Huomatkaa:

Millainen ? = Minkälainen ?

Tällainen = niin kuin tämä
Tuollainen = niin kuin tuo
Sellainen = niin kuin se

15.

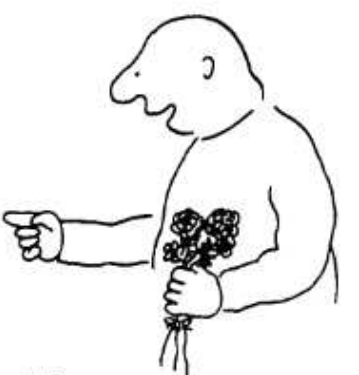

Kukkakaupassa:
- Mitä tällaiset punaiset ruusut ovat kappale?
- Ne maksavat kuusi markkaa.
- Entä tuollaiset pienet keltaiset ruusut?
- Anteeksi, millaiset ruusut?
- Nuo keltaiset tuolla.
- Ai nuoko? Ne ovat vain kolme markkaa. Pienet ruusut eivät maksa paljon.

Huomatkaa seuraavat sanatyypit:

-nen

Nominatiivi:	suomalainen nainen
Partitiivi:	suomalais ta nais ta
Genetiivi:	suomalaise n naise n

-i

Nominatiivi:	suuri saari
Partitiivi:	suur ta saar ta
Genetiivi:	suure n saare n

Samalla tavalla esim. *kieli kiel tä kiele n, pieni pien tä piene n, puoli puol ta puole n.*
Tämä sanaryhmä on melko pieni.

-i

Nominatiivi:	nimi
Partitiivi:	nime ä
Genetiivi:	nime n

Samalla tavalla esim. *Lahti Lahte a Lahde n, niemi nieme ä nieme n, nimi nime ä nime n, Suomi Suome a Suome n.*
Tämäkin sanaryhmä on melko pieni.

-i

Nominatiivi:	kassi
Partitiivi:	kassi a
Genetiivi:	kassi n

Kaikki uudet sanat samalla tavalla: *posti -a -n, normaali -a -n*, jne.
Tavallisesti siis jos nominatiivissa on **-i**, niin partitiivissa ja genetiivissäkin on **-i-**.

Harjoitukset

A *Malli:* Liisa on kotoisin *Suomesta*

Hän on *suomalainen*

Hän puhuu *suomea*

1. Rolf on kotoisin _____
Ruotsi

Hän on _____

Hän puhuu _____

2. Nora on kotoisin _____
Norja

Hän on _____

Hän puhuu _____

3. Tove on kotoisin _____
Tanska

Hän on _____

Hän puhuu _____

4. Ivar on kotoisin _____
Islanti

Hän on _____

Hän puhuu _____

5. Sabine on kotoisin _____
Saksa

Hän on _____

Hän puhuu _____

6. Elisabeth on kotoisin _____
Englanti

Hän on _____

Hän puhuu _____

7. René on kotoisin _____
Ranska

Hän on _____

Hän puhuu _____

8. Vello on kotoisin _____
Viro

Hän on _____

Hän puhuu _____

B Tee kysymykset

1. – _____ ?

– En. Minä en puhu saksaa.

2. – _____ ?
– Ei. Hänkään ei puhu saksaa.

3. – _____ ?
– Minä puhun vain suomea.

4. – _____ ?
– Eivät. Vain harvat täällä puhuvat saksaa.

C Tee kysymykset

1. – _____ ?
– Se on papukaija.

2. – _____ ?
– Se on Pekan.

3. – _____ ?
– Se on ihan tavallinen papukaija.

4. – _____ ?
– Kyllä. Se puhuu.

5. – _____ ?
– Se sanoo: Buenas dias!

6. – _____ ?
– Se on suomeksi 'hyvää päivää'.

7. – _____ ?
– Se on espanjaa.

8. – _____ ?
– Koska se on espanjalainen.

9. – _____ ?
– Se on Malagasta.

10. – _____ ?
– Puhuu. Se puhuu myös vähän suomea.

11. – _____ ?
– Vain kaksi sanaa.

9 Yhdeksäs kappale

Verbit

Tyyppi 1 (Vokaali +) -a/-ä

	asu a	**tietä ä**
(minä)	asu n	tiedä n
(sinä)	asu t	tiedä t
hän	asu u	tietä ä
(me)	asu mme	tiedä mme
(te, Te)	asu tte	tiedä tte
he	asu vat	tietä vät

Tyyppi 2 (Pitkä vokaali tai diftongi +) -da/-dä

	voi da	**saa da**	**tupakoi da**
(minä)	voi n	saa n	tupakoi n
(sinä)	voi t	saa t	tupakoi t
hän	voi	saa	tupakoi
(me)	voi mme	saa mme	tupakoi mme
(te, Te)	voi tte	saa tte	tupakoi tte
he	voi vat	saa vat	tupakoi vat

Tyyppi 3 (-l +) -la/-lä, (-n +) -na/-nä, (-r +) -ra/-rä, (-s +) -ta/-tä

	luul la	**nous ta**
(minä)	luule n	nouse n
(sinä)	luule t	nouse t
hän	luule e	nouse e
(me)	luule mme	nouse mme
(te, Te)	luule tte	nouse tte
he	luule vat	nouse vat

Tyyppi 4 (Vokaali +) -ta/-tä

	halu ta	**osa ta**
(minä)	halua n	osaa n
(sinä)	halua t	osaa t
hän	halua a	osaa
(me)	halua mme	osaa mme
(te, Te)	halua tte	osaa tte
he	halua vat	osaa vat

Huomatkaa:

- Tyypissä 2 yksikön kolmas persoona on ilman päätettä.
- Tyypissä 3 on -e- (*luulen, nousen*) ja tyypissä 4 -a-/-ä-: (*haluan*).
- Konsonanttivaihtelu tyypissä 1 (*tiedän, tiedät, tietää, tiedämme, tiedätte, tietävät*)
- Negatiivinen preesens:

(minä)	en	asu
(sinä)	et	tiedä
hän	ei	voi
(me)	emme	luule
(te, Te)	ette	nouse
he	eivät	halua

1.

- Muistatko, missä Jens asuu?
- Kuka Jens?
- Jens Hansen. Hän on tanskalainen opiskelija, joka opiskelee kemiaa täällä. Etkö sinä tiedä, kuka Jens Hansen on?
- En. Miksi hän opiskelee kemiaa täällä eikä Tanskassa?
- En tiedä. Hän asuu Helsingissä ja puhuu jo oikein hyvin suomea.
- Ehkä hänellä on suomalainen tyttöystävä.
- Luultavasti. Mutta voi tietysti myös olla niin, että hänellä on stipendi. On kiva opiskella vähän aikaa ulkomailla.
- Niin kai. – Ehkä hän asuu opiskelija-asuntolassa Käpylässä. Monet ulkomaalaiset opiskelijat asuvat siellä.
- En luule, että hän asuu siellä. – Tiedätkö, onko Sari kotona?
- Kyllä kai hän on kotona. Hän oli täällä äsken.
- No hyvä. Hän tietää varmasti, mikä Jensin osoite on.

2.

- Haluatko tietää, missä Anne nyt asuu?
- Haluan. Totta kai!
- Jyväskylässä. Tiedätkö, missä Jyväskylä on?
- Tiedän. Se on Keski-Suomessa. Se on melko iso kaupunki ja siellä on yliopisto. – Miksi Anne on Jyväskylässä? Opiskeleeko hän siellä?
- Opiskelee. Hän opiskelee siellä suomea. Kaikki sanovat, että jyväskyläläiset puhuvat hyvää suomea. En tiedä, onko se totta, mutta monet sanovat niin. Luulen myös, että Anne ei halua asua Helsingissä. Helsinki on ehkä liian suuri. Annella on myös poikaystävä, joka opiskelee Jyväskylässä.
- Onko Annen poikaystävä Jyväskylästä?

- Ei, vaan hänkin on ulkomaalainen.
- Asuvatko he yhdessä?
- Asuvat.
- Ja he puhuvat tietysti kotona ruotsia tai englantia tai saksaa.
- He puhuvat aina suomea. Se poika on saksalainen, ja hän osaa englantia melko huonosti. He opiskelevat molemmat suomea ja he osaavat sitä jo oikein hyvin.
- Vai niin. Annekin!
- Niin. He puhuvat vain suomea. He sanovat myös, että heillä on oikein hyvä opettaja, joka opettaa hyvin. He opiskelevat joka päivä hyvin ahkerasti, monta tuntia päivässä.
- Minäkin haluan oppia suomea, mutta minä olen laiska. En halua vain istua sisällä ja opiskella. Haluan olla myös ulkona ja haluan myös istua kapakassa. Ikävä kyllä en ole samanlainen kuin Anne.
- Totta kai sinä saat olla erilainen! Mutta voi olla, että sinä et koskaan opi suomea yhtä hyvin kuin Anne.
- Voi olla, että olet oikeassa. Valitettavasti.

3.

- mmmmmmmmmmmmmm
- Anteeksi, mitä?
- zxcvbnmmmmmm...
- Anteeksi, en ymmärrä, mitä sinä sanot.
- Minä kysyn vain, mitä »car» on suomeksi.
- Hetkinen... »car»... En tiedä. En osaa vastata.
  Liisa, voitko sanoa, mitä »car» on suomeksi?
- Etkö muista, mitä se on suomeksi? Auto, tietenkin.
- Ai niin tietenkin.

Huomatkaa:

- Ei subjektia:
  On kiva opiskella suomea.
  Voi olla, että et koskaan opi suomea.

- Onko Liisa kotona? – Tiedätkö, onko Liisa kotona?
  Asuuko Jussi Helsingissä vai Turussa? – En muista, asuuko Jussi Helsingissä vai Turussa.

- **-st-** ja **-sk-** eivät ole astevaihtelussa: *istua – istun, laiska – laiskan.*

Harjoitukset

A Täydennä: Verbi *tietää*

1. _____ sinä, mitä tämä on suomeksi?
2. Minä en _____, mitä tämä on suomeksi.
3. Luuletko, että Lasse _____, mitä tämä on suomeksi?
4. Luulen, että hänkään ei _____.
5. _____ te, mitä tämä on suomeksi?
6. Me emme _____, mitä se on suomeksi.
7. Mutta nuo pojat _____ varmasti.
8. Haluatteko _____, mitä tämä on suomeksi?

B Täydennä: Verbi *ymmärtää*

1. – Minä en _____, mitä sinä sanot.
2. – _____ sinä, mitä minä sanon?
3. – Miksi Te ette _____, mitä minä sanon?
4. – Liisa _____, mitä minä sanon.
5. – _____ te, mitä minä sanon?
6. – He _____, mitä minä sanon.
7. – Kaikki eivät _____, mitä minä sanon.
8. – Me _____, mitä sinä sanot.

C Täydennä: Verbit *haluta, istua, lukea, luulla, opettaa, opiskella, oppia, osata, tietää*

1. – _____, missä Lasse nyt on?
2. – _____
3. – _____, että hän on kotona?
4. – _____, että hän ei ole kotona.

Hän oli täällä äsken.

5. – Ehkä hän _____ kirjastossa ja _____

6. – Mitä hän _____?

7. – Hän _____ suomea.

8. – _____ hän sitä jo hyvin?

9. – Ei. Mutta hänellä on hyvä opettaja, joka _____

hyvin. Lasse _____ nopeasti.

10. – Minäkin _____ suomea,

mutta minä olen laiska.

10 Kymmenes kappale

Ainesanat

Ainesanat ovat usein partitiivissa. Huomatkaa seuraavat lausetyypit:

1. Tämä on *kahvi* **a**,
2. Kupissa on *kahvi* **a**.
3 Minulla on *kahvi* **a**.
4. Juon *kahvi* **a**.

Jos ainesana on s u b j e k t i, se on nominatiivissa, mutta a d j e k t i i v i on partitiivissa:

5. Kahvi on *hyvä* **ä**.

Vastaavassa kysymyslauseessa kysymyspronomini on partitiivissa:

1. *Mitä* tämä on? – *Kahvia.*
2. *Mitä* kupissa on? – *Kahvia.*
3. *Mitä* sinulla on? – *Kahvia.*
4. *Mitä* sinä juot? – *Kahvia.*
5. *Millaista* kahvi on? – *Hyvää.*

1.

Tämä on viinilasi.
Tämä lasi on suuri.

Tämä on viiniä.
Tämä viini on makeaa.

Tämä on viinipullo. Pullossa on viiniä. Se on makeaa.

- Mikä tämä on?
- Se on kahvikuppi.

- Millainen tämä kuppi on?
- Se on pieni.

- Mitä tämä on?
- Se on kahvia.

- Millaista tämä kahvi on?
- Se on hyvää.

2.

- Mitä tuossa lasissa on?
- Siinä on vettä.
- Entä tuossa toisessa?
- Siinä on olutta.
- Eikö teillä ole maitoa? Minä haluan maitoa.
- Valitettavasti meillä ei ole maitoa, mutta piimää meillä on. Haluatteko piimää?
- Minä en voi juoda muuta kuin maitoa, ikävä kyllä.

3.

- Haluatteko kahvia? Saako olla kahvia?
- Kiitos ei. Mutta juon kyllä teetä, jos teillä on.
- Kyllä meillä on teetäkin. Hetkinen vain.

4.

- Juotteko kahvia vai teetä?
- Kahvia, kiitos.
- Sokerin kanssa vai ilman sokeria?
- Ilman sokeria, kiitos.
- Entä kermaa. Saako olla kermaa?
- Kiitos ei kermaakaan.
- Olkaa hyvä.

5.

- Tämä kahvi on oikein hyvää.
- Haluatteko lisää?
- Kiitos en. Kaikki lääkärit sanovat, että minä en saa juoda kahvia, mutta minä juon kuitenkin vähän silloin tällöin mukavassa seurassa.

6.

- Mitä sinä syöt?
- Suklaata. Haluatko?
- Kiitos, mielelläni.

7.

- Onko sinulla nälkä? Haluatko tomaattikeittoa?
- Kiitos. Minulla ei ole nälkä, mutta syön mielelläni tomaattikeittoa. Se on aina hyvää.
- Mitä sinä haluat juoda?
- Minulla on jano. Juon mielelläni vähän olutta. Millaista olutta sinulla on?
- Tavallista keskiolutta.
- Onko se kylmää?
- On.
- Kiva. Kylmä olut on ihanaa.

---

8. Minkävärinen? – Minkäväristä?

Tämä kissa on valkoinen.
Maito on valkoista.

Tämä kissa on musta.
Kahvi on mustaa.

Tämä koira on ruskea.
Suklaa on ruskeaa (ruskeata).

Tämä kissa ei ole musta eikä valkoinen. Se on harmaa. Elämä on joskus harmaata.

Tämä ruusu on punainen.
Viini on punaista.

Appelsiini on oranssinvärinen.
Marmeladi on oranssinväristä.

Kuu on keltainen.
Voi on keltaista.

Taivas on sininen.
Järvessä vesi on sinistä.

Puu on vihreä.
Pinaatti on vihreää (vihreätä).

Orvokki on sinipunainen.
Muste on sinipunaista.

9.

- Minkävärinen sitruuna on?
- Se on keltainen.
- Minkäväristä lakritsa on?
- Se on mustaa.

10.

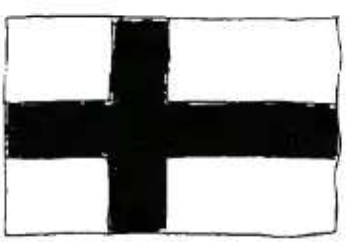

Suomen lippu on sininen ja valkoinen.
Viron (eli Eestin) lippu on sininen, musta ja valkoinen.
Ruotsin lippu on sininen ja keltainen.
Mitkä ovat Venäjän lipun värit?
Mitkä ovat Sveitsin lipun värit?
Minkä maan lippu on punainen ja valkoinen?
Minkä maan lipun värit ovat sininen, punainen ja valkoinen?
Minkävärinen on Japanin lippu? Entä Kiinan?

Harjoitukset

A Täydennä: Kysymyspronomini *millainen* tai *millaista*

1. _____ kahvi on?
2. _____ tuo opettaja on?
3. _____ ilma oli eilen?
4. _____ suklaa on?
5. _____ tuo omena on?
6. _____ tuo olut on?
7. _____ elämä on?
8. _____ kerma on?
9. _____ Suomi on?
10. _____ suomi on?

B Vastaa harjoituksen A kysymyksiin

1. Kahvi on _____
2. Tuo opettaja on _____
3. Ilma oli _____
4. Suklaa on _____
5. Tuo omena on _____
6. Tuo olut on _____
7. Elämä on _____
8. Kerma on _____
9. Suomi on _____
10. Suomi on _____

11 Yhdestoista kappale

Objekti

Suomen kielessä objekti on joko 1) akkusatiivissa tai 2) partitiivissa. Akkusatiivin pääte on yksikössä tavallisesti sama kuin genetiivin pääte: **-n**. Monikossa akkusatiivi on sama kuin nominatiivi: **-t**.
Esim.
Liisa ostaa *kuka* **n**.
Liisa ostaa (kaikki) *kuka* **t**.

Objekti on partitiivissa aina, jos lause on negatiivinen, ja usein, jos objekti on ainesana tai abstraktisana.
Esim.
Liisa ei osta *kukka* **a**.
Liisa ostaa *maito* **a**.

Lisää objektista kappaleessa 12.

Huomatkaa:

- Lukusanat ovat nominatiivissa (paitsi *yksi*):
  Liisa syö *yhden omenan*, mutta
  Liisa syö *kaksi omenaa*.
  Postimerkki maksaa *(yhden) markan*, mutta
  Postimerkki maksaa *kaksi markkaa*.

- Lasi viiniä. – Juon lasi **n** viiniä.
  Litra maitoa. – Juon litra **n** maitoa.

1.
- Myyttekö te täällä tupakkaa?
- Kyllä.
- Voinko saada yhden askin tupakkaa.
- Mitä merkkiä?
- Staria.
- Olkaa hyvä. Ja sitten muuta?
- Voinko saada vielä tulitikut ja iltalehden. Ja sitten haluan ostaa kaksi postimerkkiä.

2.

- Saanko kupin kahvia. Ja lasin maitoa.
- Olkaa hyvä! Entä muuta?
- Voinko saada myös voileivän.
- Millaisen te haluatte? Kinkkuvoileivän vai juustovoileivän?
- En syö koskaan lihaa. Otan yhden tuommoisen juustovoileivän.
- Ja sitten vielä muuta?
- Kiitos riittää. Ei muuta.

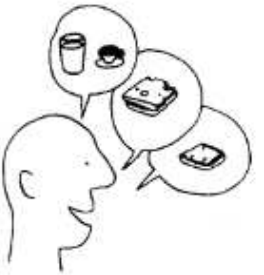

3.

Kukkakaupassa:

- Haluan ostaa yhden punaisen ruusun. Vain yhden.
- Jaha. Tässä on oikein kaunis ja iso ruusu.
- Paljonko se maksaa?
- Neljätoista markkaa.
- Neljätoista markkaa! Se on liian kallis. En voi ostaa niin kallista ruusua. Mutta entä nuo tuommoiset pienet punaiset ruusut, mitä ne maksavat?
- Ne maksavat yhtä paljon.
- Entä nuo tuolla, mitä ne maksavat?
- Ne ovat vain yhdeksän markkaa kappale.
- No minä otan yhden semmoisen.

4.

- Milloin te nousette aamulla?
- Nousemme melko aikaisin. Noin kello puoli seitsemän.
- Mitä sinä syöt aamulla?
- Tavallisesti syön yhden sämpylän ja kananmunan. Ehkä vähän juustoa sämpylän kanssa. Ja sitten syön vielä omenan.
- Mitä sinä juot?
- Tavallisesti minä juon ensin lasin maitoa ja pienen lasin appelsiinimehua ja sen jälkeen vielä kupin kahvia.
- Käytätkö sinä kermaa ja sokeria?
- Juon aina kahvin ilman kermaa ja ilman sokeria.
- Mitä sinä syöt päivällä?
- Syön usein lämmintä ruokaa ruokatunnilla baarissa. Ruoan kanssa juon vichyvettä tai joskus piimää.
- Entä illalla? Mitä sinä syöt illalla?
- Illalla me syömme kotona. Me teemme aina ruokaa kotona.
- Mitä esimerkiksi? Mitä ruokaa teillä oli eilen?
- Eilen meillä oli kalaa. Maija osaa tehdä oikein hyvää kalakeittoa. Meillä oli eilen kalakeittoa ja sen kanssa leipää ja voita. Ei muuta.
- Oliko teillä jälkiruokaa?

– Ei. – Myöhään illalla minä tavallisesti vielä juon teetä ja syön pari voileipää. Joskus otan myös yhden oluen. Yöllä minä en syö mitään.

Huomatkaa:

- Verbi *teh dä*: (minä) tee **n**, (sinä) tee **t**, hän teke **e**, (me) tee **mme**, (te, Te) tee **tte**, he teke **vät**.
- *Tämmöinen* = tällainen, *tuommoinen* = tuollainen, *semmoinen* = sellainen.
- Ateriat:

aamiainen	aamulla
lounas	keskipäivällä
päivällinen	iltapäivällä
illallinen	illalla

Harjoitukset

A Täydennä

1. Voinko saada _____ ?
   1 postimerkki
2. Voinko saada _____ ?
   tee
3. Voinko saada _____ ?
   punainen ruusu
4. Voinko saada _____ ?
   jälkiruoka
5. Voinko saada _____ ?
   voi
6. Voinko saada _____ ?
   omena
7. Voinko saada _____ ?
   yksi olut
8. Voinko saada _____ ?
   olut

B Täydennä

1. – Haluatteko kahvia?
   – Kiitos, en halua _____
2. – Haluatteko iltalehden?
   – Kiitos, en halua _____
3. – Haluatteko omenan?
   – Kiitos, en halua _____
4. – Haluatteko tällaisen punaisen ruusun?
   – Kiitos, en halua _____
5. – Haluatteko juustovoileivän?
   – Kiitos, en halua _____
6. – Haluatteko sokeria?
   – Kiitos, en halua _____
7. – Haluatteko ostaa sanakirjan?
   – Kiitos, en halua _____

C Täydennä

Malli: Minä syön *yhden appelsiinin* ja *kaksi sitruunaa*
appelsiini — sitruuna

1. Minä syön _____ ja _____
   sämpylä — muna
2. Minä syön _____ ja _____
   banaani — omena
3. Minä syön _____ ja _____
   voileipä — tomaatti
4. Minä syön _____ ja _____
   hampurilainen — hot dog

D Täydennä

Malli: Minä juon *kupin kahvia* ja *lasin maitoa*
kahvi — maito

1. Minä juon _____ ja _____
   tee — piimä

2. Minä juon _____ ja _____
kaakao vesi

3. Minä juon _____ ja _____
mehu olut

E Täydennä

1. Minä juon pari _____
kuppi kahvia

2. Minä juon puoli _____
litra piimää

3. Minä juon monta _____
desilitra appelsiinimehua

4. Minä juon kolme _____
lasi vichyvettä

F Täydennä: Verbi *tehdä*

1. Mitä Te _____ ?

2. Minä en _____ mitään.

3. Mitä Pekka _____ ?

4. _____ sinä työtä?

5. Ketkä kaikki _____ työtä kotona?

6. Ettekö te _____ mitään?

7. Me _____ paljon työtä.

12 Kahdestoista kappale

Lisää objektista

Objekti on partitiivissa myös silloin, kun prosessi on kesken. Esim.

Liisa ostaa *kukka* **a** (hän on kaupassa juuri nyt ja ostaa).
Pekka lukee *tietosanakirja* **a** (ei koko kirjaa).
Ensin minä etsin *kirja* **a** ja sitten minä löydän *kirja* **n**.

Monet verbit saavat vain partitiiviobjektin. Tyypillinen tällainen verbi on esim. *odottaa*. Myös esim. *opiskella* ja *puhua* saavat tavallisesti partitiiviobjektin. Myös kaikki sellaiset verbit kuin *rakastaa* ja *vihata* (tunneverbit) saavat aina partitiiviobjektin.

Huomatkaa

- Persoonapronominit partitiivissa ja akkusatiivissa:

minä	minu **a**	minu **t**
sinä	sinu **a**	sinu **t**
hän	hän **tä**	häne **t**
me	mei **tä**	meidä **t**
te	tei **tä**	teidä **t**
he	hei **tä**	heidä **t**

- Kysymyspronominit:

mikä?	mi **tä**?	mi **n** kä?
kuka?	ke **tä**?	kene **t**?

- Jos kysymyspronomini on objekti, se on hyvin usein partitiivissa. Esim.

Mitä sinä teet?
Mitä Te kysytte?
Mitä Te haluatte?
Mitä te haluatte tietää?
Mitä sinä sanot?
Mitä Pekka ostaa?

1.

Maija odottaa bussia. Bussi on myöhässä. Kotona Matti odottaa Maijaa.
- Mitä Maija odottaa?
- Bussia.
- Ketä Matti odottaa?
- Maijaa.
- Ketä Matti rakastaa?
- Maijaa.

2.

- Kuka rakastaa sinua?
- Ei kukaan.
- Ketä sinä rakastat?
- En ketään.
- Mitä sinä rakastat?
- En mitään. En mitään muuta kuin rahaa.

3.

- Kuka se Liisa on, josta sinä aina puhut?
- Liisako? Etkö sinä tunne Liisaa?
- En. Kaikki puhuvat Liisasta. Kuka hän on?
- Liisa on oikein kiva tyttö. Haluatko nähdä Liisan kuvan? Tässä on kuva Liisasta.

4.

Liisalla on punainen tukka ja siniset silmät.Liisan nenä on pieni, mutta suu on suuri. Liisa on oikein kiva tyttö. Kaikki rakastavat Liisaa. Voit nähdä hänet, jos olet huomenna Kellariravintolassa illalla. Me olemme siellä silloin.

Liisa Suomalainen, 23.

5.

Puhelimessa

Puhelin soi. Joku soittaa.

– Ville Vuorinen. — No terve. Mitä kuuluu? — No kiitos, ei erikoista. — Ahaa, sinä haluat tietää, kuka se punatukkainen tyttö oli, jonka kanssa minä olin eilen Kellariravintolassa. Se oli Liisa. — Sukunimikö? Suomalainen.

Etkö tunne Liisaa? Kaikki tuntevat Liisan. Hän on valokuvamalli. Haluatko Liisan puhelinnumeron? Voit tietenkin soittaa, jos haluat. Tai jos haluat kirjoittaa, saat tietysti myös Liisan osoitteen. Minulla on se täällä jossakin. Hetkinen vain. Tuossa se on. Onko sinulla kynä ja paperia? Liisan osoite on Mäkitie 8 A 14 ja puhelinnumero on 213 054. — Liisa ja minä, me olemme vanhat ystävät.

6.

Kirje

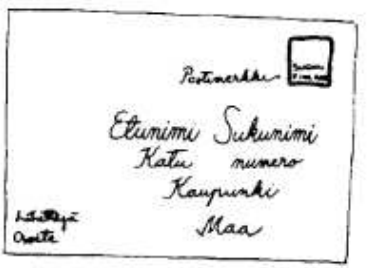

---

7. Pitää – tykätä + -sta/-stä

Liisalla on poikaystävä. Liisa ja Pekka (poikaystävän nimi on siis Pekka) keskustelevat. He istuvat sohvalla käsi kädessä.

Liisa: Minä pidän sinusta. Pidätkö sinä minusta?
Pekka: Pidän. Minä tykkään sinusta hirveästi. Sinä olet niin kiva.
L. Niin sinäkin. Sinä olet ihana. – Pidätkö sinä suklaasta?
P. Pidän. Minä pidän suklaasta hirveästi.
L. Ole hyvä. (Antaa suklaata ja ottaa itsekin kolme suurta palaa.) Minusta suklaa on ihanaa.
P. Niin minustakin. Tykkäätkö sinä lakritsasta?
L. En. Se on pahaa. Minä en pidä siitä.
P. En minäkään.

8.

- Minä rakastan sinua. Rakastatko sinä minua?
- En. Minä rakastan toista naista.
- Kuka se toinen nainen on?
- En sano.

9.

- Minä olen huonolla tuulella.
- Niinkö? Miksi?
- En tiedä. Kaikki on niin tylsää!
- Eikä ole! Minä tiedän monta mukavaa asiaa.
- No mikä esimerkiksi ei ole tylsää?

- Musiikki. Millaisesta musiikista sinä pidät?
- Minä en pidä musiikista.
- No mistä sinä pidät?
- En mistään.

10.

- Tykkäätkö sinä Liisasta?
- En.
- Miksi et?
- Siksi että kaikki tykkäävät hänestä.
- Kenestä sinä sitten tykkäät?
- En kenestäkään.

Huomatkaa:

- Kysymyspronominit elatiivissa:

mikä?	mi stä?	kene stä?
kuka?	ei mi stä än	ei kene stä kään

- Persoonapronominit elatiivissa:

minä	minu sta
sinä	sinu sta
hän	häne stä
me	mei stä
te	tei stä
he	hei stä

- Demonstratiivipronominit elatiivissa:

tämä	tä stä
tuo	tuo sta
se	siitä

- Relatiivipronomini elatiivissa: joka – jo sta.

- Huomatkaa: Minä *puhun* Liisa sta; Tässä on *kuva* Liisa sta.

- Konsonanttivaihtelu sanatyypissä osoite:
  osoite
  osoite tta
  osoittee n
  (osoittee t, osoittee ssa, osoittee lla, osoittee sta jne.)
  Huomatkaa myös, että tässä sanatyypissä on aina vartalossa **-ee-**.

Huomatkaa:

- Konsonanttivaihtelu verbityypissä *tykätä* (tyyppi 4):

	tykä tä
(minä)	tykkää n
(sinä)	tykkää t
hän	tykkää
(me)	tykkää mme
(te, Te)	tykkää tte
he	tykkää vät

- Verbi *näh dä* (samanlainen kuin *teh dä*).

(minä)	näe n
(sinä)	näe t
hän	näke e
(me)	näe mme
(te, Te)	näe tte
he	näke vät

Harjoitukset

A Täydennä: Pronomini *sinä*

1. Minä rakastan _____
2. Minä en rakasta _____
3. Minä tykkään _____
4. Minä pidän _____
5. Minä odotan _____
6. Minä puhun _____
7. Minä näen _____

B Täydennä: Pronomini *kuka*

1. _____ sinä rakastat?
2. _____ sinä odotat?

3. _____ sinä puhut?

4. _____ sinä pidät?

5. _____ sinä näet?

6. _____ sinä tykkäät?

7. _____ sinä et rakasta?

C Täydennä

1. Liisa istuu kotona ja kirjoittaa _____.
   kirje

2. Hän kirjoittaa joka päivä _____.

3. Hän rakastaa _____.
   savonlinnalainen opettaja

4. Hän odottaa _____ joka päivä.
   kirje

5. Hän saa _____ melkein joka päivä.
   kaunis kirje

6. Hän tuntee _____ hyvin.
   tämä savonlinnalainen opettaja

7. Mutta minä luulen, että tämä opettaja, _____ Liisa
   joka
   rakastaa, ei tunne _____ hyvin.
   hän

8. Kun Liisa saa _____, hän lukee _____ monta kertaa.
   kirje se

13 Kolmastoista kappale

Lukuteksti

Olemme tässä kirjassa jo kappaleessa 13. Te osaatte jo melko paljon kielioppia. Tässä kappaleessa ei ole mitään uutta kielioppiasiaa. Haluan tässä kappaleessa esitellä vain pari uutta sanatyyppiä. On myös hyvä kerrata vanhat sanatyypit, ennen kuin menemme eteenpäin kieliopissa. On hyvä pitää pieni tauko.

Tämä kappale on lukukappale. Te voitte ensin yrittää lukea sen ilman sanakirjaa niin, että yritätte arvata sanat, ja jos ette arvaa, niin katsotte sitten sanakirjasta. Minä luulen, että tämä teksti on melko helppo ymmärtää.

Minä luulen, että te ymmärrätte jo aika paljon passiivisesti. On tietenkin niin, että te tunnette vasta niin vähän sanoja, että te ette ymmärrä kaikkea, mitä ihmiset puhuvat. Mutta te ymmärrätte kuitenkin paljon.

Nyt te tietysti haluatte tietää, kuinka kauan kestää, ennen kuin te osaatte puhua suomea sujuvasti. Se riippuu tietenkin monesta seikasta, kuten esimerkiksi siitä, kuinka paljon aikaa te voitte käyttää ja kuinka monta oppituntia teillä on viikossa. Suomen kielen voi oppia vuodessa tai sitä voi opiskella monta vuotta.

Monet sanovat, että suomi on vaikea kieli. Tietenkin kieli, joka on hyvin erilainen kuin oma kieli, on vaikea: sanat ovat vaikeat, kielioppi on vaikea, kaikki on vaikeaa – alussa. Mutta sitten kun oppii uutta kieltä niin paljon, että voi jo lukea vähän, oppii melko nopeasti lisää.

Saanko kertoa lopuksi kaksi (vanhaa ja huonoa) vitsiä. Jos ymmärrätte ne, ymmärrätte jo hyvin suomea.

Ensimmäinen huono vitsi:
- Mikä on se, joka on punainen ja menee ylös ja alas?
- Se on tomaatti hississä.

Tämä oli tietenkin vanha vitsi. Tietenkin te tunnette sen. Sitten seuraava. Voi olla, että te tunnette senkin:
Kaksi ilmapalloa lentää Meksikossa. On kaunis ilma. Aurinko paistaa. Elämä on ihanaa. Toinen ilmapallo näkee ison kaktuksen. Se sanoo: »Hei, näetkö? Tuossa on iso kaktussssssshhhhh...» Toinen sanoo: »Kiitossssshhhh...»

Huomatkaa:

- Lauseet ilman subjektia:

On kaunis ilma.
On hauska, että ...
On hyvä pitää pieni tauko.

Suomen kielen oppii nopeasti, jos opiskelee ahkerasti.
Suomen kielen voi oppia vuodessa.

- Konsonanttivaihtelu verbityypissä 3 (samanlainen kuin tyypissä 4):

esitel lä	(minä)	esittele n
	(sinä)	esittele t
	hän	esittele e
	jne.	

- Nominityyppejä (on hyvä kerrata myös sanatyypit kappaleesta 8):

-si	Samalla tavalla esim.
vesi	käsi
vet tä	uusi
vede n	vuosi
	viisi

Huom. kuitenkin uudet sanat, esim. *lasi -a -n*.

-e	Samalla tavalla esim.
osoite	aine
osoite tta	kappale
osoittee n	lause
	pääte

Huom. kuitenkin *itse -ä -n, kolme -a -n, Anne -a -n*.

-s	Samalla tavalla esim.
kaktus	harjoitus
kaktus ta	kiitos
kaktukse n	kysymys
	vastaus

-s	
kaunis	
kaunis ta	
kaunii n	Tästä tyypistä lisää kappaleessa 18.

Harjoitukset

A Tässä ovat vastaukset. Mitkä ovat kysymykset?

Malli: Liisa on kaupassa *Missä Liisa on* ?

1. Suomen pääkaupunki on Helsinki. _____ ?
2. Minulla on kaksitoista markkaa viisikymmentä penniä. _____ ?
3. Viikonpäivät ovat maanantai, tiistai jne. _____ ?
4. Tuo tyttö on Tuulikki. _____ ?
5. Tuo kamera on Jaanan. _____ ?
6. Tämä on viiniä. _____ ?
7. Marjan kissa on vanha. _____ ?
8. Siljan kissa on musta. _____ ?
9. Tuo viini on makeaa. _____ ?
10. Suomen tunti on tiistaina. _____ ?
11. Kello on puoli kuusi. _____ ?
12. Meillä on viisi kissaa. _____ ?
13. Tänään on maanantai. _____ ?
14. Me asumme Tampereella. _____ ?
15. Me asumme Mäkikadulla. _____ ?
16. Me asumme *pienessä* kaupungissa. _____ ?
17. Minä odotan bussia. _____ ?
18. Minä etsin Tuomoa. _____ ?
19. Veikko puhuu venäjää. _____ ?
20. Simo pitää suklaasta. _____ ?
21. Me puhumme Arjasta. _____ ?
22. Timolla on paljon rahaa. _____ ?

B Täydennä

1. Me _____ suomea.
   puhu/a

2. _____ Te, mitä minä _____ ?
ymmärtä/ä sano/a

3. Liisa _____ oppia venäjää.
halu/ta

4. Kuka _____ leipää aamulla?
syö/dä

5. _____ sinä ruokaa kotona?
teh/dä

6. _____ kysyä, kuinka paljon tuo kello maksaa?
saa/da

7. Minä _____, kuinka paljon kello on.
kysy/ä

8. _____ sanoa, missä Puistokatu on?
voi/da

9. Minä _____ että se on tuolla.
luul/la

10. Pekka _____ Helsingissä. Hän _____
asu/a tietä/ä
missä Puistokatu on.

11. Jari ja Anu _____ Puistokadulla.
asu/a

12. Pekalla on pieni kauppa Vuorikadulla. Hän _____
myy/dä
siinä tupakkaa.

13. Me _____ aamulla lehden.
osta/a

14. Opettajat _____, opiskelijat _____.
opetta/a opiskel/la

15. _____, mitä tämä sana on suomeksi?
muista/a

16. _____ Te vastata oikein?
osa/ta

17. Me _____ väärin.
vasta/ta

18. Kun en tiedä, minä _____.
arva/ta

14 Neljästoista kappale

Imperatiivi

Monikko ja kohtelias muoto: ol **kaa** hyvä!
Yksikkö, tuttavallinen muoto: ole hyvä!

			(Negat.)
Tyyppi 1			
	anta **a**	anta **kaa**!	äl **kää** anta **ko**!
(minä)	anna **n**	anna!	älä anna!
Tyyppi 2			
	syö **dä**	syö **kää**!	äl **kää** syö **kö**!
(minä)	syö **n**	syö!	älä syö!
Tyyppi 3			
	esitel **lä**	esitel **kää**!	äl **kää** esitel **kö**!
(minä)	esittele **n**	esittele!	älä esittele!
Tyyppi 4			
	kerra **ta**	kerrat **kaa**	äl **kää** kerrat **ko**!
(minä)	kertaa **n**	kertaa!	älä kertaa!

Imperatiivin tunnus on monikossa **-kaa/-kää**. Vartalo on infinitiivin vartalo. Huom. **-t-** tyypissä 4!
Yksikössä imperatiivi on sama kuin verbin vartalo (yks. ensimmäinen persoona ilman päätettä). Huom! korrekti ääntämys: Ole hyvä! → »ole[h] hyvä», puhu suomea! → »puhu[s] suomea», juo maitoa! → »juo[m] maitoa» jne.

1.

- Kuule, voiko Suomessa todella olla 60 000 järveä?
- Voi tietenkin. Suomessa on todellakin yli 60 000 järveä.
- Ihanko totta? Oletko aivan varma?
- Kyllä. Osta Suomen kartta ja katso itse, niin näet.
- Voitko sanoa, mistä minä voin ostaa Suomen kartan?
- Kirjakaupasta tietenkin. Hölmö!
- Sano vielä, missä täällä on hyvä kirjakauppa?
- Aivan keskustassa on kaksi suurta kirjakauppaa, Aleksanterinkadulla ja Esplanadilla. Tiedätkö, missä Stockmannin tavaratalo on?

- Tiedän.
- Ne ovat ihan Stockmannin tavaratalon lähellä.

2.

- Anteeksi, mutta voitteko sanoa, missä Finnairin toimisto on?
- Finnairin toimistoko? Se on ihan keskustassa, Aleksanterinkadulla, Stockmannin tavaratalon lähellä.
- Niin, se on totta, Finnairin matkatoimisto on siellä. Mutta missä lentotoimisto on?
- Lentotoimisto. Kuulkaa, valitettavasti en tiedä. En ole helsinkiläinen enkä siis tunne Helsinkiä hyvin. Minä luulen, että se on täällä jossakin aivan lähellä. Onko Teillä Helsingin kartta?
- Ei ole. Minulla ei ikävä kyllä ole karttaa. Minä luulen, että on paras, että ostan kartan ja katson kartasta.
- Niin. Ostakaa kartta ja katsokaa siitä.
- Missähän täällä on kirjakauppa? Onkohan täällä jossakin lähellä jokin kirjakauppa, josta voin ostaa kartan? Jos löydän hyvän kirjakaupan, voin samalla ostaa jonkin hyvän kirjan. Olen nimittäin lomalla, ja minulla on aikaa lukea.
- Mistä te olette kotoisin? Keski-Suomestako?
- Niin. Jyväskylästä.
- Sen voi helposti kuulla. Te puhutte niin kuin jyväskyläläiset puhuvat. Minäkin olen jyväskyläläinen.
- Vai niin. No sepä hauskaa! Minä olen täällä vain pari päivää.
- Niin minäkin. – Valitettavasti en todellakaan tunne Helsinkiä, niin että en tiedä, missä täällä on kirjakauppa. Täällä on kyllä jossakin lähellä kirjakauppa, mutta en nyt muista, millä kadulla.
- Jos se ei ole hyvin kaukana, luulen että löydän sen, kun kävelen vähän ja kysyn taas. Minulla on aikaa nyt, minulla ei ole kiire. Mutta Teillä on varmasti kiire.
- Niin on, anteeksi. Toivottavasti te löydätte sekä kirjakaupan että Finnairin toimiston.
- Kyllä varmasti. Kiitoksia paljon.
- Eipä kestä! Näkemiin Jyväskylässä! Ehkä me tapaamme vielä Jyväskylässä.
- Voi olla. Näkemiin. Ja kiitoksia vielä kerran.

3.

- Älä tule tänne! Kuuletko, mene pois!
- Minne?
- Tuonne.

4.

– Kuulkaa pojat, menkää ulos, jos haluatte polttaa. Älkää polttako täällä sisällä. Täällä on niin huono ilma. Täällä ei saa polttaa, mutta tuolla ulkona saatte kyllä polttaa.

5.

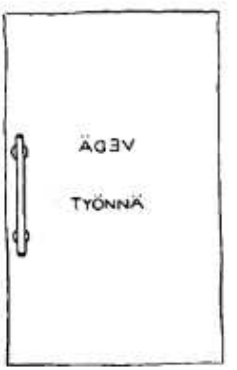

– Älkää menkö sinne, tulkaa tänne. Älkää menkö pois!

Huomatkaa:

- Jos on imperatiivi, niin akkusatiiviobjekti on yksikössäkin sama kuin nominatiivi: *Kirjoittakaa kortti! – Kirjoita kortti!* (Negatiivisessa lauseessa tietenkin partitiivi: *Älkää kirjoittako korttia! – Älä kirjoita korttia.)*

- jokin — Tuolla on jokin lintu.
  jo ta kin — Pekka lukee jotakin lehteä.
  jo n kin — Luulen, että ostan jonkin hyvän kirjan.
  jo ssa kin — Leena on työssä jossakin kukkakaupassa.
  jo sta kin — Tässä on kuva jostakin kirkosta.

  Huom. myös:
  Kalle syö *jotakin*.
  Liisa on täällä *jossakin*.

Huomatkaa:

- Kohtelias tai epävarma kysymys: **-han/-hän**.
  Onko **han** rouva Mäkinen tavattavissa?
  Missä **hän** Pekka on?
  Rakastaako **han** Liisa minua?

- Minne?
  tämä – tänne tuo – tuonne se – sinne

Harjoitukset

A Mitä sinä sanot, jos sinä haluat, että minä

1. ostan auton _____
2. juon kaksi lasia maitoa _____
3. opiskelen suomea _____
4. kirjoitan postikortin _____
5. myyn ilmapallon _____
6. kerron huonon vitsin _____
7. vastaan oikein _____
8. yritän arvata _____
9. muistan kaikki vaikeat sanat _____
10. käytän sanakirjaa _____
11. opetan hyvin _____
12. puhun suomea _____
13. luen hyvän kirjan _____
14. teen kaikki harjoitukset _____

B Mitä sinä sanot, jos sinä haluat, että me

1. ostamme auton _____
2. juomme kaksi lasia maitoa _____
3. opiskelemme suomea _____
4. kirjoitamme postikortin _____
5. myymme ilmapallon _____

6. kerromme huonon vitsin _____
7. vastaamme oikein _____
8. yritämme arvata _____
9. muistamme kaikki vaikeat sanat _____
10. käytämme sanakirjaa _____
11. opetamme hyvin _____
12. puhumme suomea _____
13. luemme hyvän kirjan _____
14. teemme kaikki harjoitukset _____

C Sano toisella tavalla

1. Sinä et saa juoda olutta. _____ !
2. Sinä et saa puhua ruotsia. _____ !
3. Sinä et saa käyttää sanakirjaa. _____ !
4. Sinä et saa olla laiska. _____ !
5. Sinä et saa istua kapakassa. _____ !
6. Sinä et saa ymmärtää minua väärin. _____ !
7. Sinä et saa esitellä minua. _____ !
8. Sinä et saa kertoa huonoa vitsiä. _____ !
9. Sinä et saa vastata väärin. _____ !
10. Sinä et saa polttaa tupakkaa. _____ !

D Sano toisella tavalla

1. Te ette saa juoda olutta. _____ !
2. Te ette saa puhua ruotsia. _____ !
3. Te ette saa käyttää sanakirjaa. _____ !
4. Te ette saa olla laiska. _____ !
5. Te ette saa istua kapakassa. _____ !
6. Te ette saa ymmärtää minua väärin. _____ !
7. Te ette saa esitellä minua. _____ !
8. Te ette saa kertoa huonoa vitsiä. _____ !
9. Te ette saa vastata väärin. _____ !
10. Te ette saa polttaa tupakkaa. _____ !

15 Viidestoista kappale

Paikallissijat

inessiivi, elatiivi, illatiivi
adessiivi, ablatiivi, allatiivi

Mi hin?
(= minne?)

Kissa menee metsä **än**.

Mi ssä?

Kissa on metsä **ssä**.

Mi stä?

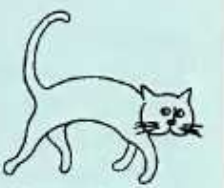

Kissa tulee pois metsä **stä**.

Mi lle?

Kissa hyppää pöydä **lle**.

Mi llä?

Kissa istuu pöydä **llä**.

Mi ltä?

Kissa hyppää pois pöydä **ltä**.

1. *Illatiivi*:
   a) Tavallisesti vokaalinpidennys + **-n**. Esim. *talo* **on**, *metsä* **än**.

   b) Jos sana on yksitavuinen, päätteessä on **h** + vok. + **n**; **h**:n ja **n**:n välillä on sama vokaali kuin **h**:n edellä.
   Esim. *mi* **hin** *maa* **han**?, *työ* **hön**. Huom. myös *maanantai* **hin**, *tiistai* **hin**, *torstai* **hin** jne.

   c) Jos vartalossa on pitkä vokaali, niin pääte on **-seen**.
   Esim. (kappale kappalee **n**) *kappalee* **seen**, (kaunis kaunii **n**) *kaunii* **seen**. (Porvoo **-n**) *Porvoo* **seen**.
   Huom. Illatiivissa on vahva aste. Esim. (kirkko kirko**n**) *kirkko* **on**, (Lahti Lahde **n**) *Lahte* **en**, (vesi vede **n**) *vete* **en**.
   Huom. myös: Me menemme *New York* **iin**, *Madrid* **iin**, *Budapest* **iin** jne.

2. *Inessiivi:* **-ssa/-ssa;** *talo* **ssa**, *metsä* **ssä**.

3. *Elatiivi:* **-sta/-stä;** *talo* **sta**, *metsä* **stä**.

4. *Allatiivi:* **-lle;** *tuoli* **lle**, *pöydä* **lle**.

5. *Adessiivi:* **-lla/-llä;** *tuoli* **lla**, *pöydä* **llä**.

6. *Ablatiivi:* **-lta/-ltä;** *tuoli* **lta**, *pöydä* **ltä**.

1.

Puhelimessa

- Matkatoimisto Finlandia, Skandinavian matkat, hyvää päivää.
- Tässä on Pekka Mäkelä, hyvää päivää. Voitteko sanoa, kuinka paljon maksaa matka Helsingistä Tukholmaan ja kuinka kauan se kestää?
- No se riippuu tietysti siitä, miten te haluatte matkustaa. Haluatteko matkustaa laivalla vai lentokoneella?
- Se riippuu vähän siitä, kuinka paljon matka maksaa ja kuinka kauan se kestää ja milloin laivat ja lentokoneet lähtevät.
- Hetkinen. Minä katson. Helsingistä on joka päivä kaksi laivaa Tukholmaan. Ne lähtevät molemmat kello kuusi illalla, siis kello kahdeksantoista nolla nolla, ja saapuvat Tukholmaan aamulla kello yhdeksän paikallista aikaa.
- Voitteko sanoa vielä, kuinka paljon matka maksaa?
- Niin, anteeksi, matkan hinta vielä. Laivalippu maksaa 300 markkaa. Hyttipaikka C-luokassa maksaa 100 markkaa. Jos matkustatte B-luokassa, siinä on kahden hengen hytti, ja matka ja hytti maksavat yhteensä 450 markkaa. Ensimmäisessä luokassa se maksaa 500 markkaa ja luksus-luokassa 650 markkaa.
- Entä meno-paluu?
- Se on kaksi kertaa sama hinta. – Te voitte matkustaa myös Turun kautta. Silloin te voitte matkustaa myös päivällä. Helsingistä Turkuun voitte mennä joko junalla tai bussilla. Jos matkustatte päivälaivalla, niin te voitte tehdä niin, että lähdette bussilla aamulla Turkuun. Bussi lähtee Helsingin linja-autoasemalta kello 6.30, ja se on Turun satamassa kello 9.45. Juna lähtee rautatieasemalta kello 6.45. Laiva lähtee satamasta kello 10, ja se saapuu Tukholmaan kello 19 paikallista aikaa; se on siis kello 20 Suomen aikaa. Bussilippu maksaa 90 markkaa 50 penniä ja laivalippu 200 markkaa ilman hyttiä.
- Entä sitten lentomatka. Kauanko se kestää ja paljonko se maksaa?
- Lentomatka kestää vain 50 minuuttia, ja normaali hinta on 1100 markkaa. Meno-paluu on siis 2200 markkaa. Bussimatka Helsingin keskustasta lentokentälle kestää yli puoli tuntia, ja Ruotsissa bussimatka Arlan-

dan lentokentältä Tukholman keskustaan kestää melkein tunnin. Arlanda on melko kaukana keskustasta.

- Milloin lähtee aamulla ensimmäinen kone Tukholmaan?
- Ensimmäinen kone Helsingistä Tukholmaan lähtee jo kello 8.05. Se on siis Tukholmassa kello 7.55 Ruotsin aikaa. Helsingistä lähtee joka päivä kahdeksan tai yhdeksän konetta Tukholmaan. Viimeinen kone lähtee kello 19.10, ja se on Tukholmassa kello 19.00.
- Jaha. Kiitoksia oikein paljon. Voitteko vielä sanoa, kuinka kauan Finnairin toimisto on tänään auki?
- Se on auki kuuteen, siis kahdeksaantoista. Se on auki puoli yhdeksästä kuuteen.
- Kiitoksia paljon.
- Olkaa hyvä.
- Kuulemiin.
- Kuulemiin, kiitos.

avoinna = auki

2.

- Oletteko Te ensimmäistä kertaa Suomessa?
- En. Olin kerran Helsingissä, kauan sitten, mutta nyt haluan olla täällä ainakin pari viikkoa, ehkä kolmekin. Haluan matkustaa vähän ja nähdä muutakin kuin Helsingin. Haluan käydä ainakin Porvoossa, Lappeenrannassa, Joensuussa, Rovaniemellä ja Tampereella. Ja Ahvenanmaalla.
- Kuinka Te aiotte matkustaa? Omalla autollako?
- Minulla ei ole autoa, niin että matkustan linja-autolla, junalla ja laivalla. Ensin menen bussilla Porvooseen ja Porvoosta Lappeenrantaan. Lappeenrannasta menen ehkä laivalla Savonlinnaan. Tai sitten teen niin, että menen junalla Savonlinnaan ja Savonlinnasta laivalla Joensuuhun. En tiedä vielä. Joensuusta menen joka tapauksessa taas junalla Kajaaniin ja Kajaanista Ouluun ja Rovaniemelle. Rovaniemeltä lennän Jyväskylään ja Jyväskylästä tulen junalla tai bussilla Tampereelle. Ja sitten Tampereelta taas junalla takaisin Helsinkiin.

Huomatkaa:

- Tampere – Tamperee lla
  Rovaniemi – Rovanieme llä
  Riihimäki – Riihimäe llä
  Ahvenanmaa – Ahvenanmaa lla

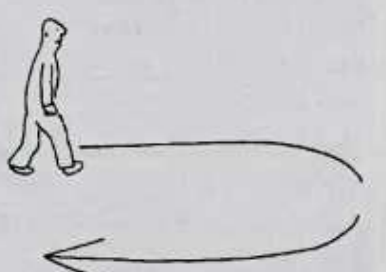

- Verbi *käydä*
  Minä käyn sauna ssa.
  Minä käyn Tamperee lla.

Huomatkaa:

- Matka kestää *tunnin*.
  Matka kestää *kaksi tuntia*.

  Vrt. (= verratkaa) Postimerkki maksaa *markan*. – Postimerkki maksaa *kaksi markkaa*.

- **-tk-** ei ole astevaihtelussa: *matka – matkan*.

Harjoitukset

A Tee matka Suomessa

Malli: Minä matkustan	*Helsingistä*	*Saloon*	*Salosta*
	Helsinki	Salo	Salo jne.
1. Minä matkustan			
	Salo	Turku	
2. »			
	Turku	Pori	
3. »			
	Pori	Rovaniemi	
4. »			
	Rovaniemi	Tampere	
5. »			
	Tampere	Jyväskylä	
6. »			
	Jyväskylä	Lappeenranta	
7. »			
	Lappeenranta	Joensuu	
8. »			
	Joensuu	Lahti	
9. »			
	Lahti	Porvoo	

10. » _____

Porvoo Helsinki

B Tee matka Euroopassa

1. Minä matkustan _____

Helsinki Tallinna

2. » _____

Tallinna Tukholma

3. » _____

Tukholma Oslo

4. » _____

Oslo Reykjavik

5. » _____

Reykjavik Dublin

6. » _____

Dublin Kööpenhamina

7. » _____

Kööpenhamina Varsova

8. » _____

Varsova Pietari

9. » _____

Pietari Helsinki

C Täydennä

1. Menen _____ aamulla kello puoli yhdeksän.
   (työ)
2. Kun minulla on ruokatunti, syön _____ joka on lähellä.
   (pieni baari)
3. Tulen _____ iltapäivällä.
   (työ)
4. Sen jälkeen käyn _____ ja ostan ruokaa.
   (maitokauppa)
5. Teen usein itse ruokaa kotona, mutta joskus syömme _____
   (hyvä)
   _____
   (ravintola)

6. Emme käy _____ usein.
teatteri

7. Asumme _____, mutta joskus jos haluamme
Riihimäki

käydä _____ matkustamme _____
teatteri Helsinki

tai _____.
Tampere

8. Matka _____
Riihimäki Helsinki

ei ole niin pitkä kuin _____.
Riihimäki Tampere

9. Kun meillä on loma, me matkustamme usein Euroopassa. Nyt me haluamme

matkustaa _____.
Amerikka

10. Lennämme _____ ja _____
Boston Boston

_____.
San Francisco

11. Haluamme käydä myös _____.
Meksiko

12. Olemme matkalla kolme viikkoa, ja sen jälkeen tulemme takaisin

_____.
Eurooppa

13. Lennämme _____.
New York Lontoo

14. _____ olemme pari päivää, ja sitten
Lontoo

lennämme takaisin _____.
Lontoo Suomi

16 Kuudestoista kappale

-ma-/-mä-

Suomessa on joskus verbissäkin sijapääte.
Sijapäätettä ei kuitenkaan voi liittää suoraan verbin vartaloon, vaan siihen tulee ensin tunnus **-ma-/-mä-** (niin sanottu 3. infinitiivin tunnus).
Esim.

Liisa menee ravintolaan. – Hän menee syö **mä** än.
Liisa on ravintolassa. – Hän on syö **mä** ssä.
Liisa tulee ravintolasta. – Hän tulee syö **mä** stä.
Liisa matkustaa lentokoneella. – Hän matkustaa lentä **mä** llä.

-ma-/mä- tulee yksikön 3. persoonan vartaloon: (asu **a** asu **u**) asu**ma** ssa, (tupakoi **da** tupakoi) tupakoi **ma** ssa, (nous **ta** nouse **e**) nouse **ma** ssa, (hypä **tä** hyppää) hyppää **mä** llä, (teh **dä** teke **e**) teke**mä** ssä.

1.

- Onkohan Heli Nieminen tavattavissa?
- Hän ei ole täällä juuri nyt. Hän lähti ulos noin puoli tuntia sitten. Hänellä on ruokatunti. Mutta minä luulen, että hän tulee takaisin aika pian. Hän tulee tavallisesti syömästä noin kello yksi.
- Entä Eero Aaltonen, onko hän paikalla?
- Hänkin on syömässä. He käyvät aina syömässä yhdessä. Mutta voinko minä auttaa Teitä jotenkin?
- Kiitos, mutta luulen että on parempi, että odotan. Kiitos Teille!
- Ei kestä.

2.

- Sano minulle, miten minä voin oppia suomea nopeasti?
- Olemalla ahkera, tietenkin. Jos asuu Suomessa ja puhuu vain suomea, oppii tietenkin nopeasti ymmärtämään ja puhumaan suomea. Opiskelemalla kotona teoreettisesti ja lukemalla ahkerasti oppii myös paljon.

3.

- Sinä olet taas kirjoittamassa kirjettä. Sinä olet ahkera kirjoittamaan. Kenelle sinä kirjoitat?
- Älä ole niin utelias.
- Anteeksi. – Sinä kirjoitat tietenkin Liisalle.

- Mistä sinä sen tiedät?
- Minä olen hyvä arvaamaan. Kirjoittaako Liisa sinulle usein?
- Hyvin harvoin. Hän on laiska kirjoittamaan. Mutta hän soittaa minulle usein.
- Miksi sinä et sitten soita?
- Se maksaa paljon. Se on kallista. Minulla ei ole rahaa. Sitä paitsi minusta on kiva kirjoittaa.

4.

- Anteeksi, mutta tiedättekö missä Jukka Järvinen on?
- Hän on Porvoossa tänään.
- Tiedättekö, tuleeko hän sieltä takaisin tänään?
- Tavallisesti kun hän käy siellä, hän lähtee täältä aina aikaisin aamulla ja palaa takaisin myöhään illalla.

5.

- Onkohan Antti jo kotona?
- Ei ole. Hän ei ole vielä kotona. Mutta hän tulee kotiin noin kello kahdeksan. Hänellä on tapana käydä kävelemässä illalla koiran kanssa. Hän lähtee kotoa noin kello seitsemän ja tulee takaisin noin kello kahdeksan.

6.

- Kuule, Jari, menetkö sinä ulos illalla?
- Menen.
- Voitko sinä tehdä minulle palveluksen?
- Tietysti. Mielelläni.
- Voitko ottaa tämän kirjeen ja viedä sen postilaatikkoon?
- Totta kai.
- Käytkö sinä asemalla?
- Käyn.
- Voitko sinä sitten tuoda minulle sieltä sanomalehden? Minä annan sinulle rahaa, niin että voit ostaa lehden.
- Etkö halua muuta kuin sanomalehden?
- En. – Milloin sinä lähdet?
- Lähden ihan kohta. Käyn ensin katsomassa, onko Timo kotona, ja sitten jos hän ei ole kotona, menen uimahalliin uimaan. Siinä tapauksessa tulen ulkoa vasta melko myöhään.
- Kuule, hetkinen vielä. Minä en löydä rahaa. Voinko maksaa sinulle huomenna?
- Totta kai.

---

7. *Ottaa* *Panna*

Otan omenan *pussi* **sta** ja panen sen *kuppi* **in**.

Otan kirjan *pöydä* **ltä** ja panen sen *hylly* **lle**.

---

8. *Saada* *Antaa*

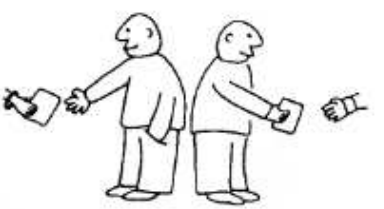

Saan kirjan *Liisa* **lta** ja annan sen *Peka* **lle**.

---

9. *Kysyä* *Sanoa*

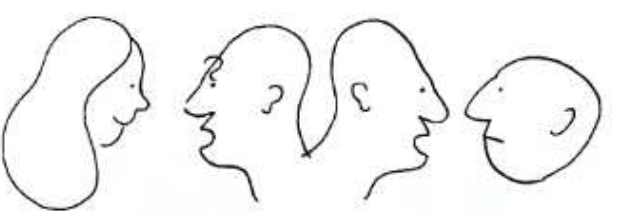

Kysyn tätä asiaa *Liisa* **lta** ja sanon sen *Peka* **lle**.

---

10. *Tulla* / *Tuoda*

Pekka tulee *posti* **sta**.
Hän tuo paketin *posti* **sta**.

Mennä / *Viedä*

Pekka menee *posti* **in**.
Hän vie kirjeen *posti* **in**.

Huomatkaa:

Kuka?	*Kene llä?*	*Kene ltä?*	*Kene lle?*
minä	minu lla	minu lta	minu lle
sinä	sinu lla	sinu lta	sinu lle
hän	häne llä	häne ltä	häne lle
me	mei llä	mei ltä	mei lle
te	tei llä	tei ltä	tei lle
he	hei llä	hei ltä	hei lle

Mikä?	*Missä?*	*Mistä?*	*Minne? = Mihin?*
tämä	täällä	täältä	tänne
tuo	tuolla	tuolta	tuonne
se	siellä	sieltä	sinne

- Miten? Kuinka? Millä tavalla? – -malla/-mällä.
- *Ahkera, laiska, hyvä* jne. – -maan/-mään.
- Verbi *oppia* + -maan/-mään.
- *Ulkona – ulkoa – ulos. Kotona – kotoa – kotiin.*

11.

– Miltä hyllyltä nämä sanakirjat ovat?
– Tuolta (hyllyltä).
– Tältäkö?
– Ei siltä, vaan tuolta toiselta (hyllyltä).

12.

- Millä hyllyllä keittokirjat ovat?
- Tuolla (hyllyllä).
- Tälläkö?
- Ei sillä, vaan tuolla toisella (hyllyllä).

13.

- Mille hyllylle minä panen nämä sanakirjat?
- Tuolle (hyllylle).
- Tällekö?
- Ei sille (hyllylle), vaan tuolle toiselle (hyllylle).

14.

- Mistä laatikosta nämä paperit ovat?
- Tuosta (laatikosta).
- Tästäkö?
- Ei siitä (laatikosta), vaan tuosta toisesta (laatikosta).

15.

- Missä laatikossa kynät ovat?
- Tuossa (laatikossa).
- Tässäkö?
- Ei siinä (laatikossa), vaan tuossa toisessa.

16.

- Mihin laatikkoon minä panen nämä paperit?
- Tuohon (laatikkoon).
- Tähänkö?
- Ei siihen (laatikkoon), vaan tuohon toiseen.

17.

- Onko sinulla kynä?
- On. Se on tuolla takin taskussa. Voit ottaa sen itse sieltä, jos haluat.
- Onko se vasemmassa vai oikeassa taskussa?
- Vasemmassa. Panen sen aina vasempaan taskuun.

Huomatkaa:

Mikä?	*Missä?*	*Mistä?*	*Mihin?*	*Millä?*	*Miltä?*	*Mille?*
tämä	tä ssä	tä stä	tä hän	tä llä	tä ltä	tä lle
tuo	tuo ssa	tuo sta	tuo hon	tuo lla	tuo lta	tuo lle
se	sii nä	sii tä	sii hen	si llä	si ltä	si lle

Harjoitukset

A Täydennä

1. a. Mihin Pekka menee? _____
   ravintola syödä
   b. Missä Pekka on? _____
   c. Mistä Pekka tulee? _____

2. a. _____
   kirjasto lukea
   b. _____
   c. _____

3. a. _____
   yliopisto opiskella
   b. _____
   c. _____

4. a. _____
   asema ostaa matkalippua
   b. _____
   c. _____

5. a. _____
   uimahalli uida
   b. _____
   c. _____

6. a. _____

koti kirjoittaa kirjettä

b. _____

c. _____

7. a. _____

ulos kävellä

b. _____

c. _____

8. a. _____

toimisto tehdä työtä

b. _____

c. _____

B Täydennä

1. Otan omenan _____ ja panen sen _____.
   kassi pussi
2. Otan omenan _____ ja panen sen _____.
   pussi kuppi
3. Otan omenan _____ ja panen sen _____.
   kuppi laatikko
4. Minulla on omena _____ ja appelsiini
   oikea käsi
   _____.
   vasen käsi
5. Panen omenan _____
   oikea käsi vasen käsi
   ja appelsiinin _____.
   vasen käsi oikea käsi
6. Otan kirjan _____ ja panen sen _____.
   tuoli pöytä
7. Otan kirjan _____ ja panen sen _____.
   pöytä ikkuna
8. Otan kirjan _____ ja panen sen _____.
   ikkuna hylly

C Täydennä

Minulla on kirja. Minä annan sen _____.
Annikki

Pekka ottaa sen _____ ja antaa sen Vapulle. Hän antaa sen
hän

_____. Annikki ottaa sen sitten pois _____
minä

_____ ja antaa sen _____. Pekka ottaa sen
minä Te

_____ ja antaa sen _____
Te Matti ja

_____. Me otamme sen _____, mutta Annikki ottaa sen
Sinikka he

_____ ja antaa sen takaisin _____.
me he

D Täydennä

_____ on kolme kirjaa. Ota _____
Tuo pöytä se

yksi kirja ja pane se _____. Ota _____
tuo hylly tuo

_____ kaksi kirjaa ja pane ne myös
toinen pöytä

_____. _____ on
se Tämä pöytä

viisi kirjaa. Ota _____ kolme kirjaa
tämä pöytä

ja pane ne _____. _____
tämä toinen hylly Se

on nyt kolme kirjaa.

E Täydennä

omenaa

_____ on kolme ~~kirjaa~~. Ota _____ yksi
Tuo pussi se

omena ja pane se _____. Ota _____
tuo kuppi tuo

_____ kaksi omenaa ja pane ne myös
toinen pussi

_____ _____ on
se Tämä pussi

viisi omenaa. Ota _____ kolme omenaa
tämä pussi

ja pane ne _____ _____
tämä toinen kuppi Se

on nyt kolme omenaa.

17 Seitsemästoista kappale

Verbaalisubstantiivi -minen

1. anta a	
hän anta a	anta minen
2. syö dä	
hän syö	syö minen
3. esitel lä	
hän esittele e	esittele minen
4. kerra ta	
hän kerta a	kertaa minen

Verbistä voi tehdä substantiivin päätteellä -minen. Pääte -minen tulee yks. 3. persoonan vartaloon. (Vrt. -ma-/-mä- s. 99.)

Esim. On hauska opiskella.
Opiskeleminen on hauskaa.
Minä pidän *opiskelemisesta*.

On hauskaa ajaa polkupyörällä.
Polkupyörällä ajaminen on hauskaa.
Minä pidän *polkupyörällä ajamisesta*.

1.

Pidän kävelemisestä. Minusta on hauska kävellä. Menen aina jalan työhön, vaikka voin yhtä hyvin mennä raitiovaunullakin. Raitiovaunupysäkki on aivan lähellä, ja raitiovaunut kulkevat usein. Lähden kotoa niin aikaisin, että minulla on aikaa kävellä. Kävelen myös työstä kotiin. Kun kävelen, matka kestää 25 minuuttia. Kävelen siis joka päivä noin 50 minuuttia eli melkein tunnin. Joskus kun minulla on kiire, otan taksin, mutta tavallisesti minulla ei ole niin kiire.

Minulla ei ole omaa autoa. En halua autoa, koska asun keskustassa ja voin kävellä. Sitä paitsi minulla ei ole ajokorttia enkä osaa ajaa autoa. Minulla on polkupyörä, mutta en uskalla ajaa pyörällä keskustassa. Polkupyörällä ajaminen voi olla vaarallista.

Huomatkaa:

- *On hauska opiskella.* Jotkin tavalliset adjektiivit voivat olla tällaisessa lauseessa nominatiivissa. Esim. *On hyvä muistaa, että...*, *On vaikea sanoa, mikä...*, *On kiva tietää, että...* Tavallisesti on kuitenkin partitiivi: *On kallista soittaa USA:han, On mahdollista ajatella niin.*

- *Mennä*: Menen Porvooseen jalan, autolla, bussilla, taksilla jne. (Vastakohta: *tulla.*)

  Kulkea: Raitiovaunut kulkevat usein; Hissi kulkee ylös ja alas; Me kuljemme usein Turun kautta.

  Kävellä = kulkea jalan: Kävelen mielelläni.

  Ajaa: En osaa ajaa autoa; Pekka ajaa traktoria. Mutta: Ajan kotiin polkupyörällä; Ajamme kotiin taksilla.

  Lähteä: Pekka lähtee Helsingistä kello kahdeksan. Hän tulee Tukholmaan kello yhdeksän. Tukholmasta hän lähtee Pariisiin kello 10.

  Saapua = tulla perille: Juna saapuu Helsinkiin kello 5.

  Palata = tulla takaisin: Pertti palaa kotiin huomenna.

2.

Tämä pieni lukuteksti kertoo taas Liisasta:

Liisa on aktiivinen ja energinen nuori nainen. Hän tekee ahkerasti työtä. Hän on valokuvamalli.

Liisasta on kiva olla valokuvamalli. Siinä työssä on kuitenkin yksi huono puoli: hänen täytyy matkustaa paljon. Liisa pitää matkustamisesta, mutta hän ei pidä lentämisestä. Hän pelkää lentämistä. Aina kun hän vain voi, hän matkustaa junalla tai laivalla tai linja-autolla, mutta usein hänen täytyy myös lentää, koska hänellä on usein kiire. Hänellä on harvoin paljon aikaa. Jos hänen esimerkiksi täytyy mennä Pariisiin, hänen täytyy tietenkin mennä lentokoneella, koska matka laivalla Tukholmaan ja sieltä junalla Kööpenhaminaan ja Pariisiin on liian pitkä ja kestää liian kauan.

Liisasta lentäminen on epämiellyttävää. Aina kun hänen täytyy lentää, hän ostaa lentokoneessa heti suklaata ja tilaa punaista limonaatia (hän rakastaa punaista limonaatia!) ja sitten hän syö ja juo koko ajan. Se ei tietenkään ole

hyvä, koska valokuvamallin täytyy olla laiha. Liisa tietää sen, mutta hän ei välitä siitä. Ja sitä paitsi hän ei ole liian lihava.

Liisa pelkää varsinkin silloin, kun kone nousee. Kun kone on ylhäällä, hän ei uskalla ollenkaan katsoa alas. Hän ajattelee koko ajan, että kone voi pudota milloin tahansa.

Vaikka kaikki sanovat, että koneet eivät tavallisesti putoa, Liisa ei oikein usko. Joskus koneet putoavat. Ehkä juuri tämä kone... Kun kone alkaa laskeutua, Liisa sulkee silmät ja avaa ne vasta sitten, kun kone on alhaalla kentällä.

Huomatkaa:

- Gen. + *täytyy*: Sinun täytyy ottaa taksi. = Sinä et saa ottaa taksia.
  Huom! *Täytyy*-verbin kanssa akk. = nominat. (*taksi*).
  Vrt. imperatiivia s. 90.

- *Koko*: Liisa puhuu koko ajan, koko päivän, koko viikon jne.
  Joka: Liisa käy teatterissa joka päivä, joka viikko jne.

- *Tahansa*: Minä voin tulla milloin tahansa; Kuka tahansa voi oppia suomea; Minä voin juoda mitä tahansa jne.

- *Ajatella*: Ajattele ensin, puhu sitten!
  Luulla: Minä luulen, että Liisa pitää Brahmsista (en tiedä varmasti, mutta olen melko varma).
  Uskoa: Liisa uskoo kaiken, mitä Pekka sanoo hänelle.

Harjoitukset

A Täydennä

1. _____ on vaarallista.
   Lentää

   Minä pelkään _____.

2. _____ on vaarallista.
   Ajaa autolla

   Minä pelkään _____.

3. _____ on vaarallista.
Kävellä kadulla

Minä pelkään _____.

4. _____ ei ole vaarallista.
Uida järvessä

Minä en pelkää _____.

B Täydennä

1. On kiva syödä. _____ on kivaa.
Minä pidän _____.
2. On kiva matkustaa. _____ on kivaa.
Minä pidän _____.
3. On kiva kerrata. _____ on kivaa.
Minä pidän _____.
4. On kiva ajatella. _____ on kivaa.
Minä pidän _____.
5. On kiva lentää. _____ on kivaa.
Minä pidän _____.
6. On kiva lukea. _____ on kivaa.
Minä pidän _____.
7. On kiva ajaa polkupyörällä. _____ on kivaa.
Minä pidän _____.

C Käytä gen. + *täytyy*

Malli: Minä asun Riihimäellä. *Minun täytyy asua Riihimäellä.*

1. Sinä ymmärrät minua. _____
_____
2. Me muistamme tämän asian. _____
_____
3. Te opiskelette ahkerasti. _____
_____
4. He osaavat puhua suomea. _____
_____

5. Riitta ja Pentti lukevat yhdessä. _____

_____

6. Minä tiedän kaikki asiat. _____

_____

7. Jukka tekee paljon työtä. _____

_____

8. Tuo pieni poika menee kouluun. _____

_____

9. Rouva Laine keskustelee uuden opettajan kanssa. _____

_____

10. Vastaus on oikea. _____

_____

18 Kahdeksastoista kappale

■ Verbityyppi 5

	vali ta
(minä)	valitse **n**
(sinä)	valitse t
hän	valitse **e**
(me)	valitse **mme**
(te, Te)	valitse **tte**
he	valitse **vat**

Tavallisesti jos infinitiivissä on **-i-** + **-ta/-tä**, preesensissä on **-ts-**. Huomatkaa mon. imperatiivi: vali t kaa – älkää vali t ko.

■ Yksipersoonaiset verbit

Monet verbit, jotka ilmaisevat psyykkistä tai fyysistä tunnetta, ovat suomessa yksipersoonaisia. Sana, joka tarkoittaa henkilöä, jossa tunne on, on partitiivissa. Verbi on yksikön kolmannessa persoonassa. Esim. *Pekkaa suututtaa, minua nukuttaa.*

1.

- Anteeksi että häiritsen, mutta voitko auttaa minua vähän. Tarvitsen vähän apua.
- Et sinä häiritse yhtään. Miten voin auttaa sinua?
- Minulla on tässä pieni suomenkielinen teksti ja siinä on yksi sana, jota en ymmärrä. *Valita*. Mitä se merkitsee?
- No esimerkiksi jos sinulla on kolme postikorttia ja sinä haluat ostaa vain yhden postikortin, sinun täytyy valita, minkä sinä ostat. Ymmärrätkö, mitä minä tarkoitan?
- Ahaa. Nyt ymmärrän. Kiitos.
- Ei kestä.

2.

- Anteeksi, mitä sana »*vessa*» tarkoittaa? En ymmärrä sitä.
- Se on sama kuin WC (= veesee). Se on puhekielessä aivan tavallinen sana.

3.

- Miksi sinä olet niin vihainen? Älä ole niin vihaisen näköinen! Miksi sinä et ole iloinen?
- Miksi sinä olet taas myöhässä? Minua suututtaa se, että sinä olet aina myöhässä ja minun pitää aina odottaa sinua.
- Älä ole vihainen. Anna anteeksi. Lupaan, että tämä on viimeinen kerta.
- Niin sinä aina sanot. Ymmärrän kyllä, että sinua nukuttaa aamulla. Mutta sinä tiedät sen itsekin. Miksi sitten lupaat tulla aikaisin? Minua suututtaa se, että sinä olet niin epärealistinen.
- No mutta jos sinä tiedät, että minä olen aina myöhässä, niin miksi sinä itse tulet ajoissa? Sinäkin olet epärealistinen.

Huomatkaa:

- *Merkitä*: Mitä tämä sana merkitsee?
  Tarkoittaa: Mitä sinä tarkoitat? Mutta myös: Mitä tämä sana tarkoittaa?
- *Näköinen*: vihaisen, iloisen, hyvän, suomalaisen jne. näköinen.
- *Epä-*: epä/mukava, -tavallinen, -realistinen, -varma jne.

4.

- Täytyykö meidän tulla huomenna?
- Ei. Teidän ei tarvitse tulla. Mutta tulkaa ylihuomenna.
- Mitä meidän pitää ottaa mukaan?
- Ottakaa paljon rahaa. Ei muuta.

5.

- Ovatko kaikki mukana? Bussi lähtee.
- Yksi puuttuu. Meitä on vain 18.
- Kuka on poissa? Kuka puuttuu? Onko Pekka paikalla?
- Ei. Pekka on tietenkin taas myöhässä.
- Pekka juoksee tuolla. Hän tulee heti.

Huomatkaa:

- *-n täytyy = -n pitää*; vastakohta: *-n ei tarvitse*.
  Tarvita: Minä tarvitsen sanakirjan (objektin kanssa); mutta: Minun ei tarvitse ostaa sanakirjaa (verbin kanssa).
- *Mukana – mukaan*: Mari on mukana. Pekka tulee mukaan.
- Meitä on viisi. Kuinka monta teitä on?

6.

Liisalla on uusi poikaystävä. (Niin kuin muistatte, vanha poikaystävä oli Pekka.) Tämä uusi poikaystävä on Jussi, ja hän asuu Roomassa. Hän on matkaopas. Koska Jussi asuu niin kaukana, Liisa ja Jussi voivat tavata vain harvoin. Mutta Jussi kirjoittaa Liisalle usein. Liisa saa Jussilta kirjeen melkein joka päivä. Liisa itse on laiska kirjoittamaan. Hän kirjoittaa Jussille melko harvoin. – Tässä on eräs Jussin kirje Liisalle:

Rakas Liisa

Kiitos kirjeestä. Sinä kirjoitat niin kauniisti ja viisaasti, ja sinä itse olet niin kaunis ja viisas. Minä en osaa kirjoittaa yhtä kaunista ja viisasta kirjettä kuin sinä enkä minä edes yritä. Minä olen niin hidas ja tyhmä. Minä en voi ymmärtää, kuinka sinä voit rakastaa tällaista tavallista tyhmää ja hidasta suomalaista miestä kuin minä. Minä en ole edes rikas. Rakastatko sinä ihan varmasti minua yhtä paljon kuin minä rakastan sinua? Miksi sinä rakastat minua? – Milloin me tapaamme? Milloin sinä tulet Roomaan? Tule Roomaan! Matka tänne ei ole kallis. Minä tiedän, että sinä pelkäät lentämistä, mutta lentäminen ei ole vaarallista. Minä en voi tulla Suomeen nyt, koska minulla ei ole lomaa. Sinun *täytyy* tulla Roomaan! Meidän *täytyy* tavata! Kirjoita pian taas. Odotan kirjettä joka aamu.

7.

– Oletko sinä vielä vihainen minulle?
– En enää.
– Rakastatko sinä minua vielä?
– Kyllä. Aina.

8.

- Onko herra Jokinen jo kotona?
- Ei vielä. Hän tulee huomenna.
- Tiedän, että hän oli Tampereella tiistaina. Onko hän siellä vielä?
- Ei enää. Hän oli täällä toissapäivänä, mutta nyt hän on taas poissa kotoa. Hän on Rovaniemellä tapaamassa erästä liiketuttavaa. Hän tulee kai huomenna.

9.

- Minulla ei ole enää rahaa.
- Kuinka paljon sinä tarvitset?
- Minulta puuttuu seitsemän markkaa.
- Minulla on vielä jäljellä melkein sata markkaa. Sinä voit saada minulta vähän.
- Hienoa! Minä maksan sinulle takaisin huomenna.
- Ei sillä ole mitään kiirettä. Maksa joskus, kun muistat.

Huomatkaa:

- Sanatyyppi *opas* (vrt. s. 85); huomatkaa konsonanttivaihtelu: opas -ta oppaan.
- *-sti*. Adjektiivista voi tehdä päätteellä *-sti* adverbin: huono – huono**sti**, kaunis kaunii**n** – kaunii**sti**, tavallinen tavallise**n** – tavallise**sti** jne.
- *Eräs – jokin*: Tämä teksti on jostakin vanhasta kirjasta (en tiedä, mistä kirjasta). – Tämä teksti on eräästä vanhasta kirjasta (tiedän, mistä kirjasta, mutta en sano).
- *Jo – ei vielä. Vielä – ei enää.*
- *Puuttua*: Kuka puuttuu? Minulta puuttuu viisi markkaa.

Harjoitukset

A Täydennä: a) eräs hidas opas, b) kaunis kaktus

a) 1. Liisa rakastaa _____.

2. Hän kirjoittaa kirjettä _____.

3. Hän pitää _____.

b) 1. _____ (iness.) on kaksi kukkaa.

2. Ilmapallo lentää _____ (illat.)

3. Me pidämme _____.

B Täydennä: jo – vielä – ei enää

– Kari Vuorinen on 40-vuotias.

– Mitä? Onko hän _____ niin vanha?

– Minusta 40-vuotias ei ole _____ vanha.

– 40-vuotias ei ole _____ nuori!

– Minusta 40-vuotias on _____ nuori.

19 Yhdeksästoista kappale

Imperfekti

Imperfektin tunnus on **-i-**. Persoonapäätteet ovat samat kuin preesensissä. Huom. kuitenkin yks. 3. persoona: preesensissä on pitkä vokaali, mutta imperfektissä ei. Konsonanttivaihtelut ovat samat kuin preesensissä.

Imperfektin tunnuksen edellä vain vokaalit **o**, **ö**, **u**, **y** (tyypissä 1) säilyvät. Kaikki muut vokaalit katoavat; pitkästä vokaalista tulee lyhyt.

Tyypissä 4 on imperfektissä aina **-si-**.

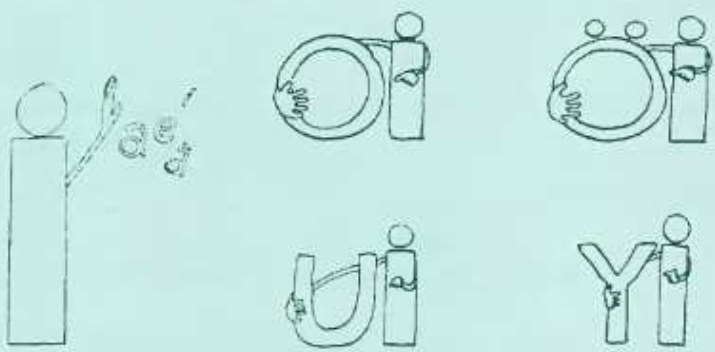

Tyyppi 1

	asu/a		**kerto/a**	
(minä)	asu/n	asu**i**n	kerro/n	kerro**i**n
(sinä)	asu/t	asu**i**t	kerro/t	kerro**i**t
hän	asu/u	asu**i**	kerto/o	kerto**i**
(me)	asu/mme	asu**i**mme	kerro/mme	kerro**i**mme
(te, Te)	asu/tte	asu**i**tte	kerro/tte	kerro**i**tte
he	asu/vat	asu**i**vat	kerto/vat	kerto**i**vat

	otta/a		**pitä/ä**	
(minä)	ota/n	ot**i**n	pidä/n	pid**i**n
(sinä)	ota/t	ot**i**t	pidä/t	pid**i**t
hän	otta/a	ott**i**	pitä/ä	pit**i**
(me)	ota/mme	ot**i**mme	pidä/mme	pid**i**mme
(te, Te)	ota/tte	ot**i**tte	pidä/tte	pid**i**tte
he	otta/vat	ott**i**vat	pitä/vät	pit**i**vät

	luke/a		**etsi/ä**	
(minä)	lue/n	lu i n	etsi/n	ets i n
(sinä)	lue/t	lu i t	etsi/t	ets i t
hän	luke/e	luk i	etsi/i	ets i
(me)	lue/mme	lu i mme	etsi/mme	ets i mme
(te, Te)	lue/tte	lu i tte	etsi/tte	ets i tte
he	luke/vat	luk i vat	etsi/vät	ets i vät

Tyyppi 2

	voi/da		**saa/da**	
(minä)	voi/n	vo i n	saa/n	sa i n
(sinä)	voi/t	vo i t	saa/t	sa i t
hän	voi	vo i	saa	sa i
(me)	voi/mme	vo i mme	saa/mme	sa i mme
(te, Te)	voi/tte	vo i tte	saa/tte	sa i tte
he	voi/vat	vo i vat	saa/vat	sa i vat

Tyyppi 3

	men/nä		**esitel/lä**	
(minä)	mene/n	men i n	esittele/n	esittel i n
(sinä)	mene/t	men i t	esittele/t	esittel i t
hän	mene/e	men i	esittele/e	esittel i
(me)	mene/mme	men i mme	esittele/mme	esittel i mme
(te, Te)	mene/tte	men i tte	esittele/tte	esittel i tte
he	mene/vät	men i vät	esittele/vät	esittel i vät

Tyyppi 4

	kerra/ta		**halu/ta**	
(minä)	kertaa/n	kertas i n	halua/n	halus i n
(sinä)	kertaa/t	kertas i t	halua/t	halus i t
hän	kertaa	kertas i	halua/a	halus i
(me)	kertaa/mme	kertas i mme	halua/mme	halus i mme
(te, Te)	kertaa/tte	kertas i tte	halua/tte	halus i tte
he	kertaa/vat	kertas i vat	halua/vat	halus i vat

Tyyppi 5

	vali/ta	
(minä)	valitse/n	valits i n
(sinä)	valitse/t	valits i t
hän	valitse/e	valits i
(me)	valitse/mme	valits i mme
(te, Te)	valitse/tte	valits i tte
he	valitse/vat	valits i vat

Huomatkaa:

- Verbit *alkaa, antaa, auttaa*. Vartalossa **i**:n edellä **a** → **o**: *alan – aloin, annan – annoin, autan – autoin*. Samalla tavalla myös muut lyhyet verbit, joissa on vartalossa **a** ja ensimmäinen vokaali on **a**.

- Verbit *lentää, löytää, tietää, ymmärtää*. Vartalossa **i**:n edellä **t** → **s**: *lennän – lensin, löydän – löysin, tiedän – tiesin, ymmärrän – ymmärsin*. Siis esim. (minä) *tiesin*, (sinä) *tiesit*, hän *tiesi*, (me) *tiesimme*, (te, Te) *tiesitte*, (he) *tiesivät*. Samalla tavalla myös useat muut verbit.

- Verbit *juoda, lyödä, syödä, tuoda, viedä*. Imperfekti: *join, löin, söin, toin, vein*.

- Verbi *käydä*. Imperfekti: *kävin, kävit* jne.

1.

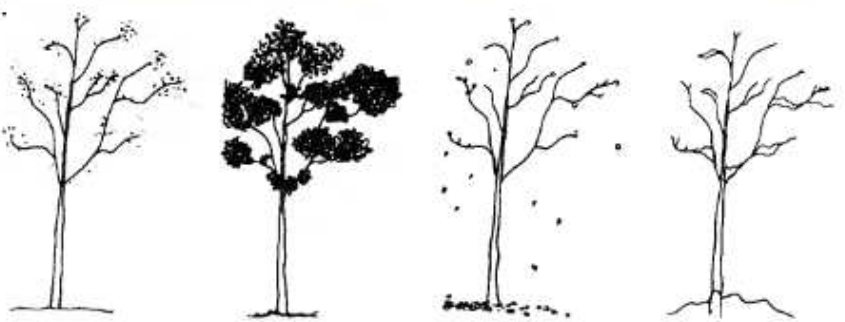

Kevät *Kesä* *Syksy* *Talvi*

Suomessa keväällä ja kesällä päivät ovat pitkät ja yöt lyhyet. Syksy on ikävä vuodenaika. Syksyllä sataa usein, ja silloin täytyy olla sisällä. Talvella on usein mukava olla ulkona, vaikka onkin kylmä, koska silloin taas aurinko alkaa paistaa.

Viime vuonna kevät tuli aikaisin. Kesä oli melko kaunis. Myös syksy oli lämmin ja kaunis. Satoi melko vähän. Talvi tuli myöhään.

Viime talvena satoi melko vähän lunta. Viime keväänä lumi suli aikaisin. Viime kesänä aurinko paistoi melkein koko ajan (paitsi silloin kun minulla oli kesäloma). Viime syksynä Liisa tutustui Jussiin.

2.

Haluatteko kuulla, millainen kesäloma minulla oli viime vuonna? No hyvä, minä kerron. Minulla oli siis kesäloma. Olin maalla kesämökillä koko ajan. Kun heräsin ensimmäisenä aamuna ja katsoin ulos ikkunasta, näin, että ulkona satoi. Satoi koko päivän ja koko yön. Toisena päivänä satoi myös. Ja sitten satoi koko viikon. Satoi neljä viikkoa, ja minulla oli neljä viikkoa lomaa. Juuri silloin kun loma loppui, sadekin loppui. Kun tulin takaisin kaupunkiin ja työhön, aurinko alkoi taas paistaa.
Sellaista on elämä!

Toisaalta siellä maalla ja kesämökillä oli ihan mukavaa, vaikka satoikin. Oli mukava olla tekemättä mitään. Kun loma alkoi, olin hyvin väsynyt. Nukuin aamulla kymmeneen tai yhteentoista ja menin illalla aikaisin nukkumaan. Olin siellä ensin aivan yksin, mutta sitten sinne tulivat Liisa ja Liisan poikaystävä. He olivat siellä vähän aikaa, mutta heistä siellä oli ikävää ja tylsää.

He lähtivät sieltä takaisin kaupunkiin melko pian. Sen jälkeen siellä kävi vielä pari muuta tuttua, niin että minulla oli siellä ihan tarpeeksi seuraa.

Minulla oli todella rauhallinen loma. Vaikka minua alussa vähän suututti se, että sää oli niin huono, niin kuitenkin olin tyytyväinen.

3.

- Mitä sinä etsit?
- Lompakkoa. En muista, mihin minä sen panin.
- Minä näin sen täällä pari tuntia sitten, kun tulin tänne. Se oli tuolla pöydällä. Sitten sinä menit ulos. Ehkä otit sen mukaan.
- Ai niin, se on totta. Kun tulin tänne, otin lompakon pois laukusta ja panin sen pöydälle. Sitten lähdin ulos ja kävin paperikaupassa. Silloin minulla oli se mukana, koska ostin kaksi kynää ja tietysti myös maksoin ne.
- Sinä unohdit sen tietysti kauppaan.
- Niin tietenkin. Unohdin sen tietysti tiskille, kun maksoin myyjälle. Siellä se tietysti on. Minun täytyy mennä kysymään, onko se siellä vielä. Valitettavasti en kuitenkaan ehdi nyt, koska minun täytyy mennä ranskan tunnille. Minulla on kiire. Kuule, voitko sinä käydä kysymässä sitä, kun menet kotiin? Se Kiviniemen paperikauppa on siellä aivan lähellä.
- Kyllä minä voin käydä.
- Kiva! Nyt minun täytyy mennä. Hei hei!
- Hei kuule, onko sinulla rahaa bussilippuun?
- Ei tietenkään. Hyvä että sanoit. Voitko lainata minulle pari markkaa?
- Voin. Kuinka paljon tarvitset?
- Voitko antaa minulle kympin (kymppi = 10 mk). Maksan takaisin huomenna.

- Ole hyvä. – Minä käyn paperikaupassa ja kysyn lompakkoa. Mutta mene nyt. Sinulla on kiire.
- Hei hei! Minä soitan sinulle illalla.
- Hei!

4.

- Mikko tässä hei. Löysitkö sen lompakon? Oliko se siellä vielä?
- Löysin. Se oli siellä vielä. Myyjä antoi sen minulle. Saat sen huomenna.
- Oikein kiva. Kiitos sinulle!
- Eipä kestä.

5.

- Onko Ilkka jo kotona?
- Ei vielä. Hän tulee huomenna.
- Kuulin, että hän oli Roomassa. Onko hän siellä vielä?
- Ei enää. Hän tuli Suomeen eilen, mutta hänen täytyi matkustaa heti Kuopioon tapaamaan Markkua. Hän tulee huomenna.

Huomatkaa:

- Oli mukava *olla teke mä ttä* mitään = oli mukava olla ilman että tekee mitään. Samalla tavalla: *puhu ma tta* = ilman että puhuu, *sano ma tta* = ilman että sanoo, *syö mä ttä* = ilman että syö jne.
- *Unohtaa:* Unohdin lompakon kotiin: unohdin kirjan pöydälle. (Mihin? Minne?)

Harjoitukset

A Pane seuraava imperfektiin (*siis*: Eilen minä matkustin Tampereelle jne.)

Huomenna minä *matkustan* Tampereelle. Siellä *tapaan* Jarmo Karjalaisen, joka asuu Tampereella. Juna *lähtee* Helsingistä kello kahdeksan ja *tulee* Tampereelle kello yksitoista. Matka *kestää* siis kolme tuntia. Tampereella me *menemme* ensin syömään erääseen hyvään ravintolaan. *Syömme* hyvää ruokaa ja *juomme* pari olutta. *Istumme* ja *puhumme* kauan, koska meidän *täytyy* keskustella eräästä tärkeästä asiasta. Sitten me *otamme* taksin ja *ajamme* taksilla Hattulaan, jossa me *tapaamme* Eeron. Tiedän, että Jarmo *haluaa* ajaa taksilla, vaikka se on kallista.

Takaisin me *tulemme* kuitenkin bussilla. Tampereella me vielä *soitamme* Kirsille ja *yritämme* kysyä häneltä, *onko* Jarmon ja minun idea hyvä. Sitten minun *pitää* jo lähteä takaisin. *Lennän* Tampereelta Helsinkiin, koska minulla on aina liian vähän aikaa.

B Pane imperfektiin

1. Luen tämän kirjan. _____
2. Tulen takaisin. _____
3. Onni syö omenan. _____
4. Kuka sanoo niin? _____
5. Mitä te teette? _____
6. Me puhumme ruoasta liian paljon. _____
   _____
7. Mitä te vastaatte hänelle? _____
8. Ketkä käyvät saunassa? _____
   _____
9. Opiskelijat opiskelevat ahkerasti. _____
   _____
10. Me yritämme oppia suomea. _____
    _____
11. Muistatko ostaa lehden? _____
12. Vietkö sinä tämän paketin pois? _____
    _____
13. Käveletkö sinä koko matkan? _____
    _____
14. Odotatteko te minua? _____
    _____
15. Paneeko Paavo kirjeen postiin? _____
    _____
16. Loppuuko sade jo? _____
17. Joko lapset heräävät? _____
    _____

C Kirjoita, mitä teit tänään aamulla ennen kuin tunti alkoi.

20 Kahdeskymmenes kappale

Negatiivinen imperfekti

(minä)	en	-nut/-nyt, (tyypissä 4 ja 5) -nnut/-nnyt
(sinä)	et	
hän	ei	
(me)	emme	-neet, (tyypissä 4 ja 5) -nneet
(te)	ette	
he	eivät	

Vartalo, johon negatiivisen imperfektin tunnus tulee, on infinitiivin vartalo.
Tyypissä 3 infinitiivin vartalon lopussa on konsonantti. Negatiivisen imperfektin tunnuksen alussa on sama konsonantti kuin vartalon lopussa.

Tyyppi 1

		anta a
(minä)	en	anta nut
(sinä)	et	anta nut
hän	ei	anta nut
(me)	emme	anta neet
(te)	ette	anta neet
he	eivät	anta neet

Tyyppi 2

		syö dä
(minä)	en	syö nyt
(sinä)	et	syö nyt
hän	ei	syö nyt
(me)	emme	syö neet
(te)	ette	syö neet
he	eivät	syö neet

Tyyppi 3

		esitel lä	**nous ta**
(minä)	en	esitel lyt	nous sut
(sinä)	et	esitel lyt	nous sut
hän	ei	esitel lyt	nous sut
(me)	emme	esitel leet	nous seet
(te)	ette	esitel leet	nous seet
he	eivät	esitel leet	nous seet

Tyyppi 4

		kerra ta
(minä)	en	kerra nnut
(sinä)	et	kerra nnut
hän	ei	kerra nnut
(me)	emme	kerra nneet
(te)	ette	kerra nneet
he	eivät	kerra nneet

Tyyppi 5

		vali ta
(minä)	en	vali nnut
(sinä)	et	vali nnut
hän	ei	vali nnut
(me)	emme	vali nneet
(te)	ette	vali nneet
he	eivät	valinneet

Huomatkaa:

- Yksikkö, jos on kohtelias *Te*: Ettekö Te, rouva Saarinen muistanut, että...
- Verbi *tietää*: minä en tietänyt = minä en *tiennyt*, me emme tietäneet = me emme *tienneet*.
- Verbit *nähdä* ja *tehdä*: *en nähnyt – emme nähneet, en tehnyt – emme tehneet.*

1.

– Hmm... mm.
– Anteeksi, en kuullut, mitä Te sanoitte.
– Minä kysyin vain, paljonko kello on.
– Se on kymmentä vaille kahdeksan.
– Mitä! Onko se jo niin paljon? Juna lähtee viidentoista minuutin kuluttua. Nyt minulla on kiire. – Missä kaikki toiset ovat?
– He lähtivät jo.
– Milloin?
– Noin kymmenen minuuttia sitten.
– Miksi kukaan ei sanonut minulle, että he lähtivät jo? Miksi Tekään ette sanonut mitään?
– En halunnut häiritä Teitä. En tiennyt, että Tekin halusitte lähteä näin aikaisin.

– En huomannut, että he lähtivät. Miksi he eivät sanoneet minulle mitään?
– Ehkä hekään eivät uskaltaneet häiritä Teitä.

2.

Liisan entinen poikaystävä Pekka (nykyinen poikaystävä on siis Jussi) kirjoittaa paljon. Kun Liisa jätti hänet, hän kirjoitti monta kaunista runoa. Tässä on viisi Pekan runoa. Olipa kerran kesä...

1. Muistatko sen päivän?
   Sinä sanoit: minulla on kylmä,
   ja me menimme Kaivopuiston kahvilaan
   ja söimme jäätelöä.
   Mustat pilvet nousivat lännestä
   ja tuli sade.
   Muistatko sen puun,
   jonka alla me istuimme
   kun satoi
   ja satoi?

   Mikä kesä se oli?
   Mikä päivä se oli?
   Mikä puu se oli?

   Muistatko?

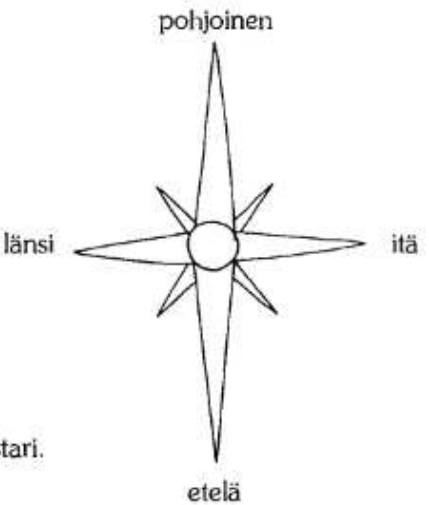

2. Satamakadulla, samassa talossa
   asui Matti Mikkonen, maalarimestari.
   Matti sanoi: huomenta naapuri,
   kaunis ilma tänään.
   Ja minä sanoin: niin on,
   ja kävelin Kauppatorille.
   Oli todella kaunis aamu.
   Matti oli oikeassa niin kuin aina.
   Ja sitten minä istuin Kaivopuistossa
   puiston penkillä
   ja kirjoitin runoa
   sinusta ja elämästä,
   sinulle ja elämälle.
   Tuuli etelästä, Pihlajasaaresta,
   aurinko paistoi,
   odotin sinua, sinä et tullut.
   Minulla oli ikävä sinua.
   En osannut kirjoittaa runoa,
   koska minulla oli niin ikävä sinua.

3. Aurinko nousi idästä
ja taivas oli punainen.
Tänään tulee varmasti sade,
sanoi Matti Mikkonen,
koska taivas on noin punainen
näin aamulla.
Ja hän oli oikeassa taas kerran
niin kuin aina.
Hän sytytti savukkeen
ja tarjosi sinulle tulta,
mutta sinä sanoit,
ei kiitos, en polta.
Kun me tulimme takaisin saaresta
tuli sade.
Matti oli oikeassa.

Alkaa sataa. Pekka juoksee puun alle.

4. Minä kirjoitin sinulle kirjeen
kun minulla oli niin ikävä sinua.
Kirjoitin pienen kirjeen
ja sanoin, että minä rakastin sinua.

Ja sinä vastasit minulle
ja kirjoitit,
että sinä et rakastanut minua.
Minä kävelin Kaivopuistoon
ja seisoin sen puun alla
kauan
yksin.

Sataa. Pekka seisoo puun alla.

5. Minulla oli ystävä,
jonka nimi oli Johan.
Hän luki biologiaa,
ja hän näki sinut Korkeasaaren
laivarannassa toisen kanssa
käsi kädessä.
Se oli se kesä
ja se oli se tavallinen tarina.
Kevät toi,
syksy vei.

Lakkaa satamasta. Pekka lähtee pois puun alta.

Huomatkaa:

- *Näin* = tällä tavalla.
  Noin = tuolla tavalla.
  Niin = sillä tavalla.

- *Sitten*: viikko sitten, kaksi viikkoa sitten.
  Kuluttua: viikon kuluttua, kahden viikon kuluttua.

- *Vaille* = *vailla*. Tavallisesti partit. + *vaille* tai *vailla*: Juna tulee viittä vaille kahdeksan; Kello on kymmentä vaille viisi.
  Mutta myös: viisi minuuttia vaille kahdeksan, kymmenen minuuttia vaille viisi.

- Lukusanat partititiivissa ja genetiivissä:

1	yh tä	yhde n
2	kah ta	kahde n
3	kolme a	kolme n
4	neljä ä	neljä n
5	viit tä	viide n
6	kuut ta	kuude n
7	seitsemä ä	seitsemä n
8	kahdeksa a	kahdeksa n
9	yhdeksä ä	yhdeksä n
10	kymmen tä	kymmene n
11	yh tä toista	yhde n toista
12	kah ta toista	kahde n toista
	jne.	jne.
20	kah ta kymmentä	kahde n kymmenen
21	kah ta kymmentäyhtä	kahde n kymmenenyhden
	jne.	jne.
30	kolme a kymmentä	kolme n kymmenen
40	neljä ä kymmentä	jne.
	jne.	
100	sata a	sada n
200	kah ta sataa	kahde n sadan
	jne.	jne.
1000	tuhat ta	tuhanne n
2000	kah ta tuhatta	kahde n tuhannen
1 000 000	miljoona a	miljoona n

Harjoitukset

A Vastaa negatiivisesti seuraaviin kysymyksiin

Malli: Asuitko viime vuonna Riihimäellä? *En asunut.*

1. Kävitkö toissapäivänä kirkossa? _____
2. Soittiko Arja viime sunnuntaina sinulle? _____
3. Lensittekö te Tukholmaan? _____
4. Puhuivatko siellä kaikki suomea? _____
5. Matkustivatko Jaana ja Juha Kreikkaan? _____
6. Näkikö Heikki meidät kahvilassa eilen? _____
7. Halusitteko Te ostaa ruusun? _____
8. Muistitko maksaa laskun? _____
9. Osasivatko kaikki vastata oikein? _____
10. Käytittekö sanakirjaa? _____
11. Arvasitko taas väärin? _____
12. Kuljitko jalan? _____
13. Ajoitko itse autoa? _____
14. Söittekö suklaata? _____
15. Ymmärsimmekö oikein? _____
16. Tarkoititko, mitä sanoit? _____
17. Odottiko Tarja kirjettä? _____
18. Pelkäsitkö lentämistä? _____
19. Häiritsinkö minä Teitä? _____
20. Myittekö auton? _____
21. Luitko jo tuon kirjan? _____
22. Löysittekö jo laukun? _____
23. Annoitteko Te Johnille suomen tunteja? _____
24. Tiesittekö, että nyt on Kalevalan päivä? _____

B Täydennä

1. _____ kuluttua
   3 päivää
2. _____ kuluttua
   4 viikkoa

3. _____ kuluttua
puoli tuntia

4. _____ kuluttua
8 tuntia

5. _____ kuluttua
20 minuuttia

6. _____ kuluttua
hetkinen

C Täydennä

1. *Malli:* kello yksi	a)	*ennen yhtä*
	b)	*yhden jälkeen*
2. kello kaksi	a)	
	b)	
3. kello kolme	a)	
	b)	
4. kello neljä	a)	
	b)	
5. kello viisi	a)	
	b)	
6. kello kuusi	a)	
	b)	
7. kello seitsemän	a)	
	b)	
8. kello kahdeksan	a)	
	b)	
9. kello yhdeksän	a)	
	b)	
10. kello kymmenen	a)	
	b)	
11. kello yksitoista	a)	
	b)	
12. kello kaksitoista	a)	
	b)	

21 Kahdeskymmenesyhdes kappale

Perfekti ja pluskvamperfekti

Perfekti:

(minä)	olen	-nut/-nyt	en ole	-nut/-nyt
(sinä)	olet		et ole	
hän	on	-nnut/-nnyt	ei ole	-nnut/-nnyt
(me)	olemme	-neet	emme ole	-neet
(te)	olette		ette ole	
he	ovat	-nneet	eivät ole	-nneet

Pluskvamperfekti:

(minä)	olin	-nut/-nyt	en ollut	-nut/-nyt
(sinä)	olit		et ollut	
hän	oli	-nnut/-nnyt	ei ollut	-nnut/-nnyt
(me)	olimme	-neet	emme olleet	-neet
(te)	olitte		ette olleet	
he	olivat	-nneet	eivät olleet	-nneet

Esim. Minä olen kirjoittanut. – Minä en ole kirjoittanut.
Me olemme kirjoittaneet. – Me emme ole kirjoittaneet.

Minä olin kirjoittanut. – Minä en ollut kirjoittanut.
Me olimme kirjoittaneet. – Me emme olleet kirjoittaneet.

1.

– Milloin sinä olet syntynyt?
– Syksyllä, lokakuussa.
– Minä vuonna?
– Vuonna 1974.
– Missä?
– Kööpenhaminassa, Tanskassa.
– Missä olet käynyt koulua?
– Kööpenhaminassa.
– Oletko asunut muualla kuin Tanskassa?
– En ole.
– Missä sinä olet oppinut noin hyvin suomea?

- Olen opiskellut yliopistossa kaksi vuotta suomea ja olen käynyt Suomessa monta kertaa.
- Milloin kävit Suomessa ensimmäisen kerran?
- Kymmenen vuotta sitten. Olimme silloin koko perhe kesälomalla Pohjois-Suomessa ja Lapissa. Olin silloin vasta kymmenen vuotta vanha. Isä ja äiti olivat käyneet Suomessa ennen sitä monta kertaa. Sen jälkeen olen käynyt Suomessa melkein joka kesä. – Mitä haluat vielä tietää?
- En muuta. Anteeksi, että olen ollut näin utelias.
- Ei se mitään.

2.

Puhelimessa:
- Merja Marjamäki.
- No hei, tässä on äiti.
- Hei äiti!
- Missä sinä olet ollut koko päivän? Sinullahan on vapaapäivä. Et ole ollut kotona.
- Olen ollut kotona melkein koko päivän. Miten niin?
- Olen yrittänyt soittaa sinulle monta kertaa, mutta kukaan ei ole vastannut.
- Olen ollut kyllä kotona. Olen tiskannut ja siivonnut ja pessyt pyykkiä. Ehkä en ole vain kuullut, kun puhelin on soinut. Ehkä olen ollut kylpyhuoneessa tai keittiössä. Olen ollut hyvin ahkera koko päivän.
- Jaa. Voi olla. – Kuule, joko olet kuullut, että Kati ja Mika ovat saaneet kaksoset, tytön ja pojan?
- Ihanko totta! En ole kuullut. Milloin se tapahtui?
- Eilen. Kaikki on mennyt oikein hyvin. Mika soitti minulle heti, kun se oli tapahtunut. Hän oli tietenkin hyvin iloinen, ja hän kertoi, että Mikko oli ollut onnellinen, kun oli saanut sekä veljen että sisaren.
- No sen voi arvata.
- Nyt sitten Petri ja Satu ovat saaneet kaksi serkkua lisää. He ovat puhuneet siitä niin paljon ja he ovat odottaneet jo kauan.
- Minä soitan heti Mikalle ja onnittelen.
- Tee se!
- Kiva kun soitit. Soitan vielä sinulle illalla, niin että voimme jutella vähän enemmän.
- Kiva. Hei!
- Hei hei! Sano terveisiä isälle. Ja kiitos soitosta.

Huomatkaa:

- Kuukaudet:

	Missä kuussa?
1. tammikuu	tammikuussa
2. helmikuu	helmikuussa
3. maaliskuu	jne.
4. huhtikuu	
5. toukokuu	
6. kesäkuu	
7. heinäkuu	
8. elokuu	
9. syyskuu	
10. lokakuu	
11. marraskuu	
12. joulukuu	

- *Viime – tämä – ensi:*

Milloin?		
viime vuonna (vuosi)	tänä vuonna	ensi vuonna
viime kesänä	tänä kesänä	ensi kesänä
viime sunnuntaina	tänä sunnuntaina	ensi sunnuntaina
viime kuussa	tässä kuussa	ensi kuussa
viime viikolla	tällä viikolla	ensi viikolla

- Tänä päivänä = tänään, tänä aamuna, tänä iltana, tänä yönä.

Harjoitukset

A Täydennä: Perfekti

Malli: En puhu usein ruotsia, mutta

olen puhunut ruotsia tänään.

1. Sirpa ei tee usein ruokaa, mutta

   hän _____ ruokaa tänään.

2. Kati soittaa minulle usein.

   Hän _____ minulle tänään kaksi kertaa.

3. Pena ajaa hyvin autoa.

   Hän _____ monta kertaa Rovaniemelle.

4. Seijan sisar matkustaa paljon.

   Nyt hän _____ taas Pariisiin.

5. Ilkan isä ei tavallisesti lue sanomalehteä, mutta

tänään hän _____ sanomalehden.

6. Sirkan serkku asuu Roomassa.

Hän _____ Roomassa jo kaksi vuotta.

7. Suomessa sataa usein syksyllä.

Myös tänä syksynä _____ paljon.

8. Vastaan joskus väärin opettajan kysymykseen.

Tänäänkin _____ väärin.

9. Isoäiti kirjoittaa tavallisesti pari kirjettä viikossa.

Tällä viikolla hän _____ jo yhden kirjeen.

10. Hän saa myös monta kirjettä.

Tällä viikolla hän _____ jo neljä kirjettä.

11. Veikon veli käy usein konsertissa.

Tällä viikolla hän _____ konsertissa kaksi kertaa.

B Täydennä: Negatiivinen perfekti

1. Puhun tavallisesti puhelimessa äidin kanssa joka päivä, mutta tänään _____

_____

2. Hän soittaa tavallisesti minulle joka päivä, mutta tänään _____

_____

3. Saan tavallisesti joka päivä kirjeen kotoa, mutta tänään _____

_____

4. Kirjoitan tavallisesti joka päivä kirjeen kotiin, mutta tänään _____

_____

5. Käyn tavallisesti joka viikko konsertissa, mutta tällä viikolla _____

_____

6. Suomessa sataa usein syksyllä paljon, mutta tänä syksynä _____

_____

7. Pekka osaa tavallisesti vastata oikein, mutta tänään hän _____

_____

C Täydennä: Pluskvamperfekti

1. Liisa oli elokuussa Roomassa. Sitä ennen hän _____

_____ Pariisissa.

käydä

2. Ennen kuin Liisa alkoi opiskella ranskaa, hän _____

_____ englantia.
opiskella

3. Pekka tiesi tämän asian, koska me _____

_____ sen hänelle.
kertoa

4. Pekka osasi vastata oikein, koska hän _____

_____ tästä asiasta.
lukea

5. Jussin täytyi ostaa uusi polkupyörä, koska hän _____

_____ vanhan.
myydä

6. Pekka oli myöhässä, koska hänen _____
täytyä
odottaa Liisaa.

7. He olivat kotona jo kello kuusi, koska he _____

_____ jo kello viisi.
lähteä

D Täydennä: Negatiivinen pluskvamperfekti

1. Jyrki oli yrittänyt oppia soittamaan kitaraa, mutta hän _____
oppia
_____.

2. Markku oli jo lähtenyt, mutta hän _____
palata
vielä kotiin.

3. Liisa oli sanonut, että hän soittaa Pekalle, mutta hän _____
soittaa
_____.

4. Pekka oli yrittänyt soittaa monta kertaa Liisalle, mutta Liisa _____
vastata
_____.

5. Pekkaa oli suututtanut, kun Liisa _____
haluta
lähteä ulos.

6. He olivat halunneet mennä ulos, mutta he _____.
voida

22 Kahdeskymmeneskahdes kappale

■ Translatiivi

Translatiivi on sijamuoto, joka ilmaisee muutosta (oikeastaan »transformatiivi»). Sen pääte on **-ksi**.
Translatiivi on tavallinen *muuttua* ja *tulla* -verbien yhteydessä.
Esim. *Ilma muuttui kylmäksi; Tulin sairaaksi.*

■ Järjestysluvut

1. ensimmäinen
2. toinen
3. kolma s
4. neljä s
5. viide s
6. kuude s
7. seitsemä s
8. kahdeksa s
9. yhdeksä s
10. kymmene s
11. yhde s / toista
12. kahde s / toista
13. kolma s / toista

jne.

20. kahde s / kymmene s
21. kahde s / kymmene s / yhde s
22. kahde s / kymmene s / kahde s
23. kahde s / kymmene s / kolma s

jne.

30. kolma s / kymmene s

jne.

100. sada s
101. sada s / yhde s
102. sada s kahde s
1000. tuhanne s
1 000 000. miljoona s

Partitiivi:

1. ensimmäis tä
2. tois ta
3. kolmat ta
4. neljät tä
5. viide t tä
6. kuudet ta
7. seitsemät tä
8. kahdeksat ta
9. yhdeksät tä
10. kymmenet tä
11. yhdet tä / toista
12. kahdet ta / toista

jne.

20. kahdet ta / kymmenet tä
21. kahdet ta / kymmenet tä / yhdet tä

jne.

30. kolmat ta / kymmenet tä

jne.

100. sadat ta
1000. tuhannet ta
1 000 000. miljoonat ta

Genetiivi:

1. ensimmäisen	11. yhdennen/toista
2. toisen	12. kahdennen/toista
3. kolmannen	20. kahdennen/kymmenennen
4. neljännen	21. kahdennen/kymmenennen/yhdennen jne.
5. viidennen	
6. kuudennen	30. kolmannen/kymmenennen jne.
7. seitsemännen	
8. kahdeksannen	100. sadanne/n
9. yhdeksännen	1000. tuhannenne/n
10. kymmenennen	1 000 000. miljoonanne/n

Järjestysluvut 3. – : **-s → -nn-**.

Illatiivissa ja essiivissä **-s → -nt-**:
kolmante**en** – kolmante**na**
neljänte**en** – neljänte**nä**
jne.

1.

Kun syksy tulee ja ilma muuttuu kylmäksi ja rumaksi, kaupunki muuttuu harmaaksi ja ikäväksi. Lokakuussa sataa usein, ja marraskuussa sataa jo luntakin. Syksy alkaa muuttua talveksi. Ihmiset alkavat odottaa joulua jo aikaisin. Vaikka ennen joulua onkin pimeää ja kylmää, niin se ei haittaa. Silloin on kuitenkin aina paljon tekemistä ja aika menee nopeasti. Joulun jälkeen tammikuussa ja helmikuussa päivät ovat vielä melko lyhyet, mutta silloin on kuitenkin lunta ja silloin voi olla enemmän ulkona, vaikka onkin kylmää. Eniten lunta sataa kai tammikuussa. Maaliskuussa päivät ovat jo pitkät ja aurinko paistaa. Talvi alkaa taas muuttua kevääksi.

2.

– Onko Liisa soittanut sinulle?
– Ei. En ole kuullut hänestä pitkään aikaan yhtään mitään.
– En minäkään. Tapasin hänet pari viikkoa sitten viimeksi, ja silloin hän oli hyvin huonolla tuulella ja surullinen. Hän oli juuri palannut lomalta Roomasta silloin.
– Mitä? Onko Liisa ollut Roomassa?
– On. Kaksi viikkoa. Mutta loma oli ollut epäonnistunut. Roomassa Liisa oli huomannut, että Jussi oli hyvin mustasukkainen. Liisa halusi tietenkin olla vapaa. Jussi oli tullut mustasukkaiseksi, kun Liisa oli kävellyt kadulla tai istunut kahvilassa ja italialaiset miehet olivat katsoneet häntä ja tulleet juttelemaan hänelle. Liisa oli tietenkin hymyillyt ystävällisesti heille, koska

hän ei ymmärtänyt italiaa. Kaksi ensimmäistä päivää oli mennyt hyvin, mutta kolmantena päivänä he olivat jo riidelleet.
- No sekin tarina on sitten nyt lopussa.
- Niin kai. Liisa on kyllästynyt Jussiin ja hän on päättänyt unohtaa hänet ja löytää uuden poikaystävän. Minä luulen, että minä soitan hänelle ja kysyn, mitä hänelle kuuluu. Hän etsii myös uutta työpaikkaa ja hänellä on ollut ilmoitus lehdessä. Olen utelias kuulemaan, kuinka monta vastausta hän on saanut.

3.

- Monesko päivä nyt on?
- Nyt on kahdeksastoista päivä lokakuuta.

4.

- Milloin sinä olet syntynyt?
- Helmikuun kahdeskymmenesyhdeksäs päivä vuonna 1974.
- Se ei voi olla mahdollista.
- Miten niin? Kai minä itse tiedän paremmin kuin sinä, milloin minä olen syntynyt.
- Niin mutta helmikuussa on vain kaksikymmentäkahdeksan päivää.
- Joskus siinä on kaksikymmentäyhdeksänkin. Joka neljäs vuosi.
- Mutta ei vuonna 1974.
- Sanoinko minä seitsemänkymmentäneljä? Tarkoitin seitsemääkymmentäkahta. Vuonna 1972 oli helmikuussa varmasti 29 päivää. Sanoin ehkä vahingossa väärin.
- Niin minä ajattelinkin. Minä olen syntynyt maaliskuun ensimmäisenä päivänä. Mutta eri vuonna.
- Niinkö! Minä vuonna?
- Vuonna 1974. Minä vuonna sinä tulit ylioppilaaksi?
- 1991. Samana vuonna kuin Petri.

5.

Hississä:
- Mihin kerrokseen Te menette?
- Kolmanteen. Minä asun kolmannessa kerroksessa.
- Minä menen viidenteen kerrokseen.
- Asutteko Tekin tässä talossa?
- En.
- Minä olen nähnyt Teidät usein täällä.
- Se on mahdollista. Käyn melko usein tässä talossa. Minulla on täällä eräs tuttava.
- Viidennessä kerroksessa... Liisa Suomalainenko?
- Niin.

- Ai Te menette Liisan luokse! Minä tunnen Liisan oikein hyvin. Tulin juuri äsken Liisan luota. Hänessä on ollut flunssa.
- Niin. Kuinka hän voi?
- Hän voi nyt erittäin hyvin. – Sanokaa terveisiä hänelle.
- Anteeksi, keneltä saan sanoa terveisiä?
- Rouva Mykkäseltä kolmannesta kerroksesta.
- Kiitos, sanon terveisiä.
- Näkemiin.
- Näkemiin.

Huomatkaa:

- *Luona:* Olen Pekan luona.
  Luota: Tulen Pekan luota.
  Luokse: Menen Pekan luokse.
- Eri ≠ sama; erilainen ≠ samanlainen.

Harjoitukset

A Täydennä: *Mistä – mihin?*

Hissi menee _____

1. kerros	2. kerros
2. kerros	3. kerros
3. kerros	4. kerros
4. kerros	5. kerros
5. kerros	6. kerros
6. kerros	7. kerros

B Täydennä: *Mistä – mihin?*

1. Tämä kurssi kestää _____
10. syyskuuta

_____
15. joulukuuta

2. Kesäloma on _____
7. kesäkuuta

_____
5. heinäkuuta

23 Kahdeskymmeneskolmas kappale

Essiivi

Aikailmauksissa *maanantai* **na**, *ensi kesä* **nä**, *viime talve* **na** jne. on sijamuoto, jonka nimi on essiivi. (Vrt. kpl 4.)

Essiivin pääte on -na/-nä, esim. keskiviikko **na**. Huom! Essiivin päätteen edellä on konsonantin vahva aste.

Essiivin käyttö:

- Liisa tuli iloise**na** kotiin. Vrt. Liisa tuli nopea**sti** kotiin.

  Myös: Liisa juo kahvin musta **na**.

- Essiivi ilmaisee tehtävän: missä funktiossa?

  a) Pekalla ei ole kukkamaljakkoa. Hän käyttää juomalasia kukkamaljakko **na**.
  b) Jussi on matematiikan opettaja, mutta hän ei työskentele opettaja **na**, vaan hän on oppaa **na** Roomassa.

- Essiivi ilmaisee aikaa:

  Nuore **na** (= silloin kun hän oli nuori) hän oli kaunis.
  Maanantai **na** olin kotona.

1.

Liisalla on naapurin rouva vieraana.
- Haluatko mieluummin kahvia vai teetä?
- Se on samantekevää. Mitä sinä itse haluat?
- Minustakin se on samantekevää. Sinä saat päättää.
- No siinä tapauksessa teetä. Tai en tiedä, ehkä sittenkin kahvia.
- No hyvä. Minä teen kahvia. Jaa, mutta minulla ei ole yhtään kahvia. Kahvipurkki on ihan tyhjä.
- Mutta tuolla hyllyllä on ihan täysi kahvipaketti.
- Ai niin onkin.

2.

- Saako olla kermaa?
- Kiitos, en käytä kermaa enkä sokeria. Juon kahvin mieluiten mustana.
- Entä kahvileipää?
- Kiitos, ei kahvileipääkään. Haluan pysyä laihana.
- Haluatko vielä kahvia? Saako olla lisää?
- Kiitos, riittää. Se oli oikein hyvää.
- Saako olla jotakin muuta?
- Ei kiitos. Mutta saako täällä polttaa? Häiritseekö sinua, jos minä poltan?
- Ei ollenkaan. Minä haen sinulle tuhkakupin.
- Minä olen aina tottunut polttamaan yhden savukkeen kahvin jälkeen, niin että en osaa olla polttamatta nytkään.
- Minäkin poltin ennen, mutta nyt olen lopettanut. Aloitin polttamisen viisitoistavuotiaana, mutta lopetin kaksi vuotta sitten.
- Minä en ole vielä onnistunut lopettamaan, mutta lopetan varmasti jonakin päivänä.
- Se kannattaa. Sen jälkeen kun lopetin polttamisen, olen ollut sairaana vain hyvin harvoin. Ja sitä paitsi tupakka on niin kallista.
- Oliko lopettaminen vaikeaa?
- Ei. Se vaatii vain hiukan päättäväisyyttä.
- Mutta eikö se ole vaikeaa alussa?
- Ei se ollut. Sain hyvän tilaisuuden lopettaa, kun sain oikein pahan flunssan. Minulla oli vähän kuumetta ja yskä ja nuha. Makasin sairaana erään tuttavan luona Tampereella. Olin tulossa Rovaniemeltä ja tulin sairaaksi matkalla. En uskaltanut pyytää häntä menemään kauppaan ja ostamaan minulle tupakkaa, koska hän itse ei polta. Ja niin minä sitten yritin unohtaa savukkeet kokonaan – ja se onnistui. Olen oikeastaan hyvin iloinen siitä sairaudesta. Viikon kuluttua matkustin terveenä takaisin Helsinkiin, mutta en sitten enää aloittanut polttamista.
- Minä kyllä luulen, että minun ei tarvitse tulla sairaaksi. Voin varmasti lopettaa muutenkin.
- Toivottavasti.

Huomatkaa:

- Sanatyyppi *sairaus*. Partitiivi *sairautta*, genetiivi *sairauden*. Samantyyppisiä ovat monet muut substantiivit, jotka tulevat adjektiivista: *päättäväinen – päättäväisyys, rikas – rikkaus, vaikea – vaikeus* jne.

- -maan: Olen *onnistunut* lopettamaan; Olen *tottunut* polttamaan; *Pyydä* häntä ostamaan sanomalehti.

Pronominikertaus

Persoonapronominit:

Nom.	Part.	Gen.
minä	minu a	minu n
sinä	sinu a	sinu n
hän	hän tä	häne n
me	mei tä	mei dän
te	tei tä	tei dän
he	hei tä	hei dän

Kaikki muut sijat tulevat genetiivin vartalosta. Huom. kuitenkin akkusatiivi *minu t*, *sinu t*, *häne t*, *meidä t*, *teidä t*, *heidä t*.

Demonstratiivipronominit *tämä*, *tuo*, *se*:

Nom.	Part.	Gen.
tämä	tä tä	tämä n

Muut sijamuodot tulevat vartalosta *tä-*: *tä ssä*, *tä stä* jne.

tuo	tuo ta	tuo n

Kaikki muodot ovat säännöllisiä.

se	si tä	se n

Muut sijamuodot tulevat vartalosta *si-*: *si llä*, *si ltä* jne. Huom. kuitenkin iness. *siinä*, elat. *siitä* ja illat. *siihen*.

Monikossa demonstratiivipronomit ovat *nämä*, *nuo*, *ne*.

Relatiivipronomini *joka*:

Nom.	Part.	Gen.
joka	jo ta	jo n ka

Kaikki muut sijat tulevat vartalosta *jo-*: *jo ssa*, *jo sta* jne.

Monikon nominatiivi *jo t ka*.

Interrogatiivipronominit *mikä?, kuka?*:

Nom.	Part.	Gen.
mikä	mi tä	mi n kä

Kaikki muut sijat tulevat vartalosta *mi-*: *mi ssä*, *mi stä* jne.
Monikon nominatiivi *mi t kä*.

kuka	ke tä	kene n

Kaikki muut sijat tulevat vartalosta *kene-*. *kene ssä*, *kene stä* jne.
Huom. yksikön akkusatiivi *kene t*.
Monikon nominatiivi *ke t kä*.

Indefiniittipronominit *joku, jokin*:

Nom.	Part.	Gen.
jo/ku	jo ta ku ta	jo n ku n

Kaikki muut sijat samalla tavalla: päätteet tulevat kaksi kertaa.
Esim. jo ssa ku ssa, jo sta ku sta jne.
Joku-pronominia käytetään tavallisesti vain ihmisestä.

jo/kin	jo ta kin	jo n ki n

Kaikki muut sijat samalla tavalla: *jo ssa kin*, *jo sta kin* jne.
Jokin-pronominia käytetään tavallisesti muista kuin ihmisistä.
Puhekielessä *jokin* ja *joku* -pronominien rajat eivät kuitenkaan ole aivan selvät.

Harjoitukset

A Täydennä

1. Olen sairas. Makaan kotona _____.
2. Olen laiska. Makaan _____ sohvalla.
3. Olen väsynyt. Tulin _____ kotiin.
4. Olen rauhallinen. Istun _____ bussissa.

5. Olen vihainen. Soitin _____ Pekalle.
6. Olen surullinen. Istun _____ yksin kotona.
7. Olen utelias. Luen _____ Liisan kirjettä.
8. Olen mustasukkainen. Odotan _____ Liisaa.
9. Olen tyytyväinen. Hymyilen _____.
10. Olen tyhmän näköinen. Istun _____ luokassa.

B Täydennä: Relatiivipronomini *joka*

1. Kirja, _____ juuri luen, on ruotsinkielinen.
2. Se kirja, _____ ostin eilen, oli kallis.
3. Myyjä, _____ ostin sen, oli oikein ystävällinen.
4. Kirja, _____ pidän eniten, on Mika Waltarin »Sinuhe, egyptiläinen».
5. Kirjakauppa, _____ menin ensin eilen, ei ollut hyvä.
6. Keskustassa on eräs suuri kirjakauppa, _____ on paljon vieraskielistä kirjallisuutta.
7. Luitko jo kaikki ne kirjat, _____ lainasit viime viikolla?
8. Luuletko, että se poika, _____ sinä lainasit sanakirjan, tuo sen sinulle takaisin?

C Täydennä: Kysymyspronomi *mikä*

1. _____ kuuluu?
2. _____ kadulla sinä asut?
3. _____ tämä bussi menee?
4. _____ pankkiin sinä menet?
5. _____ tulet?
6. _____ kirjasta te pidätte?

24 Kahdeskymmenesneljäs kappale

Monikko

Monikon nominatiivissa on **-t**. Muuten monikon tunnus on **-i-**. Päätteet ovat tavallisesti samat kuin yksikössä. Konsonanttivaihtelu samalla tavalla kuin yksikössä. (Monikon genetiivi on kuitenkin hiukan poikkeuksellinen; kappale 27.)

Monikon **i**:n edellä vartalon vokaali usein katoaa tai muuttuu toiseksi vokaaliksi. Muutokset ovat melkein samat kuin imperfektin **i**:n edellä (vrt. s. 118).

- Vokaalit **o**, **ö**, **u** ja **y** säilyvät aina. Esim. *iso/ssa talo/ssa – iso i ssa talo i ssa.*

- Muut vokaalit tavallisesti häviävät. Pitkästä vokaalista tulee lyhyt. Esim. *suure/ssa metsä/ssä – suur i ssa mets i ssä, oma/ssa huonee/ssa – om i ssa huone i ssa.*

- Vartalon **a** muuttuu **o**:ksi, kun sana on kaksitavuinen ja sen ensimmäinen vokaali on **a**, **i** tai **e** (siis ei labiaalivokaali **o**, **u**). Esim. *vanha/lla kissa/lla – vanho i lla kisso i lla.* (Mutta esim. *koira/lla – koir i lla.*)

- Pitkissä sanoissa **a** muuttuu **o**:ksi ja **ä** **ö**:ksi joskus, ei aina. Huomatkaa seuraavat sanatyypit: *ravintola/ssa – ravintolo i ssa* (-la/-lä), *kapaka/ssa – kapako i ssa* (-kka/-kkä), *tarjoilija/lla – tarjoilijo i lla* (-ija/-ijä), *asia/sta – asio i sta* (-ia/-iä).

- Vartalon **i** muuttuu **e**:ksi: *panki/ssa – panke i ssa.*

- Huomatkaa sanat, joissa on **uo**, **yö** tai **ie**: *suo/lla – so i lla, työ/ssä – tö i ssä, tie/llä – te i llä.*

- Huomatkaa sanatyyppi *uusi uut/ta uude/n*. Monikossa on **s**: *uusi-*, esim. *kädessä – käsissä.*

Monilla vanhoilla ihmisillä on tapana puhua samoista vanhoista asioista monta kertaa huomaamatta tai muistamatta, että toiset ovat kuulleet samat jutut jo monta kertaa. Minulla on vanha Yrjö-setä – hän on isoisän veli – joka on tyypillinen tällainen vanha jutunkertoja. Hän on entinen merimies. Hän on ollut nuorena monta vuotta merillä ja käynyt monissa maissa. Ja tietenkin hänellä on monta juttua vanhoista hyvistä ajoista. Valitettavasti vain me olemme kuulleet samat jutut jo niin monta kertaa, että me osaamme ne jo melkein ulkoa.

Silloin kun Yrjö-setä oli nuori, monilla ei ollut mahdollisuutta matkustaa ja käydä ulkomailla. Ulkomailla ja varsinkin kaukaisissa maissa matkustaminen oli hyvin jännittävää. Merimiehillä oli mahdollisuus matkustaa ja käydä monissa paikoissa. Voi hyvin kuvitella, kuinka kiinnostuneina ihmiset ovat kuunnelleet Yrjö-setää, kun hän on kertonut vieraista ja eksoottisista maista. Silloin monet eivät olleet käyneet esimerkiksi Kanarian saarilla eivätkä ihmiset yleensä tienneet paljon vieraista maista ja maanosista. He olivat varmasti kiinnostuneita sedän jutuista aivan toisella tavalla kuin me.

Minäkin muistan, kuinka jännittävää oli lapsena kuunnella, kun setä kertoi suurista Afrikan eläimistä, leijonista, elefanteista, kirahveista ja seeproista. Tietysti hän liioitteli jonkin verran, niin kuin kaikilla hyvillä kertojilla on tapana. Mutta kertoa hän osasi!

Yrjö-setä oli ollut viisi vuotta Yhdysvalloissakin. Siellä hän meni naimisiin Tyyne-tädin kanssa. He olivat olleet töissä monissa paikoissa, sekä maaseudulla että kaupungeissa. Heillä on ollut hyvin mielenkiintoinen elämä.

Huomatkaa:

Olla naimisissa: Yrjö on naimisissa Tyynen kanssa.
Mennä naimisiin: Yrjö meni naimisiin Tyynen kanssa.

Harjoitukset

A Pane monikkoon

1. Isossa talossa _____
2. Kesyllä karhulla _____
3. Omassa kuvassa _____
4. Vanhassa laivassa _____
5. Pitkällä pöydällä _____

6. Pienessä saaressa _____
7. Siistissä baarissa _____
8. Mukavassa satamassa _____
9. Ikävässä elämässä _____
10. Pimeässä kahvilassa _____
11. Uudessa koneessa _____
12. Vieraassa maassa _____

B Pane monikkoon

1. Minä pidän helposta harjoituksesta. _____
_____
2. Minä en pidä vaikeasta kotitehtävästä. _____
_____
3. Minä pidän kylmästä talvesta. _____
_____
4. Minä en pidä lyhyestä kesästä. _____
_____
5. Minä pidän erikoisesta kielestä. _____
_____
6. Minä en pidä kallista kirjoituskoneesta. _____
_____
7. Minä pidän vieraasta maasta. _____
_____
8. Minä en pidä hitaasta junasta. _____
_____
9. Minä pidän kivasta tytöstä. _____
_____
10. Minä en pidä isosta koulusta. _____
_____
11. Minä pidän halvasta kirjasta. _____
_____
12. Minä en pidä tyhmästä vitsistä. _____
_____
13. Minä pidän monesta hauskasta asiasta. _____
_____

14. Minä en pidä ikävästä työstä. _____

_____

C Pane monikkoon

Malli: Lintu istuu puussa. *Linnut istuvat puissa.*

1. Minä asun korkeassa talossa. _____

_____

2. Kukka on pöydällä. _____
3. Lapsi juoksee puistossa. _____

_____

4. Karhu asuu suuressa metsässä. _____

_____

5. Pekan tuttavalla on iso auto. _____

_____

6. Minä opiskelen yliopistossa. _____

_____

7. Auto kulkee maantiellä. _____

_____

8. Jukan ystävä käy ravintolassa. _____

_____

9. Tuo nainen puhuu lomamatkasta. _____

_____

10. Katson ulos ikkunasta. _____

_____

11. Professori puhuu tärkeästä uudesta asiasta. _____

_____

12. Panen kirjan hyllylle. _____

_____

13. Pidätkö omenasta? _____
14. Kirjoita kortti Ilkan ystävälle! _____

_____

15. Kerro tuo tarina hölmölle turistille! _____

_____

16. Matkaopas ei pidä vaikeasta kysymyksestä. _____

_____

25 Kahdeskymmenesviides kappale

Monikon illatiivi

Yksikön ja monikon sijapäätteet ovat samat (vrt. kpl. 24). Näin on myös illatiivissa (katso s. 93), paitsi että jos yksikössä on **-seen**, niin monikossa on **-siin**. Esim. *vieraa **seen** perhee **seen** – vierai **siin** perhei **siin***.

Huomatkaa, että monikossa on usein diftongi **ei, oi, öi, ui, yi**. Tällaisen diftongin jälkeen pääte on **-hin**. Esim. *pankki **in** – pankkei **hin**, talo **on** – taloi **hin**, hölmö **ön** – hölmöi **hin**, laukku **un** – laukkui **hin**, kylpy **yn** – kylpyi **hin***.

Huomatkaa myös, että illatiivissa on konsonantin vahva-aste monikossakin.

1.

Kun Liisa oli seuramatkalla Roomassa, hän tutustui moniin mielenkiintoisiin ja hauskoihin ihmisiin. Ennen kaikkea hän tutustui muihin suomalaisiin. Vaikka Liisa olikin paljon Jussin kanssa, hän ehti olla myös paljon yksin, ja silloin hän tutustui toisiin turisteihin. Hän tutustui nimenomaan toisiin suomalaisiin. Hän tutustui muun muassa muutamiin oikein miellyttäviin jyväskyläläisiin ja kuopiolaisiin liikemiehiin. He halusivat viedä Liisan ulos illalla, mutta Liisa ei tietenkään voinut lähteä, koska hänen täytyi olla Jussin kanssa.

Liisa tutustui myös muutamiin saksalaisiin turisteihin ja kivoihin, italialaisiin poikiin, jotka tarjosivat hänelle jäätelöä. Hän sai Italiassa jäätelöä ilmaiseksi niin paljon kuin halusi. Valitettavasti Liisa ei osannut puhua italiaa. Hän hymyili kauniisti, kun he sanoivat hänelle »molto bella» tai jotakin sellaista. Liisa ei ollut ihan varma, mitä se merkitsi, mutta hän arvasi, että se merkitsi jotakin kaunista.

Niin kuin tiedätte, Jussi tuli mustasukkaiseksi ja Liisan loma meni pilalle.

2.

– Suljenko ikkunan? Onko sinulla kylmä?
– Sulje vain. Tai anna olla auki. Se on samantekevää.

- Kadulta tulee niin paljon melua ja pölyä, että panen sen mieluummin kiinni, jos sinulla ei ole mitään sitä vastaan.
- Ei suinkaan. Pane vain kiinni. Minä avasin sen vähän aikaa sitten, kun täällä oli niin paljon tupakansavua. Tupakansavu tarttuu niin helposti vaatteisiin ja verhoihin.

3.

- Voitko avata television. Sieltä tulee kohta vanha suomalainen elokuva.
- Mikä elokuva?
- Tulitikkuja lainaamassa.
- Niinkö? Milloin se alkaa?
- Puoli kahdeksalta. Viiden minuutin kuluttua.
- Ja milloin se päättyy?
- Ehkä yhdeksältä. En tiedä ihan varmasti. Luulen että se kestää noin puolitoista tuntia.
- Minä olen kyllästynyt vanhoihin suomalaisiin elokuviin. Niitä tulee televisiosta aivan liian paljon. Mutta tämän minä oikeastaan haluan katsoa uudelleen. Olen nähnyt sen ainakin kolme kertaa, mutta pidän siitä edelleenkin.

4.

- Mitä sinä olet ajatellut tehdä tänä iltana?
- Ajattelin mennä elokuviin.
- Yksinkö?
- Niin.
- Mitä sinä olet ajatellut mennä katsomaan?
- En oikein tiedä. En osaa päättää. Ehkä Chaplinin Diktaattoria.
- Meneekö se nyt täällä? Missä se menee?
- Astorissa. Lähde mukaan!
- Olen nähnyt sen jo ainakin kolme kertaa, mutta kyllä minä oikeastaan voin lähteä katsomaan sen vielä kerran. Minulla ei ole mitään tekemistä. Milloin se alkaa?
- Viisitoista yli yhdeksän.
- No kiva. Tapaammeko Astorin edessä tasan yhdeksältä?
- Selvä! Tasan yhdeksältä.

Huomatkaa:

- *Pilalla*: Loma on pilalla.
  Pilalle: Loma meni pilalle.

- *Vastaan*: Onko teillä mitään sitä vastaan, että...
  Minulla ei ole mitään sitä vastaan, että...

- *Edessä*: Me olemme elokuvateatterin edessä.
  Edestä: Bussi lähtee elokuvateatterin edestä.
  Eteen: Mari tulee elokuvateatterin eteen kello yhdeksän.

- Filmi alkaa *kahdeksalta* = Filmi alkaa *kello kahdeksan*.

Harjoitukset

A Pane monikkoon

1. Isoon taloon _____
2. Kesyyn karhuun _____
3. Omaan kuvaan _____
4. Vanhaan laivaan _____
5. Pitkään pöytään _____
6. Pieneen saareen _____
7. Siistiin baariin _____
8. Mukavaan satamaan _____
9. Ikävään elämään _____
10. Pimeään kahvilaan _____
11. Uuteen koneeseen _____
12. Vieraaseen maahan _____

B Pane monikkoon

1. Tutustuin kivaan opiskelijaan. _____

_____

2. Tutustuin iloiseen suomalaiseen rouvaan. _____

_____

3. Tutustuin vanhaan viisaaseen mieheen. _____

_____

4. Tutustuin mukavaan pieneen tyttöön. _____

_____

5. Tutustuin hyvään matkaoppaaseen. _____

_____

6. Tutustuin ikävään juristiin. _____

_____

7. Tutustuin uuteen ihmiseen. _____

_____

26 Kahdeskymmeneskuudes kappale

Monikon partitiivi

Myös partitiivin päätteet ovat yksikössä ja monikossa samat.

a) Jos yksikössä on -a/-ä, on monikossakin tavallisesti -a/-ä:
kuva/a – kuv i a, kynä/ä – kyn i ä.
Monikon **i** muuttuu **j**:ksi kahden vokaalin välissä:
talo/a – talo ja, pankki/a – pankke ja, sana/a – sano ja.

b) Jos yksikössä on -ta/-tä, on monikossakin tavallisesti -ta/-tä.
Esim. *maa/ta – ma i ta, työ/tä – tö i tä, vapaa/ta – vapa i ta.*

Monikon partitiivissa on vahva aste.

Muista seuraavat sanatyypit:

1. pieni	pien/tä	(piene/n)	pien i ä
sisar	sisar/ta	(sisare/n)	sisar i a
nainen	nais/ta	(naise/n)	nais i a
vastaus	vastaus/ta	(vastaukse/n)	vastauks i a
vaikeus	vaikeut/ta	(vaikeude/n)	vaikeuks i a
2. perhe	perhe/ttä	(perhee/n)	perhe i tä
viisas	viisas/ta	(viisaa/n)	viisa i ta
lyhyt	lyhyt/tä	(lyhye/n)	lyhy i tä
3. Sanat, joissa on **-ea/-eä**:			
vaikea	vaikea/a (tai vaikea/ta)		vaike i ta
hirveä	hirveä/ä (tai hirveä/tä)		hirve i tä

Pitkissä sanoissa (sanoissa, joissa on enemmän kuin kaksi tavua) on melko paljon vaihteluita.
Esim. *kirjasto -a -n kirjastoj/a, numero -a -n numeroi/ta, satama -a -n satami/a, omena -a -n omenoi/ta ≈ omeni/a.*
On paras opetella monikon partitiivi ulkoa.

Tässä kirjassa on sanastossa lopussa myös monikon partitiivi. Siitä voi aina nähdä myös vokaalivaihtelut, jotka tapahtuvat **i**:n edellä.

Monikon partitiivin käytöstä:

- Monikon partitiivi on tavallinen sellaisissa lauseissa, joissa on verbi *olla* + adjektiivi tai substantiivi (predikatiivilauseissa).
  Esim.

Minä olen suomalainen.	–	Me olemme suomalaisia.
Hän on nuori.	–	He ovat nuoria.
Sitruuna on keltainen.	–	Sitruunat ovat keltaisia.

  Tällaisissa lauseissa voi kuitenkin joskus olla myös nominatiivi: Silmälasit ovat uudet; Silmät ovat siniset.

  Huomatkaa myös kysymys:

Millainen tämä kirja on?	–	*Millaisia* nämä kirjat ovat?

- Monikon partitiivi on tavallinen myös lausetyypissä *Pöydällä on kirja*. Verratkaa seuraavia lauseita:

Kirja on pöydällä.	–	Pöydällä on kirja.
Kirjat ovat pöydällä.	–	Pöydällä *on kirjoja*.

- Paljon-sanan kanssa on yleensä monikon partitiivi: *paljon kiitoksia, paljon ihmisiä*. Yksikkö on vain silloin, kun kyseessä on ainesana: *paljon sokeria, paljon rahaa, paljon aikaa*. Muista, että *monta*-sanan kanssa on aina yksikön partitiivi: *monta autoa, monta maata*. *Monta* ei voi olla koskaan yhdessä ainesanan kanssa.

1.

Liisalla on paljon hyviä harrastuksia. Hän harrastaa muun muassa kirjallisuutta. Hän lukee sekä kevyttä että klassista kirjallisuutta. Hän on lapsuudesta asti lukenut kaikkea mahdollista. Liisan kirjahyllyssä on paljon mielenkiintoisia kirjoja. Hän harrastaa erikoisesti salapoliisiromaaneja. Kun hän istuu kotona yksin illalla, hän usein istuu sohvalla, kuuntelee levyjä, syö suklaata ja lukee salapoliisiromaaneja.

Te muistatte, että Liisan entinen poikaystävä Pekka kirjoitti runoja. Liisa ei välitä runoista. Hänestä runot ovat ikäviä. On vain muutamia runoja, joista hän pitää. Ne ovat vanhanaikaisia ja romanttisia. (Liisa on itsekin vähän vanhanaikainen ja romanttinen.)

Liisa harrastaa myös ristisanatehtäviä. Hän ostaa viikkolehtiä usein vain siksi, että lehdissä on isoja ristisanatehtäviä.

2.

- Haluatko sinä tulla mukaan huomenna, kun me lähdemme Lahteen?
- Totta kai, jos vain bussiin mahtuu vielä.
- Kyllä siihen varmasti mahtuu. Markku sanoi iltapäivällä, että siinä oli vielä muutamia vapaita paikkoja. Voithan sinä varmuuden vuoksi vielä soittaa hänelle ja kysyä, onko siinä tilaa.
- Mitä kello on?
- Vähän yli kuusi. Hän on varmaankin ehtinyt jo lähteä, mutta soita kotiin vähän myöhemmin.
- Mihin aikaan te lähdette?
- Me lähdemme seitsemältä. Koeta tulla tasan seitsemäksi, koska bussi lähtee tasan seitsemältä.
- Mitä varten te lähdette niin aikaisin? Kuka viitsii nousta niin aikaisin? Minä en ainakaan jaksa nousta kuudelta sunnuntaiaamuna.
- Kyllä kaikki toiset viitsivät.
- Minä olen tottunut nukkumaan sunnuntaiaamuna myöhään.
- No ei sinun ole pakko tulla mukaan, ellet halua. Saat sinä jäädä kotiin, jos haluat.

Huomatkaa:

- Tulen sinne *seitsemäksi* = niin että olen siellä kello seitsemän. Bussi lähtee *seitsemältä* = kello seitsemän.
- *Mahtua*: Bussiin mahtuu 37 henkeä = Bussissa on tilaa 37 hengelle.
- *Välittää*: Pidän runoista ≠ En välitä runoista. (*Välittää*-sana on yleensä vain negatiivisissa lauseissa.)
- *Ellen, ellet, ellei* jne. = jos en, jos et, jos ei jne.
- *Jäädä*: Minä jään *kotiin*. Kirja jäi *pöydälle*.
- *Asti*: Olen odottanut Jussia aamusta asti. Odotin Jussia iltaan asti.

Harjoitukset

A Pane monikkoon

1. Isoa taloa _____
2. Kesyä karhua _____
3. Omaa kuvaa _____
4. Vanhaa laivaa _____
5. Pitkää pöytää _____

6. Pientä saarta _____
7. Siistiä baaria _____
8. Mukavaa satamaa _____
9. Ikävää elämää _____
10. Pimeää kahvilaa _____
11. Uutta konetta _____
12. Vierasta maata _____

B Pane monikkoon

1. Tuo mies on norjalainen. _____
_____
2. Tämä kysymys on hyvin vaikea. _____
_____
3. Tämä huone on liian pieni. _____
_____
4. Talvi on liian pitkä ja kesä liian lyhyt. _____
_____
5. Tuo ruusu on kaunis. _____
_____
6. Tuo kirja on halpa. _____
_____
7. Tuo lehti on uusi. _____
_____
8. Tuo kirja on hyvä. _____
_____
9. Tämä harjoitus on helppo. _____

C Pane monikkoon

1. Laukussa on kirja. _____
_____
2. Satamassa on laiva. _____
_____
3. Puistossa on lapsi. _____
_____

4. Kukkakaupassa on kukka. _____

_____

5. Bussissa on ulkomaalainen turisti. _____

_____

6. Asemalla on juna. _____

_____

7. Lehdessä on huono vitsi. _____

_____

8. Kahvilassa on vanha rouva. _____

_____

9. Kadulla on polkupyörä. _____

_____

10. Lentokentällä on lentokone. _____

_____

11. Metsässä on iso puu. _____

_____

12. Kirjastossa on opiskelija. _____

_____

13. Laatikossa on tulitikku. _____

_____

14. Pöydällä on puhelin. _____

_____

D Täydennä (monikko)

1. Ostan _____
appelsiini

_____ ovat _____
Appelsiini makea

2. Ostan _____
kirja

_____ ovat _____
Kirja kallis

3. Opiskelen _____
vieras kieli

_____ ovat _____
Vieras kieli mielenkiintoinen

4. Opin _____
uusi asia

_____ ovat _____
Uusi asia jännittävä

5. Kirjoitan _____
pitkä kirje

_____ ovat _____
Pitkä kirje hauska

6. Katson _____
vanha valokuva

_____ ovat _____
Moni vanha valokuva ruskea

7. Rakastan _____
elokuun yö

_____ ovat _____
Elokuun yö lämmin

E Käytä sanaa *paljon*

Malli: Kadulla on monta autoa. *Kadulla on paljon autoja.*

1. Tässä luokassa on monta aasialaista opiskelijaa. _____

_____

2. Tuolla on monta vanhaa miestä. _____

_____

3. Tässä huoneessa on monta kaunista tyttöä. _____

_____

4. Tässä kirjassa on monta vaikeaa harjoitusta. _____

_____

5. Tässä talossa on monta suurta huonetta. _____

_____

27 Kahdeskymmenesseitsemäs kappale

Monikon genetiivi

Monikon genetiivin pääte on **-en** tai **-den**.
Jos partitiivissa on **-ia/-iä** (**-ja/-jä**), niin genetiivissä on **-ien** (**-jen**).
Jos partitiivissa on **-ita/-itä**, niin genetiivissä on **-iden**.
Esim. *rouva – rouv i a – rouv i en, herra – herro j a – herro j en, maa – ma i ta – ma i den, opas – oppa i ta – oppa i den.*
Monikon genetiivissä on konsonantin vahva aste.

Huomatkaa:

- **-den** -päätteen asemesta voi olla myös **-tten**: *mai tten, oppai tten*.
- Jos sana päättyy konsonanttiin, voi monikon genetiivin pääte olla **-ten**. Se tulee suoraan yksikön vartaloon. Esim. *mies ten sisar ten*. Tämä pääte on tavallinen sanoissa, jotka päättyvät **-nen**. Esim. *nainen – nais ten (~nais i en), suomalainen – suomalais ten (~ suomalais i en).*
  Tavallisia ovat myös *las ten (~ laps i en), nuor ten (~ nuor i en), pien ten (~ pien i en), suur ten (~suur i en).*
- Sanatyyppi *pankki -a panki/n pankkej/a*. Monikon genetiivi on *pankki/en: apteekki – apteekkien, lasi – lasien, neiti – neitien, posti – postien* jne.

1.

Liisa asuu kerrostalossa aivan lähellä keskustaa. Hän asuu viidennessä kerroksessa. Hänellä on oikein mukavat naapurit. Yläpuolella asuu hyvin mukava vanha herra, joka on entinen merikapteeni. Hän on nyt eläkkeellä. Alapuolella asuvat Virtaset, jotka ovat Liisan hyviä ystäviä, ja vieressä asuvat Jokelat, jotka ovat muuttaneet taloon vasta vähän aikaa sitten. Ennen Jokeloita siinä asui opiskelijoita.

Liisa käy usein Virtasten luona. He ovat asuneet samassa talossa jo useita vuosia, ja tietenkin he ovat ehtineet tulla hyviksi tutuiksi. Virtasilla on kaksi lasta ja kaksi koiraa. Kun Virtaset haluavat mennä illalla johonkin, Liisa on lasten kanssa kotona. Joskus hän käy myös kävelemässä Virtasten suurten koirien kanssa, kun muilla ei ole aikaa.

Liisa tunsi Virtaset jo silloin, kun hän muutti tähän asuntoon. He olivat Liisan tuttavien tuttavia. Kalervo Virtanen eli Kalle on bussinkuljettaja, mutta nyt hän on töissä eräässä rautakaupassa. Ennen kuin Liisa tutustui Kalleen, hän ei pitänyt rautakauppojen myyjistä. Hänestä he olivat aina vähän epäkohteliaita hänelle ja hän oli aina epävarma rautakaupassa, koska hän ei tiennyt niiden tavaroiden nimiä, joita hän halusi ostaa. Mutta nyt hän on toista mieltä. Kalle on oikein mukava. Liisalla on myös aina hauskaa Kallen ystävien kanssa, jotka ovat melkein kaikki myös bussinkuljettajia tai myyjiä.

Kallen vaimo Ritva on hiljainen ja rauhallinen. Liisa taas on hyvin puhelias, mutta se ei tee mitään, koska Ritvasta on hauska kuunnella, kun Liisa kertoo omista asioistaan. Ritva on kampaaja, ja hänellä on oma kampaamo.

2.

- Muistatko, milloin säätiedotus tulee. Tuleeko se ennen uutisia vai uutisten jälkeen?
- Uutisten jälkeen. Mutta valitettavasti me emme nyt voi kuunnella uutisia emmekä säätiedotusta. Radio on rikki.
- Mikä vika siinä on?
- Se meni rikki eilen. En ole ehtinyt viedä sitä radioliikkeeseen, mutta vien sen huomenna. Ehkä siinä on vain jokin ihan pieni vika, joka on helppo korjata.
- Toimiiko levysoitin?
- Ei.
- Onko töpseli varmasti seinässä?
- En ole katsonut.
- Katsopas! Ehkä radiossa ei ole mitään vikaa. Pane töpseli seinään!
- Ei se auta. Kyllä tämä on epäkunnossa. Se oli kunnossa vielä eilen päivällä. En ymmärrä, kuinka se yhtäkkiä meni epäkuntoon.

Huomatkaa:

- *Mieli*: Olen samaa mieltä kuin sinä. – Olen toista mieltä kuin sinä. – Olen eri mieltä.
- *Rikki*: Radio on rikki. – Radio meni rikki.
  Epäkunnossa: Radio on epäkunnossa. – Radio meni epäkuntoon.
- *Töpseli* on puhekieltä. Oikeastaan *pistoke*.

Huomatkaa:

- *-pa (s)/-pä (s)* tekee imperatiivin tuttavalliseksi. -s on puhekielessä yleinen esimerkiksi kysymyspronomien *mikä* ja *kuka* kanssa: *Mikäs tämä on? Kukas sinä olet? Mitäs kuuluu?* Myös kysymys-partikkelin *-ko* kanssa on usein vielä *-s: Muistatkos, kun...*

Harjoitukset

A Pane monikkoon

1. Ison kirkon _____
2. Kesyn karhun _____
3. Oman kuvan _____
4. Vanhan laivan _____
5. Pitkän pöydän _____
6. Pienen saaren _____
7. Siistin baarin _____
8. Mukavan sataman _____
9. Ikävän elämän _____
10. Pimeän kahvilan _____
11. Uuden koneen _____
12. Vieraan maan _____

B Täydennä

1. Keskustelen _____ kanssa.
   vanhat rouvat
2. Keskustelen _____ kanssa.
   mukavat naapurit

3. Keskustelen _____ kanssa.
pienet pojat

4. Keskustelen _____ kanssa.
ahkerat opiskelijat

5. Keskustelen _____ kanssa.
viisaat opettajat

6. Keskustelen _____ kanssa.
ystävälliset myyjät

7. Keskustelen _____ kanssa.
uudet tuttavat

8. Keskustelen _____ kanssa.
lyhyet miehet

9. Keskustelen _____ kanssa.
tärkeät herrat

10. Keskustelen _____ kanssa.
hauskat tytöt

XYZ Kertausta

A. Konsonanttivaihtelu

kk – k	nukkua	nukun	kukka	kukan
pp – p	oppia	opin	kuppi	kupin
tt – t	ottaa	otan	kortti	kortin
k – -	lukea	luen	mäki	mäen
p – v	kylpeä	kylven	leipä	leivän
t – d	pitää	pidän	pöytä	pöydän

Huomatkaa:

1. Erikoistapaukset:

nk – ng	kaupunki	kaupungin
mp – mm	kampa	kamman
nt – nn	antaa	annan
lt – ll	ilta	illan
rt – rr	kerta	kerran
uku – uvu	luku	luvun
yky – yvy	kyky	kyvyn
lke – lje	kulkea	kuljen
rke – rje	särkeä	särjen
hke – hje	puhkeaa	puhjeta

2. Tapaukset, joissa ei ole vaihtelua:

a) Seuraavissa konsonanttiyhtymissä ei ole vaihtelua:

sk	laiska	laiskan
st	istua	istun
sp	piispa	piispan
tk	matka	matkan
hk	tuhka	tuhkan

Konsonanttiyhtymä **hk** voi kuitenkin joissakin sanoissa olla vaihtelussa. Esim. *vihko – vihon* tai *vihkon*.

b) Vaihtelu **kk – k, pp – p, tt – t** on aina myös nimissä: Annikki – Annikin, Vappu – Vapun, Antti – Antin. Etunimissä ei kuitenkaan yleensä ole vaihteluita **k – -, p – v, t – d**: Mika – Mikan, Ilpo – Ilpon, Kati – Katin. Joissakin nimissä voi kuitenkin olla tämäkin vaihtelu: Ahti – Ahdin ~ Ahtin, Satu – Sadun ~ Satun.

c) Joissakin uusissa lainasanoissa ei ole vaihtelua **k – -, p – v, t – d**; auto – auton, mopo (=mopedi) – mopon, muki – mukin.

Missä muodoissa konsonantti muuttuu tai häviää:

1. Verbeissä

a) Preesensin ja imperfektin 1. ja 2. persoonan muodoissa. Esim. *luke/a* – (minä) *luen*, (sinä) *luet*, (me) *luemme*, (te, Te) *luette* (mutta: *hän lukee, he lukevat*).
b) Kielteisessä preesensissä. Esim. *lukea* – (minä) *en lue*, (sinä) *et lue, hän ei lue* jne.
c) Yksikön imperatiivissa: *lukea – lue! älä lue!*

2. Nomineissa (substantiiveissa ja adjektiiveissa)

Niissä muodoissa, joissa päätteenä on
a) yksi konsonantti; esim. *pöytä – pöydä/n* (yks. genetiivi), *pöydä/t* (mon. nominatiivi).
b) kaksi konsonanttia + vokaali

pöydä/ksi	pöydi/ksi	(translatiivi)
pöydä/llä	pöydi/llä	(adessiivi)
pöydä/ltä	pöydi/ltä	(ablatiivi)
pöydä/lle	pöydi/lle	(allatiivi)
pöydä/ssä	pöydi/ssä	(inessiivi)
pöydä/stä	pöydi/stä	(elatiivi)

Mutta:

pöytä/ä	pöyti/ä	(partitiivi)
pöytä/nä	pöyti/nä	(essiivi)
pöytä/än	pöyti/in	(illatiivi)
	pöyti/en	(mon. genetiivi)

3. Huomatkaa erikseen:

a) Verbityypit 3 ja 4:
Heikko muoto (konsonantti muuttuu tai häviää) a) infinitiivissä, b) 2. partisiipissa, c) mon. imperatiivissa.
Esim.

riidel/lä	tava/ta
riidel/lyt	tava/nnut
riidel/kää	tavat/kaa
älkää riidel/kö	älkää tavat/ko

Mutta: (minä) riitele/n, (sinä) riitele/t, hän riitele/e jne., (minä) riiteli/n jne., riitele!, älä riitele! (minä) tapaa/n, (sinä) tapaa/t, hän tapaa jne., (minä) tapasi/n jne., tapaa!, älä tapaa!

b) Substantiivit ja adjektiivit, jotka päättyvät konsonanttiin tai **e**:hen. Heikko muoto (konsonantti muuttuu tai häviää) yksikön nominatiivissa ja partitiivissa.
Esim.

hidas	osoite
hidas/ta	osoite/tta

Kaikissa muissa sijoissa normaali muoto: hitaa/n, hitaa/ssa, hitaa/sta, hitaa/seen, hitai/ta jne., osoittee/t, osoittei/den, osoittei/ksi jne.

B. Alkukonsonantin kahdentuminen

Eräissä muodoissa ja sanatyypeissä on sanan lopussa alun perin ollut **-k** (tai **-h**), joka myöhemmin on hävinnyt. Esim. yksikön imperatiivissa on ollut **-k**: **annak*, **otak* jne. Korrektissa ääntämyksessä tämä **k** vielä esiintyy sillä tavalla, että seuraavan sanan alkukonsonantti kahdentuu. Esim. *ole hyvä (oleh hyvä), mene pois (menep pois), puhu suomea (puhus suomea).* Jos seuraava sana alkaa vokaalilla, ääntämyksessä voi kuulua pieni katko: *anna anteeksi (anna' anteeksi), mene ulos (mene' ulos).* Kirjoituksessa tällä ei ole mitään merkkiä.

Tämä täytyy muistaa seuraavissa tapauksissa:

1. Substantiivit, joissa on nominatiivissa **-e** ja vartalossa **-ee** esim. (osoite osoittee/n) Pekan osoite on... *(...osoite' on...)*; osoitekirja *(osoitekkirja).*

2. **-sti**-adverbit: Pekka tuli nopeasti kotiin *(... nopeastik kotiin)*; Muistatko varmasti tämän asian *(... varmastit tämän...)*.

3. Allatiivi: Pekka antoi tuolle pienelle tytölle rahaa *(...tuollep pienellet tytöller rahaa)*.

4. Verbien infinitiivi: Haluan puhua suomea *(...puhuas suomea)*; Voitko antaa anteeksi? *(...antaa' anteeksi)*.

5. Yksikön imperatiivi: Anna anteeksi *(anna' anteeksi)*; Älä tule tänne *(älä tulet tänne)*.

6. Negatiivinen preesens: Minä en puhu ranskaa *(...puhur ranskaa)*; Me emme halua mennä *(...haluam mennä...)*.

Myös liitepartikkeleiden **-han/-hän, -kin, -ko/-kö, -pa/-pä** ym. konsonantti kahdentuu ääntämyksessä: kirjehän *[kirjehhän]*, tietystikin *[tietystikkin]*, minulleko? *[minullekko]*, yritäpä *[yritäppä]*.

Rovaniemi
Oulu
Vaasa
Kuopio
Joensuu
Seinäjoki
Jyväskylä
Savonlinna
Tampere
Lappeen-
ranta
Pori
Lahti
Riihimäki
Turku
Porvoo
Helsinki
Ahvenanmaa

- Suomea suomeksi 1 on monipuolisesti käyttökelpoiseksi osoittautunut suomen kielen oppikirjaklassikko. Se johdattaa taitavan pedagogisesti ja hauskasti sekä käytännön kieleen että kielen rakenteeseen. Kirjaan liittyviä sanastoja on ilmestynyt jo yli 20 kielellä.

  Kirjan tekijällä, filosofian tohtori Olli Nuutisella on pitkäaikainen kokemus suomen kielen opettamisesta Helsingin, Varsovan ja Kööpenhaminan yliopistosta sekä erilaisilta kursseilta ja mm. pakolaisopetuksesta.

- Suomea suomeksi 1 är en läroboksklassiker i finska som visat sig vara mångsidigt användbar. På ett kunnigt pedagogiskt och roligt sätt vägleder boken till praktisk språkfärdighet och kännedom om språkets uppbyggnad. Ordlistor som ansluter till boken har redan utkommit på över 20 språk.

  Bokens författare, filosofie doktor Olli Nuutinen har en lång erfarenhet som lärare i finska vid Helsingfors, Warszawa och Köpenhamns universitet samt vid olika kurser och bl.a. från undervisning av flyktingar.

- Suomea suomeksi 1 has proved to be a classic text book in the Finnish language in a number of contexts. It is an excellent introduction both to the spoken language and to the structure of Finnish, being both pedagogically sound and fun. The book is now available with vocabularies in over 20 languages.

  The author, Dr. Olli Nuutinen, has long experience of teaching Finnish at the universities of Helsinki, Warsaw and Copenhagen, on various courses and to refugees.

- Suomea suomeksi 1 ist ein, wie sich herausgestellt hat, vielseitig anwendbarer Klassiker unter den Lehrbüchern der finnischen Sprache. Das Buch führt den Leser pedagogisch geschickt und lustig in Alltagssprache wie Struktur der Sprache ein. Wörterverzeichnisse zum Buch sind bereits in über 20 Sprachen erschienen.

  Der Author, Dr. phil. Olli Nuutinen hat langjährige Erfahrung als Lehrer der finnischen Sprache gesammelt. Er war an den Universitäten Helsinki, Warschau und Kopenhagen und in verschiedenen Lehrgängen tätig und hat u.a. am Unterricht von Flüchtlingen mitgewirkt.

- Suomea suomeksi 1 est désormais un classique parmi les manuels de finnois langue étrangère. Il permet de façon plaisante à l'apprenant d'arriver à s'exprimer en finnois et de maîtriser les structures de base de la langue. Son lexique a déjà été traduit en plus de vingt langues.

  L'auteur, Olli Nuutinen, est docteur ès-lettres; il a une longue expérience de l'enseignement du finnois aux étrangers dans les universités de Helsinki, de Varsovie et de Copenhague ainsi que dans des cours pour réfugiés.

- Suomea suomeksi 1 - классический учебник финского языка, прекрасно зарекомендовавший себя на практике. Педагогически мастерски и в то же время увлекательно книга вводит читателя в мир практической речи и структуры языка. Составленные на основе книги словники изданы уже на более чем двадцати языках.

  Автор учебника, доктор философии Олли Нуутинен имеет длительную практику преподавания финского языка в университетах Хельсинки, Варшавы и Копенгагена, а также на различных курсах, в том числе на языковых курсах для беженцев.

ISBN 978-951-717-737-5

Kannen kuva Pekka Vuori
Kannen suunnittelu Maarit Inbar
88.2
www.finlit.fi/kirjat

9 789517 177375